

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
STRATEJİK PLANI
2019-2023

İÇİNDEKİLER

BAKAN MESAJI	4
BİR BAKIŞTA STRATEJİK PLAN	6
TEMEL PERFORMANS GÖSTERGELERİ	10
STRATEJİK PLAN HAZIRLIK SÜRECİ	11
DURUM ANALİZİ	13
1. KURUMSAL TARİHÇE	13
2. 2015-2019 DÖNEMİ STRATEJİK PLANININ DEĞERLENDİRİLMESİ	15
3. MEVZUAT ANALİZİ	19
4. ÜST POLİTİKA BELGELERİNİN ANALİZİ	21
5. FAALİYET ALANI/HİZMET LİSTESİ	24
6. PAYDAŞ ANALİZİ	25
7. KURULUŞ İÇİ ANALİZ	26
8. GZFT ANALİZİ	28
GELECEĞE BAKIŞ	29
AMAÇ VE HEDEFLER	30
İZLEME VE DEĞERLENDİRME	50
HEDEF KARTLARI	51

Kamu kurumlarının hazırladıkları yeni yol haritaları stratejik bir önem taşımaktadır. Zira bu planlar yeni dönemin fonksiyonel ve mental yapısını ortaya koyacaktır.

Abdulhamit GÜL | BAKAN

Bakan M E S A J I

Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçiş kamu yönetiminin genelinde önemli bir değişikliği beraberinde getirmektedir.

Hizmetlerin vatandaş odaklı bir anlayışla, etkin, hızlı ve kırtasiyecilikten uzak bir şekilde sunulması bu dönemin öne çıkan kavramları olmuştur. Bu kavramların hayata geçmesi, amaca uygun bir teşkilat yapısının oluşturulmasını ve bu anlayışın kamu görevlilerince içselleştirilmesini gerektirmektedir.

Bu itibarla, geçiş sürecinde kamu kurumlarının hazırladıkları yeni yol haritaları stratejik bir önem taşımaktadır. Zira bu planlar, yeni dönemin fonksiyonel ve mental yapısını ortaya koyacaktır.

Adalet sisteminin hızlı ve etkin işleyişi devlet mekanizması açısından hayati önem taşımaktadır. Yargı organlarının bağımsızlık ve tarafsızlık esasıyla yürüttüğü faaliyet-

lerin etkinliğinin sağlanması ancak yasama ve yürütme organlarının gerekli bütün tedbirleri alması ve imkânları sağlaması ile mümkündür. Sistemin rasyonel olarak çalışması ve hukukun üstünlüğüne uygun biçimde işlevini yerine getirmesi ancak bu suretle mümkün olacaktır.

Yargı reformu çalışmalarının sistematik ve bütüncül bir bakış açısıyla yürütülmesinin iki temel enstrümanı bulunmaktadır. Bunlardan biri üst politika belgesi olan ve Avrupa Birliği'ne üyelik müzakereleri sürecinde hazırlanan Yargı Reformu Stratejisi'dir. Diğer politika belgesi ise Bakanlığımızın Stratejik Planı'dır.

İlki 2009 yılında hazırlanan Yargı Reformu Stratejisi, 2015 yılında ikincisinin hazırlanması suretiyle güncellenmiştir. Bakanlığımızın Stratejik Planları ise 2010 ve 2015 yıllarından itibaren beş yıllık dönemleri kapsayacak şekilde hazırlanmış ve uygulanmıştır.

Sektörel ve kurumsal nitelikteki iki politika belgesinin uyum içerisinde hazırlanıp uygulanması başarı için vazgeçilmez önemdedir. Bundan hareketle kamuoyuna sunduğumuz bu Plan ile Yargı Reformu Stratejisi Belgesi'nin hazırlıkları birlikte yürütülmüş olup; hazırlıkları tamamlanan ve 2019 – 2023 yıllarını içeren Yargı Reformu Stratejisi Belgesi 30 Mayıs 2019 tarihinde Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından kamuoyuyla paylaşılmıştır.

Uygulama alanı itibarıyla diğer kurumların da çalışmalarına bağlı bulunan, ağırlığı ve genelliği itibarıyla daha üst politika belgesinde bulunması gereken amaç ve hedefler Yargı Reformu Stratejisi'nde şekillendirilmiştir.

Her iki politika belgesinin hazırlanması sürecinde katılımçılık, fonksiyonel bir yaklaşımla sağlanmıştır. Ortaya konulan politikalar ortak aklın ürünüdür. Akademik dünyamızın ortaya koyduğu çalışmalar ile hâkim, Cumhuriyet savcısı ve avukatlarımızın uygulamadaki tecrübelerinin, bizlere büyük fırsatlar sunduğunu ifade etmeliyiz.

Yeni dönemde yargı reformunun üzerine bina edildiği ilkeler, iki politika belgesinin birlikte değerlendirilmesi suretiyle daha iyi anlaşılacaktır.

Hukuk kurallarının gerek teknik gerekse insan hak ve özgürlüklerine uygunluk açısından mükemmelliğinin tek başına yeterli olmadığı hem uluslararası hem de ulusal tecrübelerden anlaşılmaktadır. Adalet sisteminin teşkilat yapısı ve işleyiş şekli yargısal sonuçları oluşturmada ve kamuoyunda görünen yüz olmaktadır. Bu nedenle, bir yandan hukuk kurallarında amaca uygun düzenlemeler yapılırken diğer yandan teşkilat yapısının etkinleştirilmesi ve dönüşümün sağlanması amaç ve hedeflerin gerçekleştirilmesine hizmet edecektir.

Yeni dönemin stratejik kavramlarını; hak ve özgürlüklerin korunup geliştirilmesi, adalete erişim imkanlarının güçlendirilmesi, etkinliğin sağlanması, makul sürede yargılama hakkının korunması, basitleştirilmiş ve sadeleştirilmiş süreçlerin oluşturulması olarak belirledik.

Hâlihazırda yargı hizmetlerine ilişkin ortaya konulan çözümlerin birçoğunun tam anlamıyla hayata geçirilememesinin önündeki en önemli engellerden birinin Cumhuriyet savcılıkları ve mahkemelerin iş yükü fazlalığı olduğu anlaşılmaktadır.

Bundan hareketle, bir yandan insan kaynakları güçlendirilirken diğer yandan yargı sisteminin her bir basamağında iş yükü açısından temel usuli güvencelere aykırı olmayan araçların, uygulamacıların hizmetine sunulması ve etkin biçimde uygulanmasının sağlanması gerekmektedir.

Bugün için dünya genelinde çözülecek uyuşmazlığın niteliğine göre yargılama usulleri çeşitlendirilmekte ve adalet sistemlerinin gelenekselleşmiş araçlarına yeni müesseseler eklenmektedir. Bu müesseselerden amaca uygun olanların sistemimize kazandırılması elzem görünmektedir.

Stratejik Plan'da yer alan çözümlerin birçoğu mevzuat değişikliğini gerektirmektedir. Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminde Parlamento'ya kanun değişikliği teklif etme yetkisi milletvekillerimize aittir. Bu nedenle Bakanlığımızca yürütülecek mevzuat hazırlıkları milletvekillerimizin ve sonuç olarak Parlamento'nun iradesine arz edilecektir. Bu bakımdan, "mevzuat değişikliği önerisinin hazırlanması" şeklindeki ifadeler planlama tekniği açısından kaleme alınmıştır.

Bakanlığımız, bu Plan'da yer alan amaç ve hedefleri hayata geçirmek için tüm paydaşları ile birlikte çalışacak ve iş birliğine açık olacaktır.

Adalet Bakanlığı'nın 2019-2023 yıllarını kapsayan Stratejik Planı'nın uygulama döneminin başarıyla geçeceğine olan inancımı belirtir, Plan'ın hazırlanmasında emeği geçenlere teşekkür ederim.

Bir Bakışta STRATEJİK PLAN

VİZYON

Güven veren ve erişilebilir bir adalet sistemi

MİSYON

Hukukun üstünlüğü, yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı ile insan haklarını esas alarak, adalet hizmetlerinin adil, hızlı ve etkili bir şekilde sunulmasını sağlayacak politikaları geliştirmek ve uygulamaktır.

TEMEL DEĞERLER

Yargının bağımsızlığı ve tarafsızlığına saygı

Ehliyet ve liyakate bağlılık

Halkın beklentilerine duyarlılık

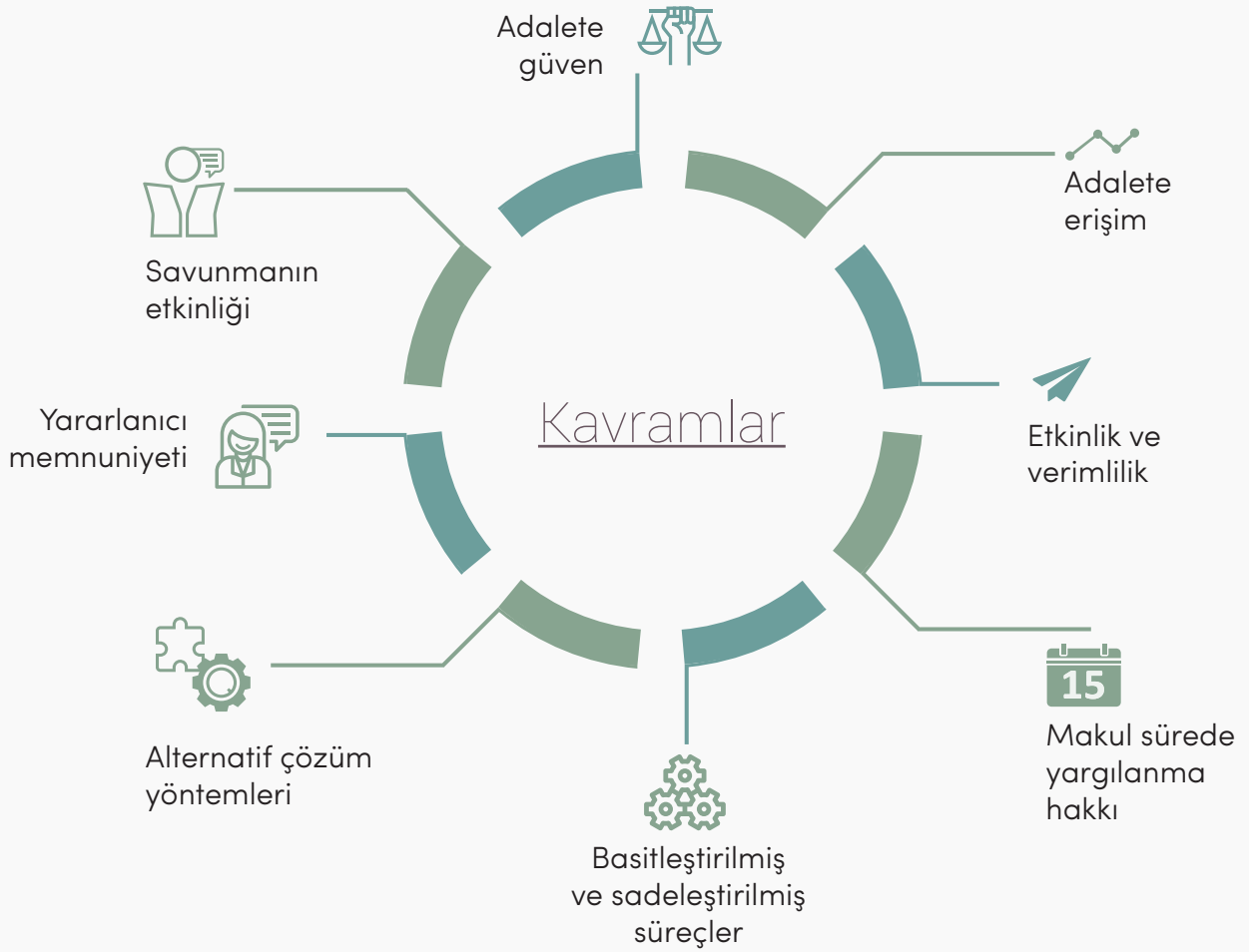
Çalışanlarına güven ve saygı

İnsan hak ve özgürlüklerine saygı

Hesap verebilirlik ve saydamlık

Yeniliğe açıklık

Yeni Planda Öne Çıkan Stratejik Kavramlar

Yeni Plan Döneminde Politikalar

Ceza Adaleti Sisteminin Kalitesi İçin Kovuşturma Öncesi Çözüm Araçları ve Soruşturma Süreçlerinin Güçlendirilmesine Yönelik Politikalar

- Cumhuriyet savcılarının takdir yetkilerinin genişletilmesi
- Ön ödeme, kamu davasının açılması ve uzlaşmanın kapsamının genişletilmesi
- Şikâyete bağlı suçların kapsamının genişletilmesi
- Lekelenmeme hakkının daha etkin korunması

Ceza Yargılamaları İçin Geliştirilen Politikalar

- Seçenek yaptırımların daha fazla uygulanmasına imkân verilmesi
- Ceza mahkemelerinin görev alanının yeniden belirlenmesi
- Bazı suçların basitleştirilmiş ve hızlı bir yargılama usulüyle görülmesinin sağlanması
- İnfaz hâkimliklerinin görev alanının genişletilmesi

Suçta Sürüklenen Çocuklara Özgü Politikalar

- 15 yaşından küçük çocukların ilk defa işledikleri bazı fiillerin çocuklara özgü koruma mekanizmaları içinde değerlendirilmesi
- Çocuklara özgü uzlaştırma ve kamu davasının açılmasının ertelenmesi modelinin geliştirilmesi
- Suçta sürüklenen çocukların davalarının öncelikli görülmesinin sağlanması

Adli Sicil Arşiv Kayıtlarına Yönelik Politikalar

- Kişinin maddi ve manevi varlığının geliştirilmesi ve cezaların ıslah edici olması ilkeleriyle bağdaşacak şekilde adli sicil arşiv kayıtlarının silinmesi şartlarının yeniden düzenlenmesi

Ceza İnfaz Yöntemlerine Yönelik Politikalar

- Şiddet içermeyen bazı suçlardan hükümlü olan yaşlı, kadın ve çocukların cezalarının elektronik izleme merkezi aracılığıyla evde infazının sağlanması
- Hükümlü ve tutukluların nakil işlemlerinde ailevi nedenler gibi hassasiyetlerin daha fazla gözlemlenmesinin sağlanması
- Denetimli serbestlik hizmetlerinin güçlendirilmesi

Hukuk Yargılamalarının Makul Sürede Tamamlanmasına Yönelik Politikalar

- Asliye hukuk ve sulh hukuk mahkemeleri arasındaki görev ayrımının yeniden belirlenmesi
- Küçük miktarda alacak ve taleplerin basitleştirilmiş ve hızlı bir yargılama usulünde çözülmesi
- Hukuk yargılamalarının sadeleştirilmesi, basitleştirilmesi ve yargılamaların uzamasına sebebiyet veren usul hükümlerinin değiştirilmesi
- Bazı çekişmesiz yargı işleri ile henüz davanın açılmamış olduğu dönemle sınırlı olmak üzere delil tespiti noterlikler tarafından yapılmasının sağlanması

Hukuk Uyuşmazlıklarının Dostane Yöntemlerle Çözümlemesine Yönelik Politikalar

- Tüketici uyuşmazlıkları gibi alanlarda arabulucuya başvurunun dava şartı haline getirilmesi
- Bazı uyuşmazlıklara ilişkin arabuluculukta uzmanlaşmanın sağlanması
- Sulh müessesesinin teşvik edilmesi

İcra İflas Sistemine İlişkin Politikalar

- İcra ve iflas dairelerinin teşkilat yapısını düzenleyen müstakil bir mevzuat hazırlanması
- Yeni icra modelinin yaygınlaştırılması

- Sanal icra dairelerinin oluşturulması
- Lisanslı yediemin deposu uygulamasına geçilmesi

İdari Yargılamalara Özgü Politikalar

- İdari yargıda gerekçeli karar yazılmasına süre getirilmesi
- İdari uyuşmazlıklara ilişkin grup davalarda pilot dava uygulamasına geçilmesi
- Bazı uyuşmazlıklarda tanık dinlenebilmesinin sağlanması
- Bazı usul işlemlerinin sadeleştirilmesi

Yargı Teşkilatının Verimliliğine İlişkin Politikalar

- İstinaf kanun yolunun etkinleştirilmesi
- Adliyelerde ön bürolar oluşturulması
- Yazı işleri müdürlerinin yetkilerinin genişletilmesi
- Hedef süre uygulamasının etkinliğinin artırılması

Bilişim Sistemlerine İlişkin Politikalar

- Bilişim sisteminin teknolojilere uygun şekilde yenilenmesi
- Bilişim sisteminin güvenlik standartlarının geliştirilmesi
- Elektronik tebligatın yaygınlaştırılması

Duruşmalara Yönelik Politikalar

- Duruşma kayıtlarının bilişim sistemi üzerinden doğrudan yapılması
- Hukuk mahkemelerinde SEGBİS uygulamasının yaygınlaştırılması
- Mahkeme hâkiminin mazereti halinde keşif ve duruşmalara katılamayacağı için taraf avukatlarına bildirilmesini sağlayacak sistem kurulması

İnsan Kaynaklarına ve Mesleki Yetkinliğe İlişkin Politikalar

- Hukuk fakültesi mezunlarının hâkim ve savcı yardımcısı, noter yardımcısı olabilmeleri ve avukatlık stajına başlayabilmeleri için "Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı" getirilmesi

- Hâkim ve savcı yardımcılığı kadrosu ihdas edilmesi
- Yurt dışı eğitim faaliyetlerinin geliştirilmesi
- Sürekli ve zorunlu eğitim modeline geçilmesi

Temel Hak ve Özgürlüklerin Korunarak Geliştirilmesine Yönelik Politikalar

- İfade özgürlüğüne ilişkin mevzuat ve uygulamanın analizi
- Gözaltı, tutuklama ve diğer koruma tedbirlerine ilişkin değişiklikler yapılması
- Yeni bir İnsan Hakları Eylem Planı hazırlanması

Savunma Hakkının Etkin Kullanılmasına Yönelik Politikalar

- Avukatlık stajına başlamak için, Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı'nda başarılı olma şartının aranması
- Hukukta adli yardıma başvuru prosedürünün basitleştirilmesi
- Avukatların bilgi ve belge temin etmelerine ilişkin yasal yetkilerin genişletilmesi

Adliyelerde Vatandaşların İşlerinin Kolaylaştırılmasına Yönelik Politikalar

- Adliyelerde danışma masaları oluşturulması
- Personelin halkla ilişkiler konusunda eğitim alınmasının sağlanması
- Adliyelerde engellilerin erişimini kolaylaştıran uygulamaların yaygınlaştırılması
- Adliyelerdeki medya ve halkla ilişkiler bürolarının oluşturulması ve etkinleştirilmesi
- Tanıklığı kolaylaştıran uygulama ve yaklaşımların geliştirilmesi

Mağdur Haklarının Korunmasına Yönelik Politikalar

- Mağdur haklarına ilişkin mevzuat çerçevesinin oluşturulması
- Adli görüşme odalarının ülke geneline yaygınlaştırılması

Temel PERFORMANS Göstergeleri

Temel Performans Göstergeleri

Performans göstergeleri, stratejik planlarda yer alan hedeflerin yerine getirilmesinde ulaşılan sonuçları ölçmek için kullanılan araçlardır. Plan'ın başarılı olup olmadığı, bu göstergelere dayalı olarak değerlendirilmektedir.

Belirlenen performans göstergeleri, Stratejik Plan'ın başarısının ölçülmesinde temel olacaktır. Bu performans göstergeleri, Stratejik Plan'ın son uygulanma yılıyla 2018 yılı verilerinin karşılaştırılması suretiyle değerlendirilecektir.

Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018)	Temel Performans Göstergeleri	Plan Dönemi Sonu Hedeflenen Değer (2023)
Soruşturma: 150 Gün	Soruşturma ve davalar ile diğer adli iş ve işlemlerin ortalama görülme sürelerindeki düşüş	Soruşturma: 120 Gün
Ceza Mahkemeleri: 276 Gün		Ceza Mahkemeleri: 230 Gün
Hukuk Mahkemeleri: 283 Gün		Hukuk Mahkemeleri: 230 Gün
Hâkim Başına Düşen Dosya Sayısı: 742	Hâkimlerin yıllık olarak baktıkları dosya sayısındaki azalma oranı	Dosya Sayısı: 671 (Her yıl %2 oranında azalacaktır.)

Soruşturma ve davalar ile diğer adli iş ve işlemlerin ortalama görülme sürelerinde düşüş hedeflenmektedir.

Diğer Temel Performans Göstergeleri

- Ceza mahkemelerinden memnuniyet oranı
- Hukuk mahkemelerinden memnuniyet oranı
- İcra ve iflas hizmetlerinden memnuniyet oranı
- Bilirkişilik hizmetlerinden memnuniyet oranı
- Arabuluculuk hizmetlerinden memnuniyet oranı

Stratejik Plan **HAZIRLIK SÜRECİ**

Adalet alanına ilişkin temel politika belgesi, Avrupa Birliği'ne üyelik müzakereleri çerçevesinde hazırlanan ve uygulanan Yargı Reformu Stratejisi'dir. Adalet alanına ilişkin diğer kurumları da kapsayan geniş reform öngörülerini bu belgede yer almaktadır. Üçüncü Stratejik Plan'ın hazırlık çalışmaları, politika belgeleri arasındaki uyumun sağlanması için Yargı Reformu Stratejisi'nin güncellenme çalışmalarıyla birlikte yürütülmüştür.

Adalet Bakanlığı'nın Üçüncü Stratejik Planı; önceki stratejik planların uygulanma durumu, adalet alanında ülke içerisinde ve uluslararası alanda yaşanan gelişmeler, akademik dünyanın bilgi birikimi ve paydaş görüşlerinin dikkate alınması suretiyle hazırlanmıştır.

Faaliyet alanına ilişkin istatistiklerin geniş bir bakış açısıyla değerlendirilmesi, çalışmalara yön vermiştir. Uluslararası kuruluşların adalet alanına ilişkin değerlendirmeleri ise planlama çalışmalarına derinlik kazandırmıştır.

Adalet alanına ilişkin temel politika belgesi, Avrupa Birliği'ne üyelik müzakereleri çerçevesinde hazırlanan ve uygulanan Yargı Reformu Stratejisi'dir. Adalet alanına ilişkin diğer kurumları da kapsayan geniş reform öngörülerini bu belgede yer almaktadır.

Üçüncü Stratejik Plan'ın hazırlık çalışmaları, politika belgeleri arasındaki uyumun sağlanması için Yargı Reformu Stratejisi'nin güncellenme çalışmalarıyla birlikte yürütülmüştür.

İç Genelge ve Hazırlık Programı

Stratejik planlama çalışmalarının bir hazırlık programı çerçevesinde Bakanlığın tüm kademelerinde görev alan çalışanların katılımıyla yürütülmesinin sağlanması ve öncelikle sürecin başladığı konusunda bilgilendirilmelerini gerektirmektedir.

Bu nedenle, stratejik planlama çalışmalarının başladığına dair, farkındalığı oluşturacak açıklıkta genel duyuru ve ayrıntılı bir hazırlık programı hazırlanmıştır.

Genel duyuruda stratejik planlama çalışmalarını yürütmek için oluşturulan Bakanlık Strateji Geliştirme Kurulu, Bakanlık Stratejik Planlama Ekibi ve Birim Stratejik Planlama Ekibine yer verilmiştir.

Bakanlık Stratejik Planlama Ekibi'nin toplantıları neticesi ulaşılan sonuçlar Adalet Bakanı Başkanlığında, Bakan Yardımcıları ve birim amirlerinin katılımıyla oluşan Strateji Geliştirme Kurulu'nun toplantılarında değerlendirilmiştir.

Araştırma, İnceleme ve Eğitim Çalışmaları

Stratejik yönetim ve planlama ile ilgili olarak öncelikle bu konulardaki bilgi kapasitesinin artırılması yoluna gidilmiştir. Stratejik yönetim ve planlama ile ilgili birçok alanda ulusal ve uluslararası literatür taranmış ve kaynak tedariki yoluna gidilmiştir.

Diğer yandan adalet hizmetlerinin kendine özgü yapısı gözetilerek, yargı reformuna ilişkin ulusal/uluslararası çalışmalar incelenmiştir.

Adalet Hizmetlerine İlişkin Diğer Ülke Stratejik Plan Çalışmalarının İncelenmesi

Stratejik planlama alanında gelişim gösteren ülkelerin adalet bakanlıkları ile yüksek mahkemelerinin stratejik planları ve bunlara yönelik yayınlar incelenmiştir.

Çalıştay ve Çalışma ziyaretleri

Stratejik Plan hazırlık sürecinde düzenlenen çalışma ve programlarda Bakanlığımızın durum analizinin yapılması, iç ve dış paydaşların misyon, vizyon, ilkeler/temel değerler ile stratejik amaç ve hedeflerinin belirlenmesine çalışılmıştır. Bu çalışmalardan Bakanlık Stratejik Plan Ekibi'nce her aşamada yararlanılmıştır.

Bu kapsamda;

1. Ülke genelinde hâkim ve savcıların katılımıyla odak grup çalışmalarının yapıldığı programlar düzenlenmiştir.
2. Yüksek mahkemelere özgü programlar düzenlenerek görüşler alınmıştır.
3. Bölge adliye mahkemeleri ziyaret edilerek akademisyenlerin yönettiği toplantılar düzenlenmiştir.
4. Farklı hukuk fakülteleri ziyaret edilerek akademik dünyanın görüşleri alınmıştır.
5. Odak grup toplantılarıyla farklı paydaş gruplarının görüşleri alınmıştır.
6. Hukuk alanında faaliyet gösteren sivil toplum örgütleriyle toplantılar düzenlenmiştir.
7. Türkiye Barolar Birliği ve avukatlarla toplantılar düzenlenmiştir.

Anket Çalışmaları

Ülke genelinde vatandaşların görüşlerinin alınması için yargıya güven ve hizmetlerden memnuniyet konusunda anket çalışması yapılmıştır. TÜİK ile ortak yapılan çalışma kapsamında Ankara Adliyesi'nde hizmetlerden memnuniyet araştırması gerçekleştirilmiştir.

Tüm hâkim, savcı ve adalet personelinin görüşünün alınabilmesi için UYAP üzerinden form oluşturulmuş ve gelen görüşler değerlendirilmiştir.

Benzer çalışma UYAP Avukat Portalı üzerinden gerçekleştirilmiş ve avukatların görüşleri alınmıştır.

Ayrıca paydaşların görüşünün alınması için iç ve dış paydaş anketi yapılmıştır.

Yazılı görüş talepleri

Tüm Bakanlıklara, Türkiye Barolar Birliği ve tüm barolara, Türkiye Noterler Birliği'ne, hukuk fakültelerine, hukuk alanında faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşlarına, ilgili kurum ve kuruluşlara resmi yazı gönderilerek görüşleri alınmıştır.

Birim Katkıları

Stratejik Plan'da yer alacak amaç-hedeflerin gerçekçi yöntemlerle tespitinin yapılması amacıyla, Plan'da yer almasını gerekli gördükleri konularda, Bakanlığın tüm birimlerinin görüş ve önerileri alınmıştır.

Birimlerden gelen cevaplar, birim temsilcileri ile yapılan görüşmeler ve ilgili temel politika belgeleri dikkate alınarak, stratejik plan ekibinde tartışılmak suretiyle amaç-hedef çalışmasına yönelik ön taslak hazırlanmıştır.

Stratejik Planlama Ekibi ve Strateji Geliştirme Kurulunun Çalışma Toplantıları

Stratejik planlama organizasyon yapısının unsurları olan "Bakanlık Stratejik Plan Ekibi" ve "Strateji Geliştirme Kurulu" toplantıları önceden belirlenmiş periyotlarla geniş katılımı gerçekleştirilmiştir.

Bakan yardımcıları ve tüm birim amirlerinden oluşan "Strateji Geliştirme Kurulu" nun bütün toplantılarında Sayın Bakan da bulunmuş, politika belirleme tartışmalarına katılmıştır.

Durum ANALİZİ

1. Kurumsal Tarihçe

Bugünkü Adalet Bakanlığı ve yargı teşkilatının yapısı çok köklü bir tarihi geçmişe dayanmakla birlikte 1879 tarihli nizamname ile Adliye Nezareti'nin teşkilat yapısı ortaya çıkmıştır.

Bu nizamnameye göre kurulan idari birimler şunlardı: Adliye Müsteşarlığı, Adliye Mektupçuluğu, Havale Müdürlüğü, Umûr-ı Cezaiyye Müdürlüğü, Umûr-ı Hukukiyye Müdürlüğü, Sicill-i Memurin Müdürlüğü, Mezahip Müdürlüğü, Evrak Müdürlüğü ve Muhasebe Müdürlüğü. Adliye Nezareti'nin bu birimlerine, 1911 tarihli ikinci teşkilat nizamnamesi ile İhsaiyyât ve Müdevvenât-ı Kanunıyye Müdürlüğü ilave edildi. Ayrıca Adliye Nezareti'nde yabancı hukukçular da müşavir olarak görev yapmaya başladılar. Bu birimlerin dışında ayrıca önemli görevler ifa eden komisyonlar da bulunmaktaydı. Bunlardan; Encümen-i İntihab-ı Memurin-i Adliye, bazı hâkimlerin seçimini yapmakta ve adliye nazırı, müsteşar, temyiz mahkemesi veya istinaf mahkemesi reisleri ile temyiz mahkemesi dairelerinden birer üyeden oluşmaktadır. Diğer bir komisyon olan Adliye İntihab Komisyonu ise darsaadet bidayet mahkemesi reis-i evvelinin başkanlığında bidayet mahkemesi azalarından seçilen beş kişiden oluşmakta ve mahkemelerde çalışan personelin seçimine ilişkin işlemleri yapmaktadır.

Adliye nazırının başkanlığında, müsteşar, temyiz mahkemesi reisi, başmüddei umumi ve temyiz mahkemesi dairelerinden gelen üyelerden oluşan İslahat-ı Adliye Komisyonu ise reform çalışmalarını değerlendirmektedir. Ayrıca Adliye Nezareti'nin adeta bir danışma organı olan Encümen-i Adliye ise Temyiz Mahkemesi ile istinaf mahkemesi reisleri ile azalarından oluşmaktadır. Adalet teşkilatına ilişkin önemli yeniliklerden biri de adliye

müfettişliği, müdde-i umumilik (savcılık) ve mukavelat muharrirliğinin (noterlik) oluşturulmasıdır. Bu düzenlemeler 1879 yılında gerçekleştirilen adli islahat programı çerçevesinde ve 1879 tarihli Teşkilat-ı Mehakim Kanunu ile gerçekleştirilmiştir. Avukatlık kurumu ise 1875'te sistimize dahil olmuştur.

Adliye ve Mezahip Nezareti, 1911 yılında çıkarılan Nizamname'de aldığı şekil ile Cumhuriyet dönemine intikal etmiştir. 1917 yılında yapılan düzenleme ile Adliye Nezareti güçlendirilmiştir. Buna göre, kazaskerlik ve evkaf mahkemeleri ile bütün şer'iyye mahkemeleri Adliye Nezareti'ne bağlanmış ve Temyiz Mahkemesi'nde şer'iyye adıyla yeni bir daire kurulmuştur.

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin kuruluşundan hemen sonra çıkartılan 3 Mayıs 1920 tarih ve 3 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi İcra Vekillerinin Sureti-i İntihabına Dair Kanun'un 1'inci maddesi ile Adliye ve Mezahip Vekâleti adıyla bugünkü Bakanlığın temeli atılmıştır. Bakanlık, ilk yıllarda Adliye Vekâleti veya Umur-i Adliye olarak anılmıştır. Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından aynı dönem içerisinde 7 Haziran 1920 tarihinde kabul edilen 4 sayılı Kanun ile merkezi Sivas'ta olmak üzere bugünkü Yargıtay'ın Cumhuriyet tarihindeki ilk şekli olan Temyiz Heyeti oluşturulmuştur. İstanbul'daki Temyiz Mahkemesi'nde bulunan dosyalar ise 1922'de Sivas'taki Yüksek Mahkeme'ye gönderilmiştir. Sivas'taki Temyiz Heyeti 14/11/1923 tarih ve 371 sayılı Kanunla Eskişehir'e nakledilerek Mahkeme-i Temyiz adını almıştır. 1868 tarihinde açılan ve Şurâ-yı Devlet'in (Danıştay) faaliyeti 1922'de bütün kuruluşların TBMM Hükümeti idaresine geçmesiyle sona ermiş ve Danıştay 1925'te yeniden kurularak bağımsız bir mahkeme niteliğiyle 1927 tarihinden itibaren çalışmaya başlamıştır.

20/01/1337 (1921) tarih ve 85 sayılı Teşkilatı Esasiye Kanunu'nda Adalet Bakanlığı ve yargıya ilişkin özel bir hüküm bulunmamaktadır. Zira bu dönemde Kurtuluş Savaşı hâlen devam ettiği için devlete ait tüm yetkiler Meclis tarafından kullanılmaktaydı. 1924 Anayasası, bütün devlet faaliyetlerini Meclisin yetkisi dâhilinde kabul etmekle birlikte, bağımsız bir adliye olmadıkça kanunların uygulanamayacağını dikkate alarak, adliye işini bağımsız mahkemelere vermiştir. 1924 Anayasası'nın bu düzenlemeleri 1961 ve 1982 Anayasalarında da muhafaza edilmiştir.

Yargı bağımsızlığı açısından 1924 Anayasası'nda olduğu şekliyle sadece mahkemelerin Meclis denetimi dışında tutulmaları yeterli olmamıştır. Bu amaçla hazırlanan 1926 tarihli Hâkimler Kanunu hâkimlerin atama, nakil ve terfileriyle ilgili önemli düzenlemeler içermektedir. Söz konusu kanun ile belirtilen işlerin yüksek hâkimlerin katılımıyla oluşturulan kurullar eliyle yürütülmesi sistemi benimsenmiştir.

Osmanlı döneminden intikal eden Mezahip Müdürlüğü ise Lozan Antlaşması'ndan sonra 08/04/1924 tarihinde kaldırılmıştır. Bu aşamada "08/04/1924 tarih ve 469 sayılı "Mehakimi Şer'iyyenin İlgasına ve Mehakim Teşkilatına Ait Ahkamı Muadil Kanunu"nu belirtmekte yarar vardır. 12 maddeden ibaret bu kanun ile Şer'iyye Mahkemeleri ilga edilmiş ve Bakanlığın teşkilat yapısında da önemli bir değişiklik yapılmıştır.

1929 yılında yürürlüğe giren 1452 sayılı Devlet Memurları Maaşatının Tevhid ve Teadülüne Dair Kanun'la Bakanlık teşkilatında yeni ihtiyaçları karşılayacak birimler oluşturulmuştur. Bu çerçevede olmak üzere daha önce İçişleri Bakanlığı'na bağlı olan Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü Adalet Bakanlığı bünyesine katılmıştır.

1939 yılında, Başbakanlığa bağlı olan Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Adalet Bakanlığı'na bağlanmış ise de daha sonra ayrılmıştır. Aynı yıl içerisinde, İstanbul'da kurulu bulunan Adli Tıp Kurumu Adalet Bakanlığı'na bağlanmış; Bakanlığın merkez teşkilatında Müsteşarlık, Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü, Ceza İşleri Genel Müdürlüğü, Zat İşleri Genel Müdürlüğü, Özel Kalem Müdürlüğü, Yayımlar Müdürlüğü, Levazım Müdürlüğü, Evrak Müdürlüğü ve Komisyonlar ile Adli Tıp Kurumu oluşturulmuştur.

TBMM'nin açılmasından itibaren Adliye Vekâleti olarak anılan Bakanlığın adı, 1945 yılında Adalet Bakanlığı olmuştur. Türkiye Barolar Birliği ise 7 Temmuz 1969 tarihinde yürürlüğe giren 1136 sayılı Avukatlık Kanunu ile kurulmuştur.

Tüm idari davalar 1982 yılına kadar ilk derece ve yüksek mahkeme olarak Danıştay'da görülmekteyken 1982 yılında kabul edilen 2576 sayılı Bölge İdare, İdare ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun ile bugünkü sistem oluşturulmuştur.

Askeri yargı organları mahkeme olarak ilk kez 1837 tarihli Kanunname ile düzenlenmiştir. Bu kanunname ile öngörülen, tek dereceli bir askeri yargı sistemidir. İlk derece mahkemelerince verilen kararları incelemek üzere, 1914 yılında 233 sayılı geçici kanunla, Divan-ı Temyiz-i Askeri adıyla bir temyiz mahkemesi kurulmuştur. 1930 yılında kabul edilen 1631 sayılı Askeri Muhakeme Usulü Kanunu ile divanı harpler kaldırılarak askeri mahkemeler kurulmuştur. 1922 yılında ise 237 sayılı kanunla Askeri Temyiz Mahkemesi kurulmuştur. Askeri Yargıtay 1961 ve 1982 Anayasalarında yüksek yargı organları içerisinde yerini almıştır. Askeri idari uyumsuzluklara ise 1938 tarihli Ka-

nun ile Askeri Yargıtay, daha sonra da 1953 tarihli Kanun ile Danıştay bakmıştır. Bu uyumsuzlukları ilk derece ve yüksek mahkeme olarak çözmekle görevli Askeri Yüksek İdare Mahkemesi 1971 yılında 1488 sayılı Kanun ile 1961 Anayasası'nın 140'ıncı maddesinde yapılan değişiklikle kurulmuştur.

Adli, idari ve askeri yargı organları arasında görev ve hüküm uyumsuzluklarını kesin olarak çözümlenmekle görevli Uyuşmazlık Mahkemesi ise ilk kez 1945 yılında 4787 sayılı Kanun'la kurulmuş olup, 1961 ve 1982 Anayasalarında yüksek mahkeme olarak yer almıştır.

Anayasa Mahkemesi 1961 Anayasası ile kurulmuştur. Anayasa Mahkemesi'nin kuruluşu, görev ve yetkileri, yargılama ve çalışma usulü ile kararlarının niteliği 1961 Anayasası'nın 145 ila 152'nci maddelerinde düzenlenmiş, buna bağlı olarak Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında 44 sayılı Kanun, 1962 yılında kabul edilmiştir. 1961 Anayasası'nda 1971 Anayasası ile yapılan değişiklikle, kanun hükmünde kararnamele-ri şekil ve esas bakımından, anayasa değişikliklerini ise Anayasa'da gösterilen şekil şartları bakımından denetleme görevi verilerek Anayasa Mahkemesi'nin görev alanı belirgin hale getirilmiştir. 1982 Anayasası, Anayasa Mahkemesi'ni 146 ila 153'üncü maddelerinde düzenlenmiştir. 1982 Anayasası döneminde Anayasa Mahkemesi'ne ilişkin ilk kanuni düzenleme, 1983 yılında 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile yapılmıştır. Anayasa Mahkemesi'ne ilişkin olarak ayrıca 2010 ve 2017 anayasa değişikliklerinde yeni düzenlemeler yapılmıştır.

1924 Anayasası'nda yargının bağımsızlık ve tarafsızlığını sağlamak üzere bir yargı kuruluna yer verilmemişken 1926 yılında 766 ve 2556 sayılı Kanunlarla bu husus düzenlenmiştir. 1961 Anayasası ile dünyada ilk örneklerinden biri olan Yüksek Hâkimler Kurulu, 1962 yılında kabul edilen 45 sayılı Kanun ile Yüksek Savcılar Kurulu kurulmuştur. Yüksek Savcılar Kurulu 1971 Anayasa değişikliği ile anayasal statüye kavuşmuştur. 1982 Anayasası ile Yüksek Hâkimler Kurulu ile Yüksek Savcılar Kurulu tek çatı altında birleştirilmiş ve Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu oluşturulmuştur. Kurulun yapısına ilişkin köklü değişiklikler ise 2010 ve 2017 yıllarında gerçekleştirilen Anayasa değişiklikleriyle olmuştur. 2017 yılında ayrıca askeri yargıya ilişkin de önemli değişiklikler gerçekleştirilmiş bu kapsamda Askeri Yargıtay, Askeri Yüksek İdare Mahkemesi ve askeri mahkemeler kaldırılmıştır.

1984 yılında kabul edilen 2992 sayılı Adalet Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun'la Adalet Bakanlığı bugünkü halini almıştır.

Birimlerden; Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı (Teknik İşler Dairesi Başkanlığı olarak) 1992 yılında; Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü (Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü ile Avrupa Birliği Genel

Müdürlüğü şeklinde iki ayrı birim olarak) ve Bilgi İşlem Genel Müdürlüğü (Daire Başkanlığı olarak) 2001 yılında; Strateji Geliştirme Başkanlığı ve İç Denetim Birimi 2006 yılında yapılan Kanun değişiklikleriyle kurulmuştur.

Bakanlık bünyesinde İnsan Hakları Dairesi Başkanlığı, İcra İşleri Dairesi Başkanlığı, Arabuluculuk Daire Başkanlığı, Mağdur Hakları Daire Başkanlığı, Bilirkişilik Daire Başkanlığı, Alternatif Çözümler Daire Başkanlığı, Avrupa Birliği Proje Uygulamaları Dairesi Başkanlığı, İnsan Hakları Tazminat Komisyonu ve Yurt dışı Teşkilatının kurulması ise teşkilatta son yıllarda yapılan önemli değişiklikler olmuştur.

Adalet Bakanlığı'nın teşkilat yapısı 2018 yılında çıkartılan 1 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4, 27 ve 34 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ile de son halini almıştır.

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu ile Kişisel Verileri Koruma Kurumu, Bakanlığın ilişkili kuruluşları olarak belirlenmiştir.

2. 2015-2019 Dönemi Stratejik Planı'nın Değerlendirilmesi

Stratejik Plan'ın uygulanma durumu, Plan'da yer alan izleme ve değerlendirmeye ilişkin organizasyon yapısı vasıtasıyla gerçekleştirilmiştir. Bunun için her ay birim amirlerinin katılımıyla toplantı gerçekleştirilmiş ve kaydedilen gelişmelerle yapılacak çalışmalar değerlendirilmiştir.

Plan'da yer alan ve mahiyeti itibariyle süreklilik arz eden amaç ve hedeflerle, henüz çalışmaları tamamlanamayanlar farklı ifade şekilleriyle yeni dönem Stratejik Planı'na alınmıştır. Plan döneminde gelişme kaydedilen temel alanlar aşağıda ifade edilmiştir.

Bakanlık Teşkilatı

Birinci Stratejik Plan döneminde Bakanlık'ta, Arabuluculuk Daire Başkanlığı, İnsan Hakları Daire Başkanlığı, Mağdur Hakları Daire Başkanlığı, Avrupa Birliği Proje Uygulamaları Dairesi Başkanlığı ve İnsan Hakları Tazminat Komisyonu oluşturulmuştur.

İkinci Stratejik Plan döneminde ise Bakanlık bünyesinde Bilirkişilik Daire Başkanlığı ve Alternatif Çözümler Daire Başkanlığı oluşturulmuştur. Bu dönemde ayrıca Bakanlığımızın yurt dışı teşkilatı kurulmuştur.

Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü bünyesinde kurulu bulunan İnsan Hakları Daire Başkanlığı ise müstakil bir birim haline getirilmiş ve güçlendirilmiştir.

Gelişme yaşanan bir diğer alan ise personel eğitim merkezleri olmuştur. Ankara ve Rize Personel Eğitim Merkezleri bu dönemde faaliyete geçirilmiştir.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçiş sürecinde Bakanlığımızın teşkilat yapısında etkinlik ve verimliliğin daha da artırılmasına ilişkin çalışmalar ise devam etmektedir.

Mahkemeler Teşkilatı

2015-2019 Stratejik Plan döneminde ilk derece mahkemelerinin sayıları artırılmış, adli ve idari yargıda istinaf mahkemeleri faaliyete geçirilmiştir.

5235 sayılı Kanun ile 2004 yılında kanuni altyapısı tamamlanan bölge adliye mahkemelerinin 20 Temmuz 2016 tarihinde 7 yerde faaliyete geçmesi sağlanmıştır. Adli yargı istinaf mahkemelerinin sayısı 2017 yılında 9'a, 2018 yılında 11'e, 2019 yılında ise 15'e (Adana, Ankara, Antalya, Bursa, Diyarbakır, Erzurum, Gaziantep, İstanbul, İzmir, Kayseri, Konya, Samsun, Sakarya, , Trabzon ve Van) çıkartılmıştır.

İdari yargıda istinaf yolu ise 2014 yılında 6545 sayılı Kanun ile sistemimize dahil olmuştur. Halen 7 yerde (Ankara, Erzurum, Gaziantep, İstanbul, İzmir, Konya, Samsun) istinaf yargılaması yapan bölge idare mahkemesi faaliyettedir.

Plan döneminde mahkeme sayısında da artış sağlanmıştır. 2014 yılında adli yargıda mahkeme sayısı 6.084 iken bu sayı 2018 yılında 6.301 olmuştur. İdari yargıda ise 191 olan mahkeme sayısı 195 olmuştur.

İnsan Kaynakları ve Eğitim

2014 yılında hâkim ve savcı sayısı 14.500 iken 2018 yılı sonu itibariyle bu sayı 20.000'e yaklaşmıştır.

Hâkim ve savcı sayısında önemli ölçekte artış sağlanmasına rağmen Avrupa Konseyi ortalamasına halen ulaş-

lamamıştır. Bu Plan döneminde Konsey ortalamasına ulaşılması öngörülmektedir.

Diğer yandan insan kaynaklarının yalnızca nicelik yönünden değil, nitelik yönünden de geliştirilmesi hedeflenmiş ve eğitim konusuna yalnızca mesleki açıdan değil, yabancı dili de kapsayacak bir bakış açısıyla yaklaşmıştır. Bu kapsamda yargı mensuplarının uluslararası alanda eğitim almalarına, yabancı dil öğrenmelerine ve akademik kariyer yapmalarına ilişkin uygulamalar geliştirilmiştir.

Adalet hizmetlerinde görev yapan yardımcı personel sayısında da önemli derecede artış sağlanmıştır. Adalet teşkilatında görev yapan toplam personel sayısı 2014 yılında 100.225 iken bu sayı 2018 yılı Kasım ayı itibariyle 123.175 olmuştur.

Adliyelerde görev yapan personelin eğitimi için eğitim merkezlerinin kurulmasına ilişkin düzenleme 2014 yılında kanunlaşmıştır. Eğitim merkezleri 2015-2019 Stratejik Planı döneminde Ankara ve Rize’de faaliyete geçirilmiştir.

Fiziki ve Teknik Altyapı

2015-2019 Stratejik Planı döneminde; UYAP bilişim sisteminin diğer kurumlarla bütünleşmesinin yanı sıra, yarranlanıcılara yönelik adalete erişimi güçlendiren birçok uygulama geliştirilmiştir. Özellikle kolluk birimleri ile entegrasyon bu alanda sağlanan en önemli gelişmelerden olmuştur.

Avukatlara sunulan hizmet çeşitliliğini artırmak ve yargılama işlemlerini daha rahat takip edebilmelerini sağlamak amacıyla hazırlanan CELSE (Mobil Avukat Bilgi Sistemi) uygulaması da bu dönemde hizmete sunulmuştur.

Plan döneminde aşama kaydedilen bir diğer alan ise adalet hizmet binalarının yenilenmesidir. 2014 yılından bu yana 54 hizmet binası tamamlanmıştır. 2014 yılı itibariyle adalet hizmetlerinin verildiği kapalı alan toplamı 2.724.2016 metrekare iken 2018 yılı sonu itibariyle bu rakam 3.902.477 metrekareye yükselmiştir.

Ceza İnfaz Sistemi

Bu dönemde standartlara uymayan kurumların kapatılması ve modern ceza infaz kurumlarının inşasına devam edilmiştir.

Ceza infaz kurumlarımızın personel sayısında da önemli artış yaşanmıştır. Ceza infaz kurumu personel sayısı, 2014 yılında 49.069 iken 2018 yılı Kasım ayı itibariyle 60.046 olmuştur.

Şüpheli, sanık ve hükümlülerin toplum içinde izlenmesinde, gözetiminde ve denetiminde elektronik izleme sisteminin kullanımının Plan döneminde yaygınlaştırılması sağlanmıştır.

İcra ve İflas Sistemi

Plan döneminde bu alana ilişkin yürütülen en önemli çalışma, aynı mahalde birden fazla icra dairesi uygulamasının terk edilerek, tek bir icra dairesi kurulması ve icra hizmetlerinin uzmanlaşmış alt bürolar eliyle yürütülmesi amacıyla tasarlanan “yeni icra dairesi modeli”nin yaygınlaştırılması olmuştur. Bu kapsamda 45 mahalde yeni icra dairesi modeli faaliyete geçirilmiştir.

Ayrıca icra daireleri insan kaynakları ve fiziki altyapı yönünden de geliştirilmiştir. Diğer yandan icra ve iflas sisteminin yönetim ve teşkilat yapısının geliştirilmesine ilişkin yapılan çalışma tamamlanmış olup mevzuat taslağı hazırlanmıştır.

Ayrıca; abonelik sözleşmesinden kaynaklanan ve vekille takip edilen para alacaklarına ilişkin ilamsız icra takiplerinin haciz aşamasına kadar olan işlemlerinin icra dairesine gelmeden, UYAP ve PTT entegrasyonu ile oluşturulan Merkezi Takip Sistemi üzerinden yürütülmesine imkân tanıyan bir takip prosedürü hayata geçirilmiştir.

Mevzuat Altyapısı

Mevzuat alanında Plan döneminde gerçekleştirilen önemli çalışmalardan biri 2016 yılında Birliklilik Kanunu’nun yürürlüğe girmesi olmuştur. Bu düzenleme ile birliklilik müessesesi yeniden yapılandırılmış ve birlikliliklere sertifikası verilmesi, akreditasyonun sağlanması, uzmanlık dallarının oluşturulması ve etik kurallarının belirlenmesi sağlanmıştır.

2016 yılında gerçekleştirilen bir diğer önemli mevzuat çalışması 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu olmuştur. Kanunla temel hak ve özgürlüklerin korunması ve kişisel verilerin güvence altına alınması sağlanmıştır.

Plan döneminde vatandaşlarımızın lekelenmeme hakkının korunması ve mesnetsiz ihbar ve şikâyetler nedeniyle soruşturmaya maruz bırakılmaması için 694 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’yle getirilen düzenlemeyle ihbar ve şikâyetin soyut ve genel nitelikte olması durumunda soruşturma yapılmaması sağlanmıştır.

2016 yılında ayrıca Cezai Konularda Uluslararası Adli İş Birliği Kanunu da TBMM’de kabul edilerek yürürlüğe girmiştir. Bu kanunla adli iş birliği alanına ilişkin önemli düzenlemeler yapılmıştır.

12/10/2017 tarihinde kabul edilen 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu ile işçi ve işveren olacak ve tazminatları ve işe iade talebiyle açılacak davalar bakımından arbuluculuğa başvurulmuş olması dava şartı haline getirilmiştir.

Diğer taraftan Plan döneminde Mağdur Hakları Kanun Tasarısı, İcra ve İflas Kanun Tasarısı, Noterlik Kanun Tasa-

rısı, hazırlanması, ceza muhakemesinde ve idari yargıda iş yükünün azaltılması gibi birçok konuda çalışmalar yapılmıştır.

Plan döneminde gerçekleşen Anayasa değişikliği de sistemimizde önemli yenilikleri beraberinde getirmiştir. 11/02/2017 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 6771 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun 16/04/2017 tarihinde yapılan halk oylamasıyla kabul edilmiştir. Söz konusu kanunla, Anayasa’nın “yargı yetkisi” başlığında değişiklik yapılarak yargı yetkisinin, Türk milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılacağına dair hüküm, “bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılır” şeklinde değiştirilmiştir. Yine aynı Kanun’un 14’üncü maddesi ile Hâkimler ve Savcılar Kurulu’nun yapısı yeniden düzenlenmiştir. Buna göre; Hâkimler ve Savcılar Kurulu’nun üye sayısı on üç, daire sayısı iki olmuştur.

Anayasa değişikliği ile Askerî Yargıtay, Askerî Yüksek İdare Mahkemesi ve askerî mahkemeler kaldırılmış, savaş zamanı hariç disiplin mahkemeleri dışında askeri mahkeme kurulamayacağı hükme bağlanmıştır. Böylelikle askeri yargı yolu kaldırılarak tüm yargılamaların sivil mahkemelerde yapılması sağlanmıştır.

AİHM önünde bekleyen dosya sayısının azaltılmasına yönelik atılan adımlar kapsamında 6384 sayılı Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine Yapılmış Bazı Başvuruların Tazminat Ödenmek Suretiyle Çözümüne Dair Kanun Gereğince Kurulan Komisyonun Yetkisi 21/01/2016 tarihli Bakanlar Kurulu Kararı ile genişletilmiştir. 2018 yılında ise İnsan Hakları Tazminat Komisyonu’nun yetkisinin genişletilmesine ilişkin yeni bir yasal düzenleme yapılmıştır.

Adalet Erişim ve Adli Yardım

Plan döneminde adalet erişim alanında önemli adımlar atılmıştır. Bu kapsamda Plan döneminde adli yardıma ayrılan bütçe düzenli biçimde artış göstermiştir. 2015 yılında adli yardıma ayrılan bütçe 362.681.936,00 TL iken 2018 yılı Kasım ayı itibariyle 647.339.676,00 TL olmuştur.

17/06/2016 tarihinde “Türkiye’de Adli Yardım Hizmetlerinin Güçlendirilmesi Avrupa Birliği (AB) Eşleştirme Projesi” başlatılmış ve Proje 2018 yılı Temmuz ayı itibariyle tamamlanmıştır. Proje sonunda adli yardıma ilişkin bir stratejik plan hazırlanmıştır.

Adalet erişim alanında önemli bir boşluğu dolduran diğer bir faaliyet ise, koruyucu hukuk uygulamaları olmuştur. “Koruyucu Hukuk Projesi” ile temel hukuk bilgilerinin küçük yaşlardan itibaren okullarda öğretilmesi ve toplumsal bir hukuk kültürünün oluşturulması hedeflenmiştir. Hedefe yönelik olarak 2013–2014 eğitim ve öğretim yılından itibaren uygulanan “Hukuk ve Adalet Dersi”nin kapsamı genişletilmiş, dersi seçen öğrenci sayısında artış sağlanmıştır. Hukuk ve Adalet Dersini 2014–2015 eğitim

ve öğretim yılında toplam 70.511 öğrenci seçmiştir. 2016–2017 eğitim ve öğretim yılında ise 97.055 öğrencinin seçtiği dersin, 2018–2019 eğitim ve öğretim yılından itibaren 8’inci sınıflarda da okutulmasına karar verilmiştir.

Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yöntemleri

Plan döneminde arabuluculuk uygulaması konusunda önemli mesafe kaydedilmiştir. 2017 yılında iş mahkemelerinde arabuluculuk dava şartı haline getirilmiştir.

Zorunlu arabuluculuk görevlendirilmesi yapılan dosya sayısı 2018 yılı Kasım ayı itibariyle tarihi itibariyle 196.438 olup, bu dosyaların 113.314’ü (%66) anlaşma ile sonuçlandırılmıştır. Zorunlu arabuluculuk uygulamasının iş mahkemelerinin iş yükünü %71 oranda azalttığı anlaşılmaktadır. Bundan hareketle yeni plan döneminde zorunlu arabuluculuk uygulamasının başka alanlara da yaygınlaştırılması planlanmıştır.

İhtiyari arabuluculuk uygulamasında ise 2013 yılından 2018 yılı Kasım ayına kadar toplam 48.969 dosyada işlem yapılmış, 43.729 dosya anlaşma ile sonuçlandırılarken, 5.240 dosya da anlaşma sağlanamamıştır. Başarı oranı %90 civarındadır.

Tipki arabuluculukta olduğu gibi uzlaşma da sistemimiz için büyük önem taşımaktadır. 2015 yılında uzlaştırma işlemleri yapılan 21.063 dosyadan 17.319’u uzlaşma ile neticelendirilmiştir. Uzlaşma oranı %83 olmuştur. 2016 yılında ise 10.689 dosyadan 7.817 dosyanın uzlaşma ile sonuçlandırıldığı ve oranın %73 olduğu görülmektedir. 2017 yılında ise yapılan kanun değişikliğinin etkilerinin görüldüğü anlaşılmaktadır. Uzlaşmaya giden dosya sayısı bir önceki yıla göre yaklaşık 26 kat artmış ve 278.530 dosya olmuştur. Bunlardan 223.469 dosya uzlaşma ile sonuçlanmıştır. 2018 yılında ise 131.081 dosyadan 105.404 dosya (%80) uzlaşma ile sonuçlandırılarak mahkeme önüne gitmeden çözülmüştür.

Mağdur Hakları

Plan döneminde mağdur hakları konusunda da önemli çalışmalar yapılmıştır. 2013 yılında Adalet Bakanlığı bünyesinde Mağdur Hakları Daire Başkanlığı kurulmuştur. Başkanlık tarafından Plan döneminde önemli çalışmalar ve projeler yürütülmüştür.

Bu kapsamda öncelikli olarak mağdur hakları kanun değişikliği önerisi hazırlanmıştır. “Mağdura Yaklaşım Kılavuzu” hazırlanması bu alanda yürütülen diğer çalışmaların biridir. “Ceza Adalet Sisteminde Mağdur Haklarının Güçlendirilmesi Eşleştirme Projesi” ise 20/04/2017 tarihinde başlatılmıştır.

Ayrıca plan döneminde suç mağduru çocuklar ile şiddet mağduru kadınların ifade ve beyanlarının alınmasında kendilerini daha rahat hissetmeleri amacıyla adliyelerde

“Adli Görüşme Odaları” (59 adet) oluşturulmuştur. Adli Görüşme Odaları Yönetmeliği ise 24/02/2017 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Hâkim, Cumhuriyet savcısı, sosyal çalışma görevlileri ve adli görüşme odası koordinatörlerine Mağdur Hakları Daire Başkanlığı ve UNİCEF iş birliği ile çeşitli eğitimler ve seminerler verilmiştir.

Uluslararası İlişkiler

Plan döneminde uluslararası alanda aktif bir politika izlenmesi ilke edinilmiştir. Bakanlığımız tarafından ilk defa 2012 yılında, bir kısım büyükelçilik ve uluslararası kuruluş nezdindeki daimi temsilciliklerde adalet müşaviri görevlendirilmesi yapılmıştır. Plan döneminde ise bu uygulamanın kanuni altyapısı oluşturulmuş ve atamalar gerçekleştirilmiştir.

Avrupa Birliği nezdinde Türkiye Daimi Temsilciliği (Brüksel), Avrupa Güvenlik ve İş Birliği Teşkilatı nezdinde Türkiye Daimi Temsilciliği (Viyana), Avrupa Konseyi nezdinde Türkiye Daimi Temsilciliği (Strazburg), Birleşmiş Milletler nezdinde Türkiye Daimi Temsilciliği (New York ve Cenevre), Berlin, Brüksel, Lahey, Londra, Moskova, Paris ve Vaşington Büyükelçiliklerine adalet müşaviri ataması yapılmıştır.

Plan döneminde 12 ülke ile uluslararası hukuk kapsamında ikili anlaşma imzalanmıştır. Aynı dönemde imzalanan çok taraflı sözleşme ya da ek protokol sayısı ise 7 olmuştur.

2016 yılında ayrıca Cezai Konularda Uluslararası Adli İş Birliği Kanunu da TBMM’de kabul edilerek yürürlüğe girmiştir.

İnsan Hakları

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ihlallerinin önlenmesine ilişkin Eylem Planı 2014 yılında hazırlanmıştır. Eylem Planı’nın uygulanması bugüne kadar titizlikle takip edilmiş ve uygulama raporları hazırlanmıştır. Bu Eylem Planı’nın güncellenmesine ilişkin çalışma başlatılmıştır. Çalışmayla AIHM içtihatları da dikkate alınarak yeni bir eylem planı oluşturulması hedeflenmiştir.

2013 yılında Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine Yapılmış Bazı Başvuruların Tazminat Ödenmek Suretiyle Çözümüne Dair Kanun ile İnsan Hakları Tazminat Komisyonu kurulmuştur. Komisyon’a ilk olarak makul sürede sonuçlandırılmayan yargılamalar ile mahkeme kararlarının icrasına ilişkin başvuruları inceleme görevi verilmiştir. 2014 yılında kamulaştırma dosyaları ile bir kısım cezaevi ihlal alanlarına ilişkin başvurular da Komisyon’a verilerek görev alanı genişletilmiştir. 2016 yılında ise, Komisyon’un görev alanına bir kısım mülkiyet iddiaları ile ilk genişletmede olmayan bir kısım cezaevi ihlal alanları da alınmıştır.

2018 yılında ise İnsan Hakları Tazminat Komisyonu’nun yetkisinin genişletilmesine ilişkin yeni bir yasal düzenleme yapılmıştır. Bu düzenlemeyle yargılamaların makul sürede sonuçlandırılmadığına ve mahkeme kararlarının icrasına ilişkin Anayasa Mahkemesi’nde derdest olan bireysel başvurular Komisyon’un yetki alanına alınmıştır.

Plan döneminde gelişme kaydedilen bir diğer alan ise “Yargıda Hedef Süre” uygulamasının hayata geçirilmesi olmuştur. Mahkeme ve savcılıkların verimliliğinin artırılması ve tarafların, davalarının ne zaman sonuçlandırılacağını öngörmelerinin sağlanması amacıyla dava türlerine göre değişen azami süreler belirlenmiştir.

11/07/2016 tarihinde yayımlanan “Adli ve İdari Yargı Faaliyet Raporları Genelgesi” uyarınca ülke genelinde tüm adliyeler 2017 ve 2018 yılında, bir önceki yılı kapsayacak şekilde hazırlanan faaliyet raporlarını kamuoyuna duyurmuşlardır. Bu, yargısal performansın kamuoyuna duyurulması, yargı hizmetlerinde hesap verilebilirliğin ve şeffaflığın geliştirilmesi için önemli bir adım olmuştur.

İç Kontrol Sistemi

İç kontrol çalışmalarının Bakanlık birimlerine yaygınlaştırılması çalışmaları 18/02/2015 tarihli ve 53103866-43/515 sayılı Müsteşarlık Makamı Olur’u ile başlatılmıştır.

Bu kapsamda İç Kontrol Yönlendirme Kurulu ve Birim İç Kontrol Çalışma Ekipleri oluşturulmuştur. Birimlerin süreç haritalarının belirlenerek iş akış şemalarının modellenmesi ve risk çalışmalarının yapılması amacıyla “Bakanlığımızda İç Kontrol Sisteminin Kurulması Kapsamında Süreç Çalışmaları” ve “Bakanlığımızda İç Kontrol Sisteminin Kurulması Kapsamında Kurumsal Risk Yönetimi” konulu teorik ve uygulamalı eğitimler verilmiştir.

Bu eğitimler sonucunda iş akış ve süreç çalışmaları tamamlanmış ve iç kontrol sisteminin diğer aşamalarına ilişkin faaliyetler yürütülmüştür.

Önceki Stratejik Planla İlişki

Belirtilen alanlarda gelişme kaydedilmiş olmakla birlikte yargı organlarının iş yükündeki artış, ortalama görülme sürelerinin uzun olması, hâkim, savcı ve personel sayısının henüz iş yüküyle orantılı bir hale getirilememiş olduğu açıktır. Bu plan döneminde reforma ihtiyaç duyulan alanlara yoğunlaşacak politikalar öngörülmüştür.

3. Mevzuat Analizi

Adalet Bakanlığı'nın yetki, görev ve sorumluluklarına ilişkin hükümler başta Anayasa ve 1 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi olmak üzere çeşitli düzenlemelerde yer almaktadır. Bakanlığımızın yetki, görev ve sorumluluklarını düzenleyen mevzuatın başta gelenleri şunlardır.

- 1 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
- 4 Numaralı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar İle Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
- 27 Numaralı Bazı Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
- 34 Numaralı Türkiye Adalet Akademisi Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
- 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu

- 6087 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kurulu Kanunu
- 5352 sayılı Adli Sicil Kanunu
- 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu
- 5402 sayılı Denetimli Serbestlik ve Yardım Merkezleri ile Koruma Kurulları Kanunu
- 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri İle Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun
- 6384 sayılı Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine Yapılmış Bazı Başvuruların Tazminat Ödenmek Suretiyle Çözümüne Dair Kanun
- 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun
- 4301 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri, İşyurtları Kurumunun Kuruluş ve İdaresine İlişkin Kanun
- 1721 sayılı Hapishane ve Tevkifhanelerin İdaresi Hakkında Kanun
- 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu
- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun
- 1136 sayılı Avukatlık Kanunu
- 1512 sayılı Noterlik Kanunu
- 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu
- 6754 sayılı Bilirkişilik Kanunu
- 6706 sayılı Cezai Konularda Uluslararası Adli İş Birliği Kanunu

Mevzuat analizi kapsamında ayrıntılı çalışma yapılmış olmakla birlikte, yasal yükümlülükler aşağıdaki tabloda ana hizmetleri kapsayacak şekilde özet olarak yer verilmiştir.

TABLO-1		
YASAL YÜKÜMLÜLÜKLER	DAYANAK	TESPİT VE İHTİYAÇLAR
Hâkimler ve Savcılar Kurulu'nun olumlu görüşünü alarak mahkemeleri açmak ve teşkilatlandırmak	1 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Md. 38)	Bölge adliye mahkemelerinin güçlendirilmesi ve ilk derece mahkemelerinin sayısının iş yüküyle orantılı hale getirilmesi için insan kaynaklarının niceliğinin artırılması ve altyapı çalışmalarının tamamlanması
	Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun	
	Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun	
devamı →		

TABLO-1		
YASAL YÜKÜMLÜLÜKLER	DAYANAK	TESPİT VE İHTİYAÇLAR
Ceza infaz hizmetlerini planlamak ve hizmetlerin yerine getirilmesini sağlamak	1 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Md. 38, 43)	Ceza infaz kurumlarının fiziki altyapısının geliştirilmesi, ıslah fonksiyonunun güçlendirilmesi ve denetimli serbestlik hizmetlerinin geliştirilmesi için tahsis edilen bütçe imkânları çerçevesinde çalışmaların sürdürülmesi
	5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun	
	1721 sayılı Hapishane ve Tevkifhanelerin İdaresi Hakkında Kanun	
İcra ve iflas daireleri vasıtasıyla, icra ve iflas işlemlerini yürütmek	1 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Md. 38, 51)	İcra ve İflas Kanunu'nda hizmetlerin etkinliğinin artırılması için değişiklik yapılması, personel sayısının artırılması, hizmetin etkinlik ve verimliliğinin artırılması için yeni icra dairesi modelinin yaygınlaştırılması
	2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu	
Adli sicil ve istatistik hizmetlerini yürütmek	1 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Md. 38, 44)	Adli sicil hizmetlerinde kullanılan bilişim sisteminin güncel teknolojik imkanlar çerçevesinde yenilenmesi, kayıtların silinme şartlarının yeniden belirlenmesi ve üretilen istatistiklerin çeşitlendirilmesi
	5352 sayılı Adli Sicil Kanunu	
Adalet hizmetlerine ilişkin konularda, yabancı ülkelerle ilgili işlemleri yerine getirmek	1 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Md. 38, 45, 58)	İkili ve çok taraflı anlaşma sayısının artırılması ve yurt dışı teşkilatının yaygınlaştırılması
	Uluslararası adli iş birliği anlaşmaları	
	6706 Sayılı Cezai Konularda Adli İş Birliği Kanunu	
Bilirkişilik hizmetlerinin yürütülmesini sağlamak	1 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Md. 38, 41/A)	Yeni bilirkişilik sisteminin kapasite ve etkinliğinin artırılması
	6754 sayılı Bilirkişilik Kanunu	
Arabuluculuk hizmetlerinin yürütülmesini sağlamak	1 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Md. 38, 41/A)	Zorunlu arabuluculuk kapsamına giren uyuşmazlıkların artırılması, arabuluculukta uzmanlaşmanın geliştirilmesi, arabuluculukla çözülen uyuşmazlık sayısının artırılması
	6325 Sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu	
Alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemlerinin geliştirilmesini ve uygulanmasını sağlamak	1 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Md. 41, 41/A)	Uzlaşma, ön ödeme, kamu davasının açılmasının ertelenmesi gibi uygulamaların yaygınlaştırılması
Adalet hizmetleri ile savcılarının idari görevleri yönünden denetimini yapmak	Anayasa (Md. 144)	Denetimlerde performans odaklı yaklaşımın benimsenmesi ve bilişim sistemi üzerinden denetim uygulamalarının artırılması
	1 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Md. 47)	
Hâkim ve savcı ihtiyaç durumunu belirlemek, hâkim ve savcı adaylarının mesleğe alımı işlemlerini yürütmek	2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu (Md. 9, 9/A)	Hâkim ve savcı sayısının iş yüküyle orantılı ve uluslararası standartları yakalayacak biçimde artırılması
Meslek içi eğitim çalışmalarını koordine etmek	1 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Md. 50, 61)	Personel eğitim merkezlerinin sayısının artırılması ile hizmet içi eğitimlerde zorunlu ve sürekli eğitim anlayışının benimsenmesi

devamı →

TABLO-1		
YASAL YÜKÜMLÜLÜKLER	DAYANAK	TESPİT VE İHTİYAÇLAR
Noterliklerin açılması işlemlerini yürütmek	1 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Md. 41/A)	Noterlik Kanunu'na ilişkin hazırlık çalışması yapılması ve noterlik sayısının artırılması
	1512 Sayılı Noterlik Kanunu (Md. 3)	
AİHM nezdindeki başvurularla ilgili işlemleri yapmak, ihlallerin kaldırılmasına ilişkin süreçleri takip etmek ve gerekli önlemleri almak	1 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Md. 49)	AİHS İhlallerinin Önlenmesi Eylem Planı'nın güncellenmesi
Adalet hizmetlerinin bilişim altyapısını oluşturmak ve geliştirmek	1 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Md. 46/B)	Entegrasyon sağlanan kurum sayısının artırılması, donanım ve yazılımın güncel teknolojilerin takip edilmesi suretiyle yenilenmesi ve güvenlik standartlarının daha da güçlendirilmesi
Adalet hizmet binalarını yapmak	1 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Md. 52)	Başta Ankara ili olmak üzere yeni hizmet binası yapılmayan yerlerde çalışmalara başlanması

4. Üst Politika Belgelerinin Analizi

Üst politika belgesi olan Yargı Reformu Stratejisi 30/05/2019 tarihinde kamuoyuna açıklanmıştır. Belge 9 amaç, 63 hedef ve 256 faaliyetten oluşmaktadır.

Adalet sistemine ilişkin reform alanları Kalkınma Planları ve Yargı Reformu Stratejisi'nde yer almaktadır. Yargı Reformu Stratejisi Belgesi'nin yenilenme çalışmaları bu Stratejik Plan'ın hazırlıklarıyla birlikte yürütülmüştür.

Üst politika belgesi olan Yargı Reformu Stratejisi hazırlıkları Nisan ayı içerisinde tamamlanmış ve 30/05/2019 tarihinde kamuoyuna açıklanmıştır. Belge 9 amaç, 63 hedef ve 256 faaliyetten oluşmaktadır. Belgede ortaya konulan amaçlar:

- Hak ve Özgürlüklerin Korunması ve Geliştirilmesi
- Yargı Bağımsızlığı, Tarafsızlığı ve Şeffaflığının Geliştirilmesi
- İnsan Kaynaklarının Nitelik ve Niceliğinin Artırılması
- Performans ve Verimliliğin Artırılması
- Savunma Hakkının Etkin Kullanımının Sağlanması
- Adalete Erişimin Kolaylaştırılması ve Hizmetlerden Memnuniyetin Artırılması
- Ceza Adaleti Sisteminin Etkinliğinin Artırılması
- Hukuk Yargılaması ile İdari Yargılamanın Sadeleştirilmesi ve Etkinliğinin Artırılması
- Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yöntemlerinin Yaygınlaştırılması

23 Temmuz 2019 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanan 11. Kalkınma Planı’na ilişkin analiz sonuçları ise aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

TABLO-2		
ÜST POLİTİKA BELGESİ	İLGİLİ BÖLÜM/ REFERANS	VERİLEN GÖREV/İHTİYAÇLAR
On Birinci Kalkınma Planı	318.1 numaralı Politika Tedbiri	Çevre, imar ve enerji gibi alanlarda ihtisas mahkemeleri kurulacak; ticari, fikri ve sınai haklara ilişkin davalar gibi bazı davaların il merkezlerindeki ihtisas mahkemelerinde görülebilmesine yönelik çalışmalar yapılacaktır.
On Birinci Kalkınma Planı	318.2 numaralı Politika Tedbiri	Konusu para ile ölçülebilen ve belirli bir parasal miktarın altındaki tüm davalarda basit yargılama usulünün uygulanmasına ilişkin düzenleme yapılacaktır.
On Birinci Kalkınma Planı	318.3 numaralı Politika Tedbiri	Zorunlu arabuluculuk uygulaması yaygınlaştırılacaktır.
On Birinci Kalkınma Planı	318.4 numaralı Politika Tedbiri	Noter onayı aranan işlemlerin sayısının ve maliyetlerinin azaltılmasına yönelik mevzuat düzenlemesi yapılacak, bazı çekişmesiz yargı işleri ile henüz davanın açılmamış olduğu dönemde sınırlı olmak üzere delil tespiti işlerinin noterlikler tarafından yapılabilmesi sağlanacaktır.
On Birinci Kalkınma Planı	318.5 numaralı Politika Tedbiri	Yeni icra dairesi modeli öncelikle iş yoğunluğu olan yerler olmak üzere yaygınlaştırılacak, sanal icra dairesi uygulamasına başlanacak, icra-iflas süreçlerindeki hata payı azaltılacak, haczedilen malın gerçek değerinde satılmasını sağlayacak prosedürler oluşturulacak, lisanslı yediemin deposu uygulamasına geçilmesi ve tasfiye usulünün yeniden düzenlenmesi suretiyle yedieminlik müessesesi ıslah edilecektir.
On Birinci Kalkınma Planı	325.2 numaralı Politika Tedbiri	Yatırım uyuşmazlıklarının çözülmesi için uluslararası tahkim, sulh, uzlaşma, arabuluculuk gibi uyuşmazlık çözüm yollarının kullanımı artırılacaktır.
On Birinci Kalkınma Planı	456.3 numaralı Politika Tedbiri	Fikri mülkiyet yargılamasında oluşan içtihatlar uygulayıcı kurumların paylaşımına açılacaktır.
On Birinci Kalkınma Planı	610.2 numaralı Politika Tedbiri	Çocuk Koruma Kanununda öngörülen çocuklara özgü tedbirlerin uygulanması ve tedbir kararlarının izlenmesine ilişkin mekanizmaların geliştirilmesi sağlanacaktır.
On Birinci Kalkınma Planı	610.3 numaralı Politika Tedbiri	Çocuk adalet sistemi onarıcı adalet yaklaşımıyla yeniden yapılandırılacak, çocuklara özgü uzlaştırma usulleri geliştirilecek, suça sürüklenen çocuklar yönünden kamu davasının açılmasının ertelenmesi modeli oluşturulacak ve ilk derece yargılama ile kanun yolu incelemelerinin öncelikli olarak yapılması sağlanacaktır.
On Birinci Kalkınma Planı	610.4 numaralı Politika Tedbiri	Çocuklara özgü alternatif infaz usulleri geliştirilecektir.
On Birinci Kalkınma Planı	610.5 numaralı Politika Tedbiri	Adli süreçte çocuklara özgü koruma mekanizmaları güçlendirilecek, çocuk dostu mülakat usulleri desteklenecek ve adliyelerde adli görüşme odalarının sayısı artırılacaktır.
On Birinci Kalkınma Planı	613.7 numaralı Politika Tedbiri	Adliyelerde çocuklara nitelikli destek sunan Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Müdürlükleri yaygınlaştırılacaktır.
On Birinci Kalkınma Planı	734 numaralı Politika Tedbiri	İfade özgürlüğüne ilişkin mevzuat ve uygulama gözden geçirilerek, bireylerin hak ve özgürlük alanlarının geliştirilmesi yönünde düzenlemeler yapılacaktır.
On Birinci Kalkınma Planı	735 numaralı Politika Tedbiri	Gözetli, tutuklama ve diğer koruma tedbirlerine ilişkin mevzuat ve uygulama gözden geçirilerek bu tedbirlerin ölçülü bir şekilde uygulanması sağlanacaktır.
On Birinci Kalkınma Planı	736 numaralı Politika Tedbiri	Yeni bir İnsan Hakları Eylem Planı hazırlanarak, etkin bir şekilde uygulanacaktır.

devamı →

TABLO-2		
ÜST POLİTİKA BELGESİ	İLGİLİ BÖLÜM/ REFERANS	VERİLEN GÖREV/İHTİYAÇLAR
On Birinci Kalkınma Planı	747 numaralı Politika Tedbiri	Adli ve idari yargıda yargılamanın etkinliği artırılacak; vatandaşların adalet hizmetlerinden memnuniyetinin artırılması sağlanacaktır.
On Birinci Kalkınma Planı	748 numaralı Politika Tedbiri	Yargıda hedef süre uygulaması vasıtasıyla sistemin şeffaflığı artırılacak ve makul sürede yargılanma hakkı daha etkin korunacaktır.
On Birinci Kalkınma Planı	751 numaralı Politika Tedbiri	Adli ve idari yargıda faaliyet raporlarının kapsamı genişletilecek ve kamuoyunda bilinirliği artırılacaktır.
On Birinci Kalkınma Planı	752 numaralı Politika Tedbiri	Hâkim ve savcı yardımcılığının oluşturulması yönünde düzenleme yapılacaktır.
On Birinci Kalkınma Planı	753 numaralı Politika Tedbiri	Hâkimlik, savcılık, avukatlık ve noterlik meslekleri için yeni bir mesleğe giriş modeli ve sınav getirilecektir.
On Birinci Kalkınma Planı	754 numaralı Politika Tedbiri	Bilirkişilik sisteminin etkinliği artırılacaktır.
On Birinci Kalkınma Planı	756 numaralı Politika Tedbiri	Hukukun üstünlüğü ilkesinin en temel koşullarından biri olan adalete erişim kolaylaştırılacak; savunma hakkı güçlendirilecektir.
On Birinci Kalkınma Planı	757 numaralı Politika Tedbiri	Adli yardım sistemi, kırılgan gruplara öncelik verilecek biçimde yeniden düzenlenecektir.
On Birinci Kalkınma Planı	758 numaralı Politika Tedbiri	Avukatların yargılamaya daha aktif katılımının sağlanması için düzenleme yapılacaktır.
On Birinci Kalkınma Planı	760 numaralı Politika Tedbiri	İhtisas gerektiren çevre, imar ve enerji gibi alanlarda özel mahkemeler kurulacaktır.
On Birinci Kalkınma Planı	762 numaralı Politika Tedbiri	Yargı üzerindeki iş yükünün hafifletilebilmesi ve uyuşmazlıkların daha düşük maliyetli, hızlı ve dostane yöntemlerle çözüme kavuşturulabilmesine yönelik alternatif uyuşmazlık çözüm yolları yaygınlaştırılacaktır.
On Birinci Kalkınma Planı	763 numaralı Politika Tedbiri	Kamunun taraf olduğu uyuşmazlıkların çözümünde sulh müessesesinin yaygınlaştırılması için düzenleme yapılacaktır.
On Birinci Kalkınma Planı	764 numaralı Politika Tedbiri	İcra ve iflas sistemi borçlu ile alacaklı arasındaki hassas denge gözetilerek yeniden yapılandırılacaktır.
On Birinci Kalkınma Planı	765 numaralı Politika Tedbiri	Yeni icra dairesi modeli öncelikle iş yoğunluğu olan yerler olmak üzere yaygınlaştırılacak ve sanal icra dairesi uygulamasına başlanacaktır.
On Birinci Kalkınma Planı	766 numaralı Politika Tedbiri	Noter onayı aranan işlemlerin sayısı ve maliyetlerinin azaltılmasına yönelik düzenleme yapılacaktır.
On Birinci Kalkınma Planı	767 numaralı Politika Tedbiri	Bazı çekişmesiz yargı işlerinin noterlikler tarafından yapılabilmesi sağlanacaktır.
On Birinci Kalkınma Planı	768 numaralı Politika Tedbiri	Adil yargılanma hakkı ve cezanın caydırıcılığı dikkate alınarak suç ve yaptırım dengesi ile infaz sistemi gözden geçirilecek ve yeniden düzenlenecektir.
On Birinci Kalkınma Planı	781 numaralı Politika Tedbiri	İdari işlemlerin adalet ve eşitlik temelinde etkin ve hızlı bir şekilde yapılmasını sağlamak, hak arama yollarını kolaylaştırmak, idareyle bireyler arasındaki ilişkide hukuki belirlilik ilkesini güçlendirmek için düzenlemeler yapılacaktır.
On Birinci Kalkınma Planı	785.4 numaralı Politika Tedbiri	Kamu görevi sırasında elde edilen bilgilerin, nüfuzun ve sağlanan uzmanlığın görevden ayrıldıktan sonra kamu aleyhine ve özel çıkar temini için kullanılmasının engellenmesine yönelik düzenlemeler etkin bir şekilde uygulanacaktır.
On Birinci Kalkınma Planı	785.6 numaralı Politika Tedbiri	Vatandaşların, haksız bir uygulama ile karşılaştıklarında kanunlar ve idarî düzenlemelerle kendilerine tanınan haklar ile başvuruda bulunabilecekleri merciler konusunda bilgilendirilmeleri sağlanacaktır.
On Birinci Kalkınma Planı	787.1 numaralı Politika Tedbiri	Farklı demokratik katılım yolları yaşama geçirilerek idare üzerindeki kamuoyu denetimi güçlendirilecektir.

Ayrıca Yeni Ekonomik Program'da (2020- 2022) "İş ve Yatırım Ortamı" başlığı altında Bakanlığımızın sorumlu olduğu 3 eylem belirlenmiştir.

TABLO-3		
ÜST POLİTİKA BELGESİ	İLGİLİ BÖLÜM/ REFERANS	VERİLEN GÖREV/İHTİYAÇLAR
Yeni Ekonomik Program	İş ve Yatırım Ortamı	Yargının finans, enerji, çevre, imar gibi sektörlerle ilişkin alanlarda ihtisaslaşması sağlanacak ve meslekte uzmanlaşma yaygınlaştırılacaktır.
Yeni Ekonomik Program	İş ve Yatırım Ortamı	Noterlik reformu gerçekleştirilecek ve noterliklerin görev alanı çekişmesiz yargı işlerini de kapsayacak şekilde genişletilecektir.
Yeni Ekonomik Program	İş ve Yatırım Ortamı	Elektronik tebligat uygulamasının yaygınlaştırılması ile yargı süreçleri hızlandırılacak, tasarruf sağlanacak ve çevresel sürdürülebilirliğe katkıda bulunulacaktır.

5. Faaliyet Alanı/Hizmet Listesi

Mevzuat analizinin çıktılarından faydalanılarak Bakanlığımızın sunduğu temel hizmetler belirlenmiştir.

TABLO-4	
FAALİYET ALANI	HİZMETLER
Adalet hizmetlerinin etkin, verimli biçimde sunulması	Yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı çerçevesinde adalet hizmetlerinin etkin, verimli ve hızlı biçimde sunulması için politikalar geliştirilmesi ve uygulanması
Mahkemeler teşkilatı	Hâkimler ve Savcılar Kurulu'nun olumlu görüşünün alınması suretiyle mahkemelerin açılması
Ceza infaz hizmetleri	Ceza infaz kurumlarının açılması ve infaz hizmetlerinin yürütülmesi
İcra ve iflas hizmetleri	İcra ve iflas daireleri vasıtasıyla, icra ve iflas işlemlerinin yürütülmesi
Adli sicil ve istatistik hizmetleri	Adli sicil kayıtlarının tutulması Adalet istatistiklerinin hazırlanması ve kamuoyuna sunulması
Uluslararası hukuk işlemleri	Uluslararası adli yardımlaşma anlaşmalarına ilişkin işlemlerin yürütülmesi Uluslararası tebligat işlemlerinin yapılması Hükümlü nakli işlemlerinin yapılması Uluslararası istinabe işlemlerinin yürütülmesi Uluslararası çocuk kaçırmaya ilişkin işlemlerin yürütülmesi
Bilirkişilik hizmetlerinin koordinasyonu	Yargı teşkilatında bilirkişilerin nitelikleri, eğitimi, seçimi ve denetimine ilişkin çalışmaların yürütülmesi
Arabuluculuk hizmetleri	Arabuluculuk uygulamalarının yaygınlaşması için çalışmalar yapılması Arabuluculuk sicilinin tutulması Arabuluculuk eğitiminin koordinasyonu ve sınavının yapılması
Alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemleri	Alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemlerinin yaygınlaştırılması için çalışmalar yapılması
Meslek içi eğitim	Personelin meslek içi eğitimlerinin yapılması
Noterlik hizmetleri	Noterliklerin açılması Noterlik hizmetlerinin denetlenmesi
AİHM nezdindeki süreçlerin yürütülmesi	AİHM başvurularıyla ilgili işlemlerin yapılması AİHM ihlal kararlarına ilişkin süreçlerin takip edilmesi ve gerekli önlemlerin alınması

devamı →

TABLO-4

FAALİYET ALANI	HİZMETLER
Adalet hizmet binaları	Yeni adalet hizmet binası inşaatlarının yapılması
Bütçe	Adalet bütçesinin hazırlanması ve uygulanması

6. Paydaş Analizi

Belirlenen paydaş listesindeki gruplara yönelik farklı analiz yöntemleri kullanılmıştır. Adliye ziyaretleri, hukuk fakültelerinde dar kapsamlı toplantılar, açık uçlu görüş formları bu yöntemlerden bir kısmıdır.

Paydaş analizi kapsamında kullanılan yöntemler; resmi yazıyla görüş alınması, anket, mülakat, çalışma toplantıları ve saha görüşmeleri şeklinde olmuştur.

Bu kapsamda belirlenen paydaş listesindeki gruplara yönelik farklı analiz yöntemleri kullanılmıştır. Adliye ziyaretleri, hukuk fakültelerinde dar kapsamlı toplantılar, açık uçlu görüş formları bu yöntemlerden bir kısmıdır.

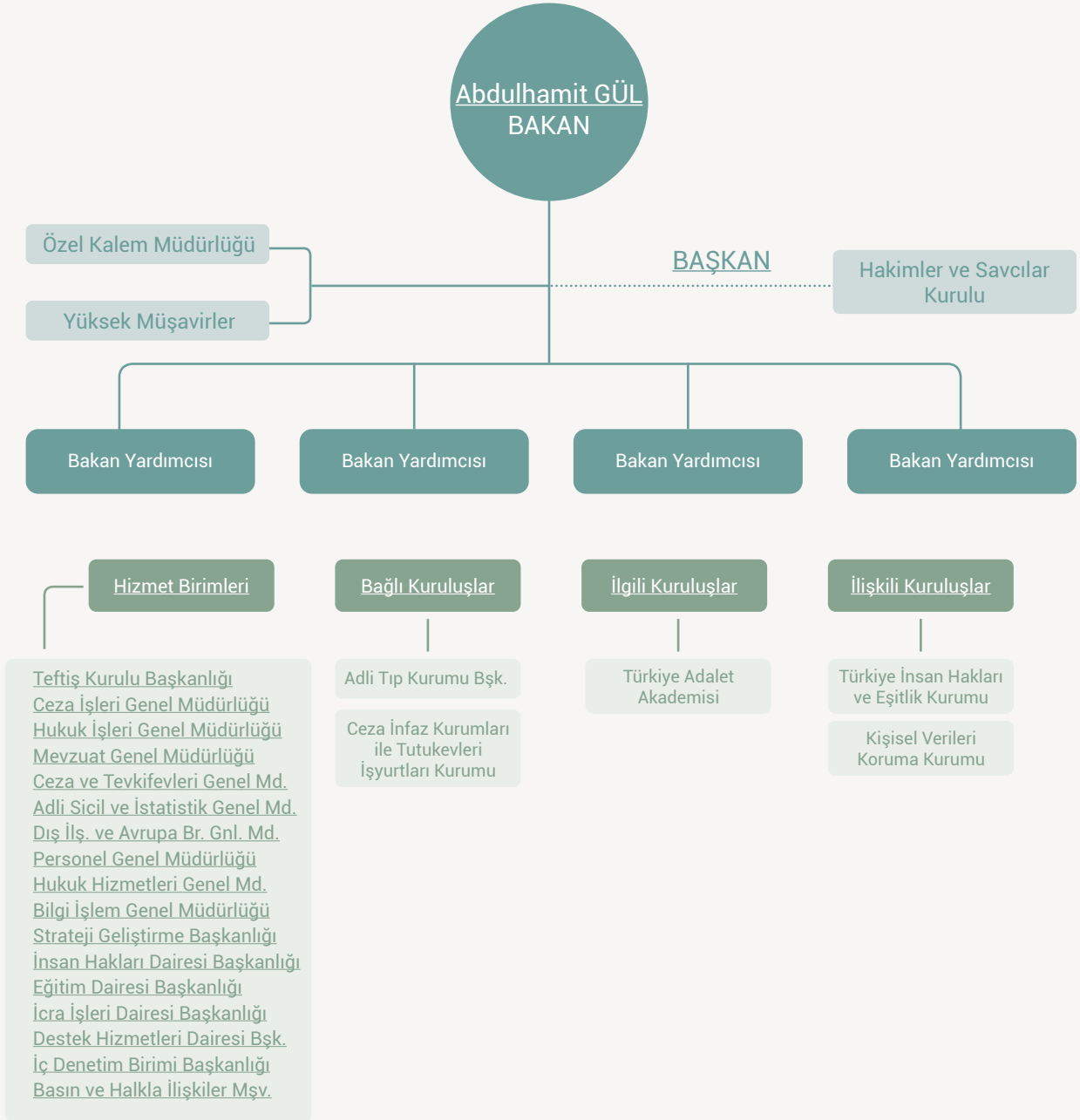
Bir kısım paydaş gruplarıyla uzmanlık alanlarına göre Plan'ın farklı alanlarında uzun süreli çalışmalar yapılmıştır.

TABLO-5

PAYDAŞLAR	İÇ PAYDAŞ	DIŞ PAYDAŞ	YÖNTEM
Bakanlıklar		√	Yazılı görüş - Anket
HSK		√	Toplantılar - Anket
Yüksek Yargı Organları		√	Toplantılar - Anket
Kamu Denetçiliği Kurumu		√	Yazılı görüş
YÖK		√	Yazılı görüş
Türkiye Barolar Birliği		√	Yazılı görüş - Toplantılar
Barolar		√	Yazılı görüş
Türkiye Noterler Birliği		√	Yazılı görüş- Anket
Düzenleyici ve Denetleyici Kurullar		√	Anket
Hâkim ve Savcılar	√		Toplantılar-Anket
Avukatlar		√	Toplantılar-Anket
Yargı Çalışanları	√		Toplantılar-Anket
Hukuk Fakülteleri		√	Yazılı görüş-Toplantılar
Adalet Meslek Yüksekokulları		√	Anket
Emniyet Genel Müdürlüğü		√	Toplantılar- Anket
Jandarma Genel Komutanlığı		√	Toplantılar- Anket
Sahil Güvenlik Komutanlığı		√	Anket
Uluslararası Kuruluşlar		√	Toplantılar
Sivil Toplum Örgütleri		√	Yazılı görüş-Toplantılar-Anket

7. Kuruluş İçi Analiz

Teşkilat Şeması

TABLO 6 - HÂKİM-SAVCI VE PERSONEL SAYILARI (ARALIK 2018)

Hâkim- C. Savcısı	19.042
Genel İdare Hizmetler Sınıfı	82.638
Eğitim Öğretim Hizmetleri Sınıfı	623
Sağlık Hizmetleri Sınıfı	2.289
Teknik Hizmetler Sınıfı	2.549
Yardımcı Hizmetler Sınıfı	10.127
Sözleşmeli Personel 4/b	24.949
Toplam	142.217

TABLO 7 - HÂKİM, SAVCI VE PERSONEL İÇİN NİCELİK ANALİZİ SONUÇLARI

Hâkim ve savcılar	Hâkim ve savcı sayısının iş durumuyla orantılı hale getirilmesi için çalışmalar yapılması gerekmektedir.
Personel	Ceza infaz kurumlarında ve diğer adalet hizmetlerinde görev yapan personelin sayısının iş yüküyle orantılı hale getirilmesi için çalışmalar yapılması gerekmektedir.

TABLO 8 - FİZİKİ KAYNAK İÇİN NİCELİK ANALİZ SONUÇLARI

Adalet hizmet binası ve ceza infaz kurumları yapımında önemli mesafe alınmasına rağmen bu konuya ilişkin ihtiyaçlar devam etmektedir. Önceki Stratejik Plan'ın değerlendirilmesi ve geleceğe bakış bölümlerinde konuya ilişkin değerlendirmeler yapılmıştır.

Kullanım ömrünü dolduran araçların yenilenmesi, yeni kurulan birimlerin ihtiyaçlarının karşılanması ve özellikle yeni hizmete alınan ceza infaz kurumlarında hükümlü ve tutuklu nakil işlemleri için ring aracı alınması ihtiyacı bulunmaktadır. Bu itibarla bütçe kanunları çerçevesinde araç alımı yoluna gidilecektir.

TABLO 9 - TEKNOLOJİ VE BİLİŞİM ALTYAPISI ANALİZ SONUCU

Bilişim sistemi kapsamında donanım altyapısının güncel teknolojiler çerçevesinde daha da yenilenmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Kullanım ömrünü dolduran bilgisayar ve diğer donanımların yenilenmesi çalışmalarına devam edilecektir.

TABLO 10 - MALİ KAYNAK ANALİZİ

Kaynaklar	1.Yıl	2.Yıl	3.Yıl	4.Yıl	5.Yıl	Toplam
Genel Bütçe	17.078.023.000	18.756.820.000	20.007.966.000	21.269.654.000	22.603.266.000	99.715.729.000

8. GZFT Analizi

GÜÇLÜ YÖNLER

- Köklü kurum kültürü
- Gelişmiş bilişim ve teknoloji altyapısı
- Hâkim, savcı ve personel sayısının artıyor olması
- Personel eğitim merkezlerinin faaliyete geçmiş olması
- Alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemlerinin gelişiyor olması
- Fiziki altyapının gelişiyor olması
- Alternatif infaz yöntemlerinin gelişiyor olması
- İnsan hakları konusundaki kurumsal kapasitenin artıyor olması
- Yurt dışı teşkilatının kurulmuş olması

ZAYIF YÖNLER

- Yargı organlarının iş yükünün fazla olması
- Yargıda ortalama dosya görülme sürelerinin fazlalığı
- Performans ölçümüne ve geliştirilmesine yönelik sistemin geliştirilememiş olması
- Adalet personelinin özlük haklarının yetersiz olması
- Hâkim, savcı ve personel sayısının henüz iş yüküyle orantılı olmaması
- Yargıda ödüllendirme ve kariyer sisteminin yetersiz olması
- Bütçe imkânlarında daralma

FIRSATLAR

- Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçilmiş olması
- Kamuoyunda yargı reformuna desteğin sürüyor olması
- Bilişim teknolojilerinin gelişiyor olması
- AB katılım sürecinin devam ediyor olması
- Uluslararası kuruluşlarla ilişkilerin gelişmekte olması
- Hâkimlik, savcılık ve diğer hukuk mesleklerine olan talebin artmış olması

TEHDİTLER

- Kamuoyunda cezaların caydırıcı olmadığı inancının yaygın olması
- Bilişim sistemlerine siber saldırı tehditlerinin artıyor olması
- Suç tiplerinin ve işleniş şekillerindeki karmaşıklığın artıyor olması
- Bazı ülkelerin suçla etkin mücadelede yeterli iş birliğine açık olmaması
- Hukuk eğitimindeki nitelik sorunlarının sürüyor olması
- Yargı medya ilişkilerinin yeterli oranda geliştirilememiş olması
- Dış göçün artıyor olması

Geleceğe BAKIŞ

VİZYON

Güven veren
ve erişilebilir bir
adalet sistemi

MİSYON

Hukukun üstünlüğü, yargı
bağımsızlığı ve tarafsızlığı ile
insan haklarını esas alarak,
adalet hizmetlerinin adil, hızlı
ve etkili bir şekilde sunulmasını
sağlayacak politikaları geliştirmek
ve uygulamaktır.

TEMEL DEĞERLER

Yargının
bağımsızlığı
ve
tarafsızlığına
saygı

Ehliyet ve
liyakate
bağlılık

Halkın
beklentilerine
duyarlılık

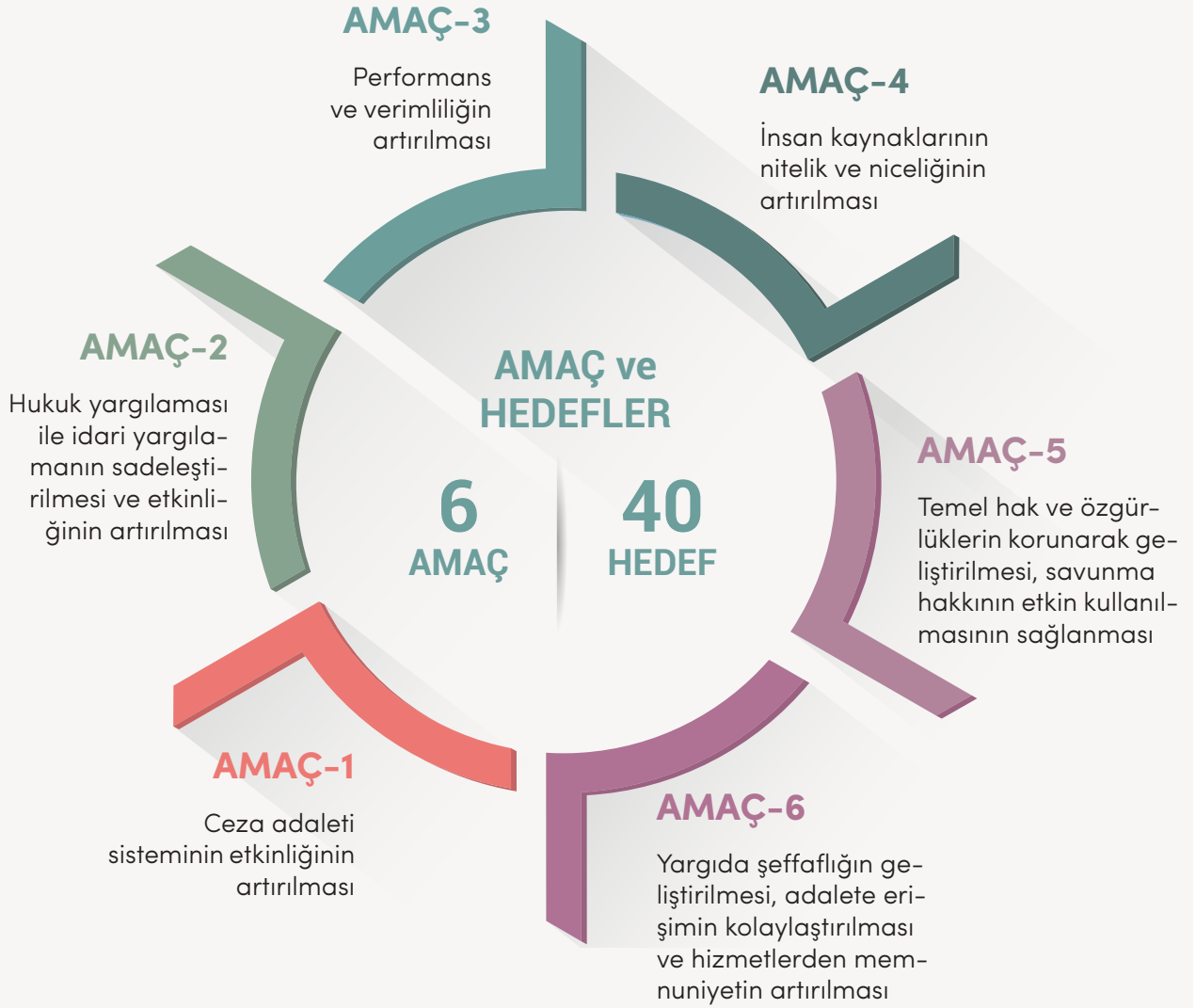
Çalışanlarına
güven ve
saygı

İnsan hak ve
özgürlüklerine
saygı

Hesap
verebilirlik ve
saydamlık

Yeniliğe açıklık

Amaç ve Hedefler

AMAÇ 1 - CEZA ADALETİ SİSTEMİNİN ETKİNLİĞİNİN ARTIRILMASI

HEDEF 1.1

Kovuşturma öncesi
çözüm araçları ve
soruşturma süreçleri
güçlendirilecektir.

STRATEJİLER

- a) Cumhuriyet savcılarının takdir yetkileri genişletilecektir.
- b) Ön ödeme ve kamu davasının açılmasının ertelenmesi müesseselerinin uygulama alanı genişletilecektir.
- c) Etkin pişmanlık hükümleri ve Cumhuriyet savcılarının buna ilişkin yetkileri farklı suç tipleri açısından genişletilecektir.
- d) Bazı fiillere yönelik soruşturmanın fail ile savcı arasında anlaşmayla sonlandırılabilmesi sağlanacaktır.
- e) Uzlaştırma öngören hükümlerin kapsamı genişletilecektir.
- f) Uzlaşmanın önemine ilişkin toplumsal farkındalık artırılacaktır.
- g) Uzlaştırma bürolarının kapasiteleri artırılacaktır.
- h) Lekelenmeme hakkının korunması kapsamında yapılan düzenlemenin daha etkin uygulanması için çalışmalar yapılacaktır.
- i) İddianamenin iadesi müessesesi, kapsamı itibarıyla yeniden belirlenecektir.
- j) Cumhuriyet başsavcılıklarının teşkilat yapısının etkinliğinin artırılmasına ve adli kollukla koordinasyonun geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapılacaktır.
- k) Her bir suç tipi için rehber ilkeler ile adli kolluk tarafından yapılacak işlemlerle ilgili "standart iş ve kontrol listeleri" belirlenecektir.
- l) Adli hekim raporlarından kaynaklanan sorunların giderilmesi konusunda çalışma yapılacaktır.

AMAÇ 1 - CEZA ADALETİ SİSTEMİNİN ETKİNLİĞİNİN ARTIRILMASI

HEDEF 1.2

Başta adil yargılanma hakkı olmak üzere temel hak ve özgürlüklerin korunması ilkesinin gözetilmesi suretiyle suç ve yaptırım sistemi gözden geçirilerek yeniden düzenlenecektir.

STRATEJİLER

- Kısa süreli hapis cezasına seçenek oluşturan yaptırımların süre ve tür yönünden kapsamı genişletilecektir.
- Mevzuatta suç olarak düzenlenen fiiller taranacak ve bu fiillerden idari yaptırıma dönüştürülebilecek olanlar belirlenerek suç olmaktan çıkarılacaktır.
- Hükmün açıklanmasının geri bırakılması müessesesi ile bu kararlara karşı kanun yolu adil yargılanma hakkı çerçevesinde gözden geçirilecektir.
- Takibi şikâyete bağlı suçların kapsamı genişletilecektir.
- Bazı suçlar yönünden toplumda oluşan cezasızlık algısının ortadan kaldırılması ve suçla etkin mücadele için ceza mevzuatındaki yaptırımlar ile infaz sistemi yeniden yapılandırılacaktır.

HEDEF 1.3

Mahkemelerin görev alanları yeniden düzenlenecek ve bazı basit fiillere ilişkin süreçlerin kısaltılması için yeni bir usul getirilecektir.

STRATEJİLER

- Ceza mahkemelerinin görev alanları yeniden düzenlenecektir.
- Bazı suçların basitleştirilmiş ve hızlı bir yargılama usulüyle görülmesi sağlanacaktır.
- İdari yaptırım kararlarına karşı itirazlar yönünden sulh ceza hâkimliklerinin ihtisaslaşması sağlanacak ve kararlara karşı etkili bir kanun yolu getirilecektir.
- İlâmın infazı aşamasına ilişkin kararların tümüyle infaz hâkimliklerinin görev alanına girmesi sağlanacaktır.

AMAÇ 1 - CEZA ADALETİ SİSTEMİNİN ETKİNLİĞİNİN ARTIRILMASI

HEDEF 1.4

Çocuk adaleti sistemi, onarıcı adalet yaklaşımıyla yeniden yapılandırılacak ve mağdur odaklı bir yaklaşım benimsenecektir.

STRATEJİLER

- Bazı ağır suçlar hariç olmak üzere 15 yaşından küçük çocukların ilk defa işledikleri fiillerin soruşturma ve kovuşturmaya konu edilmeden çocuklara özgü koruma mekanizmaları içerisinde değerlendirilmesi sağlanacaktır.
- Suçta sürüklenen çocuklara özgü uzlaştırma ve kamu davasının açılmasının ertelenmesi modeli geliştirilecektir.
- Suçta sürüklenen çocukların ilk derece yargılamaları ile bu çocuklar hakkında verilen kararların kanun yolu incelemelerinin öncelikli olarak yapılması sağlanacaktır.
- Çocuk mahkemelerinin fiziki koşulları çocuk adaleti sisteminin amacına uygun hale getirilecektir.
- Mağdur haklarına ilişkin mevzuat çerçevesi tamamlanacaktır.
- Adli destek ve mağdur hizmetlerine ilişkin merkez ve taşra birimleri oluşturulacak ve adli görüşme odaları ülke geneline yaygınlaştırılacaktır.
- Sosyal inceleme raporlarının standartları belirlenecek ve nitelikleri daha da geliştirilecektir.
- Mağdurlara hizmet sunanlara yönelik eğitimler düzenlenecektir.

AMAÇ 1 - CEZA ADALETİ SİSTEMİNİN ETKİNLİĞİNİN ARTIRILMASI

HEDEF 1.5

Cezaların infazı alanında genel infaz usullerinin uygulanmasında sakınca bulunanlara yönelik uygulamalar geliştirilecek ve güncel teknolojilerin sisteme entegrasyonu sağlanacaktır.

STRATEJİLER

- a) Şiddet içermeyen bazı suçlardan hükümlü olan yaşlı, hamile ve çocukların cezalarının, elektronik izleme merkezi aracılığıyla evde infazına imkân tanınacaktır.
- b) Ağır hasta hükümlü ve tutuklulara ilişkin infaz süreçleri muhtemel mağduriyetlerin önlenmesi için daha yakından takip edilecektir.
- c) Çocuk hükümlü ve tutukluların infaz süreçlerinde görev alan personele yönelik özel eğitimler geliştirilecektir.
- d) Hükümlü ve tutukluların nakil işlemlerinde ailevi nedenler gibi hassasiyetlerin daha fazla gözetilmesi sağlanacaktır.
- e) Teknolojik imkânların kullanılması suretiyle hükümlü ve tutukluların; yakınları ile görüntülü görüşmesi ve elektronik dilekçe arzı gibi yeni uygulamalar gerçekleştirilecektir.
- f) Denetimli serbestlik hizmetlerindeki elektronik izleme kapasitesinin artırılması ve yükümlülüklerin takibinde biyometrik imza gibi yeni yöntemlerin oluşturulması sağlanacaktır.
- g) Ceza infaz kurumlarındaki sağlık birimlerinin kapasitesi ve teknolojik donanımları geliştirilecek, kurum dışı sağlık kuruluşları ile iş birliği ve koordinasyon güçlendirilecektir.

AMAÇ 1 - CEZA ADALETİ SİSTEMİNİN ETKİNLİĞİNİN ARTIRILMASI

HEDEF 1.6

Ceza infaz kurumlarının yönetim kapasitesi geliştirilecek, kurumlarda bulunanların topluma uyum süreçlerine yönelik ıslah önlemleri artırılacak ve koşullu salıverilme sistemi iyileştirilecektir.

STRATEJİLER

- Ceza infaz kurumları ile denetimli serbestlik teşkilatının personel eksiklikleri giderilecek ve personel seçimi ile terfi sistemi güçlendirilecektir.
- Ceza infaz kurumlarının denetim araçları ile hak ihlallerini önleyici mekanizmalar güçlendirilerek, infaz sisteminin saydamlığı artırılacaktır.
- Sivil toplum kuruluşlarıyla infaz alanında iş birliği geliştirilecektir.
- Koşullu salıverilme işleminin somut kriterlere dayalı olarak uygulanması sağlanacaktır.
- Hükümlü ve tutuklular için meslek edindirme programları geliştirilecektir.

HEDEF 1.7

Adli sicil arşiv kayıt sistemi, kişinin maddi ve manevi varlığının geliştirilmesi ve cezaların ıslah edici olması ilkeleriyle bağdaşacak şekilde yenilenecektir.

STRATEJİLER

- Adli sicil arşiv kayıtlarının silinmesi, ayrı bir mahkeme kararına ihtiyaç duyulmaksızın gerçekleştirilecek ve silinme süreleri kısaltılacaktır.
- Adli sicil bilişim sistemi teknolojik gelişmelere uygun olarak güncellenecektir.
- Kesin nitelikteki mahkûmiyet hükümlerinin adli sicil kaydına işlenmesi uygulamasına son verilecektir.

AMAÇ 2 - HUKUK YARGILAMASI İLE İDARİ YARGILAMANIN SADELEŞTİRİLMESİ VE ETKİNLİĞİNİN ARTIRILMASI

HEDEF 2.1

Hukuk yargılamalarının basitleştirilmesi sağlanacak ve yargılamaların uzamasına sebebiyet veren usul hükümleri değiştirilecektir.

STRATEJİLER

- Asliye hukuk ve sulh hukuk mahkemeleri arasındaki görev ayrımı, yeniden belirlenecektir.
- Küçük miktartlı talep ve davaların basitleştirilmiş ve hızlı bir yargılama usulü ile çözümlenmesi için düzenleme yapılacaktır.
- Basit ve yazılı yargılama usulünde ön inceleme aşamasına ilişkin yeni düzenlemeler getirilecektir.
- Konusu para ile ölçülebilen ve belli bir parasal miktarın altındaki tüm davalarda basit yargılama usulünün uygulanması sağlanacaktır.
- Duruşmasız çözülebilecek uyuşmazlıklara ilişkin usuller geliştirilecektir.

HEDEF 2.2

Hukuk uyuşmazlıklarında alternatif çözüm yöntemleri yaygınlaştırılacaktır.

STRATEJİLER

- Mahkemeye bağlantılı alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemleri geliştirilecektir.
- Tüketici uyuşmazlıkları gibi alanlarda arabulucuya başvuru dava şartı hâline getirilecektir.
- Bazı uyuşmazlıklara ilişkin arabuluculukta uzmanlaşma sağlanacaktır.
- Mahkeme temelli aile arabuluculuğu uygulaması getirilecektir.
- Tensip zaptıyla, tarafların sulhe hazırlık işlemleri hakkında daha ayrıntılı bilgilendirilmesi sağlanacaktır.

AMAÇ 2 - HUKUK YARGILAMASI İLE İDARİ YARGILAMANIN SADELEŞTİRİLMESİ VE ETKİNLİğİNİN ARTIRILMASI

HEDEF 2.3

Noterliklerin görev tanımları, yargının iş yükünü de azaltacak şekilde yeniden düzenlenecektir.

STRATEJİLER

- Hukuk fakültesi mezunlarının istihdam edileceği noter yardımcılığı müessesesi oluşturulacaktır.
- Noterliğe girişte sınav getirilecektir.
- Noterliklerin açılış kriterleri yeniden belirlenecek ve noterliklerin sayıları artırılabilecektir.
- Bazı çekişmesiz yargı işleri ile henüz davanın açılmamış olduğu dönemle sınırlı olmak üzere delil tespitinin noterlikler tarafından da yapılabilmesi sağlanacaktır.
- Yararlanıcıların işlerinin kolaylaştırılması için noterliklerin resmi çalışma saatleri dışında ve tatil günlerinde de hizmet sunmaları sağlanacaktır.
- Yurt dışında yaşayanların dış temsilciliklerde yaptıkları noterlik işlemlerinin bir örneğinin, bilişim sistemi entegrasyonu ile Türkiye’de en yakın noterden anında alınabilmesi sağlanacaktır.
- Noter onayı aranan işlemler, bürokrasinin azaltılması amacıyla gözden geçirilecektir.

HEDEF 2.4

İcra ve iflas sisteminin yönetim, personel ve teşkilat yapısı güçlendirilecektir.

STRATEJİLER

- İcra ve iflas dairelerinin yönetim, personel ve teşkilat yapısını düzenleyen müstakil bir mevzuat hazırlanacaktır.
- Yeni icra dairesi modeli yaygınlaştırılacak ve sanal icra dairesi uygulamasına başlanacaktır.
- Adalet Bakanlığı Teftiş Kurulu bünyesinde adalet müfettişlerinin denetim ve gözetiminde faaliyet göstermek üzere icra ve iflas sistemi meslek mensuplarının yer aldığı bir denetim grubu oluşturulacaktır.
- Lisanslı yediemin deposu uygulamasına geçilmesi ve tasfiye usulünün yeniden düzenlenmesi suretiyle yedieminlik müessesesi ıslah edilecektir.

AMAÇ 2 - HUKUK YARGILAMASI İLE İDARİ YARGILAMANIN SADELEŞTİRİLMESİ VE ETKİNLİĞİNİN ARTIRILMASI

HEDEF 2.5

Alacaklı ve borçlu arasındaki hassas dengenin gözetilmesi suretiyle, icra satış sistemi yenilenecek ve takiplerde vatandaşlara yansıyan maliyetler azaltılacaktır.

STRATEJİLER

- İcra harç ve masraflarının azaltılmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.
- Elektronik ortamda satış yapılması suretiyle takip masrafları azaltılacaktır.
- Satış süreci hızlandırılarak muhafaza ücreti ve diğer masraflar azaltılacaktır.
- İhaleye katılımı ve satış bedelini artırmak amacıyla, teminat oranı indirilecektir.
- Borçluya, haczedilen malını satma hakkı tanınacaktır.

HEDEF 2.6

İdari yargılama usulünün sadeleştirilmesi ve etkinliğinin artırılması sağlanacaktır.

STRATEJİLER

- İdari uyuşmazlıklara ilişkin grup davalarda pilot dava uygulamasına geçilecektir.
- İdari yargıda gerekçeli karar yazılmasına süre getirilecektir.
- İdari yargıda tek hâkimle görülen dosyaların kapsamı genişletilecektir.
- Bazı uyuşmazlıklarda tanık dinlenebilmesi sağlanacaktır.
- Dosyanın tekemmül sürecinde bazı usuli işlemlerin sadeleştirilmesi suretiyle daha hızlı karar verilmesinin önü açılacaktır.

AMAÇ 3 - PERFORMANS VE VERİMLİLİĞİN ARTIRILMASI

HEDEF 3.1 <u>“Yargıda Hedef Süre”</u> <u>uygulaması vasıtasıyla</u> <u>sistemin şeffaflığı</u> <u>artırılacak ve makul</u> <u>sürede yargılanma</u> <u>hakkı daha etkin</u> <u>korunacaktır.</u>	STRATEJİLER a) Hedef süre uygulaması takip edilecek ve hedef süreyi aşan dosyalara yönelik önlemler alınacaktır. b) Bölge adliye ve bölge idare mahkemelerinde uygulanacak hedef süreler belirlenecektir. c) Savcılık ve mahkemelerin genel hedef süre içerisinde kalarak kendi hedef sürelerini belirlemeleri sağlanacaktır.
HEDEF 3.2 <u>İstinaf mahkemeleri</u> <u>güçlendirilecektir.</u>	STRATEJİLER a) Bireylerin hukuki güvencelerinin korunması ilkesinin de gözetilmesi suretiyle yargılamaların uzamasının önüne geçilmesi için kanun yolu düzenlemeleri gözden geçirilecektir. b) Bölge adliye mahkemeleri bünyesindeki ceza dairelerinin istinaf usulündeki bozmaya ilişkin yetkileri yeniden düzenlenecektir. c) İstinaf mahkemeleri arasında oluşan kesin nitelikteki karar farklılıklarını giderecek bir sistemin kurulması sağlanacaktır.
HEDEF 3.3 <u>Bilirkişilik sisteminin</u> <u>etkinliği ve verimliliği</u> <u>artırılacaktır.</u>	STRATEJİLER a) Alanında ve konusunda uzmanlaşmış kişilerin bilirkişilik sistemine dâhil edilmesi sağlanacaktır. b) Bilirkişilik hizmetlerinin denetim ve performans sisteminin usul ve esasları ile bilirkişilerin uzmanlık alanlarına göre belirli bir sürede bakabilecekleri dosya sayısı belirlenecektir. c) Bilirkişilerin uyacağı rehber ilkeler ve hazırlayacakları raporların standartları belirlenecek ve uygulama birliği oluşturulacaktır.

AMAÇ 3 - PERFORMANS VE VERİMLİLİĞİN ARTIRILMASI

HEDEF 3.4 <u>Tebliğattan kaynaklanan sorunlar giderilecektir.</u>	STRATEJİLER a) Elektronik tebligat uygulaması yaygınlaştırılacaktır. b) Tebligattan kaynaklanan sorunların önlenmesi için tebligat görevlilerine yönelik, mahallinde zorunlu eğitim şartı getirilecektir. c) Tebligat mevzuatı tebligat yapılmasını önlemeye yönelik kötü niyetli davranışları engelleyecek şekilde yenilenecektir.
HEDEF 3.5 <u>Teknolojik imkânlardan da yararlanılarak adalet hizmetlerinin vatandaş odaklı sunulması sağlanacaktır.</u>	STRATEJİLER a) Yurt dışında yaşayan vatandaşların adli işlerinin kolaylaştırılması için bilişim sisteminin yurt dışı temsilcilikleri ile entegrasyonu sağlanacaktır. b) Adliye bulunmayan ilçelerde SEGBİS üzerinden ifade ve beyan verme imkânı sağlanacaktır. c) Büyük havalimanlarında SEGBİS üzerinden ifade ve beyan verme imkânı sağlanacaktır.
HEDEF 3.6 <u>Mahkeme yazı işleri müdürlükleri güçlendirilecektir.</u>	STRATEJİLER a) Yazı işleri müdürlüğünün yetkileri genişletilecek ve "kariyer meslek" olarak yeniden yapılandırılacaktır. b) Adli ve idari yargı mahkemelerinde ön bürolar oluşturulacaktır.

AMAÇ 3 - PERFORMANS VE VERİMLİLİĞİN ARTIRILMASI

<p>HEDEF 3.7 <u>Yargıda bilişim sistemleri geliştirilecektir.</u></p>	<p><u>STRATEJİLER</u></p> <p>a) Bilişim sisteminin siber güvenlik standartları geliştirilecektir.</p> <p>b) Yargıda “yapay zekâ ve uzman sistem” uygulamalarının kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.</p> <p>c) Bilişim sistemi, günümüz teknolojilerine uyumlu olacak şekilde kullanıcı dostu uygulamalarla yenilenecektir.</p> <p>d) Bilişim teknolojileri eğitimleri ile personelin bilgi düzeyi sürekli geliştirilecektir.</p>
<p>HEDEF 3.8 <u>Adli Tıp Kurumu'nun kapasitesi güçlendirilecek ve adli tıp hizmetleri ülke geneline yaygınlaştırılacaktır.</u></p>	<p><u>STRATEJİLER</u></p> <p>a) Adli Tıp Kurumu'nun insan kaynakları ile fiziksel ve teknolojik altyapısı güçlendirilecektir.</p> <p>b) Uluslararası akreditasyon kapsamı genişletilecektir.</p> <p>c) Adli Tıp Kurumu'na gönderilen dosyalarda bulunması gerekli bilgi ve belgelere ilişkin standartlar belirlenecektir.</p> <p>d) Adli Tıp Kurumu'nda “hedef süre” uygulaması hayata geçirilecektir.</p>

AMAÇ 3 - PERFORMANS VE VERİMLİLİĞİN ARTIRILMASI

HEDEF 3.9

Yeni bir adliye mimarisi anlayışı geliştirilecek ve mevcut hizmet binaları adalete erişimin kolaylaştırılması için yapılandırılacaktır.

STRATEJİLER

- Çalışma verimliliğini artıracak bir anlayışla (kısıtlı alanlar, yeni anlayışa göre dizayn edilmiş çalışma mekanları, işlevsel tasarlanmış odalar ve duruşma salonları) farklı büyüklükte tip projeler geliştirilecek ve uygulanacaktır.
- Yeni binalar tasarlanırken çevreyi gözeten; çocuk, aile, mağdur ve tanıkların ihtiyaçlarını da karşılayan uygulamalar geliştirilecektir.
- Aynı adliyenin hizmet binalarının farklı yerlerde olmasının önüne geçilerek hizmete erişim kolaylaştırılacaktır.
- Adliyelerde tanık bekleme odaları oluşturulacaktır.
- Adliyelerde yaşlıların ve engellilerin fiziksel erişimini kolaylaştıran uygulamalar yaygınlaştırılacaktır.
- Mesleklerini icra ederken avukatlara adli ve idari yargı hizmet binalarında gerekli kolaylıklar sağlanacaktır.

HEDEF 3.10

Duruşma saatlerinin aynı ya da çok kısa aralıklarla verilmesi uygulamasına son verilecek ve duruşmaların hâkim, savcı ve avukatların işin esasına yoğunlaşmasını sağlayacak şekilde yeniden tasarlanması sağlanacaktır.

STRATEJİLER

- Duruşma kayıt uygulaması değiştirilecek; aşamalı olarak, bilişim sistemi üzerinden "doğrudan kayıt" uygulamasına geçilecektir.
- Hukuk mahkemelerinde SEGBİS uygulaması yaygınlaştırılacaktır.
- Mahkeme hâkiminin mazereti nedeniyle keşif ve duruşmalara katılamayacağını taraf avukatlarına bildirilmesi sağlanacaktır.

AMAÇ 3 - PERFORMANS VE VERİMLİLİĞİN ARTIRILMASI

<p>HEDEF 3.11 <u>Adalet dairelerindeki delil saklama standartları yükseltilecek ve adliyelerde arşiv hizmetleri geliştirilecektir.</u></p>	<p>STRATEJİLER</p> <ul style="list-style-type: none">a) Delil saklama ve tasfiye usullerini düzenleyen mevzuat gözden geçirilecek ve gerekli değişiklikler yapılacaktır.b) Adli emanet dairelerinin fiziki altyapıları geliştirilecektir.c) Emanet dairelerinde görev yapan personele yönelik eğitim programları düzenlenecektir.d) Adliye arşivlerinde teknolojik imkanların etkin kullanımı sağlanacaktır.e) Elektronik arşiv uygulaması başlatılacaktır.
<p>HEDEF 3.12 <u>İlgili kurumlarla iş birliği halinde uluslararası adli yardımlaşma, adli iş birliği ve Avrupa Birliği'ne üyelik sürecine ilişkin kapasite geliştirilecektir.</u></p>	<p>STRATEJİLER</p> <ul style="list-style-type: none">a) Adalet Bakanlığı'nın yurt dışı teşkilatı güçlendirilecektir.b) Adalet müşavirlerinin çalışma usul ve esasları, yurt dışında bulunan vatandaşlarımızın hukuki ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde yeniden belirlenecektir.c) Sınır aşan örgütlü suçlar, terör, terörizmin finansmanı, sanal ortamda işlenen suçlar, insan ticareti, göçmen kaçakçılığı, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama ve uyuşturucu madde ticareti suçları alanında uluslararası iş birliği geliştirilecektir.d) AB projeleri konusunda yurt içi ve yurt dışında eğitimler düzenlenecek ve projelerin etkinlik ve sürdürülebilirliğinin ölçülmesi ve takip edilmesine ilişkin kapasite geliştirilecektir.e) Yargı alanında AB ilgili mevzuatı ile Adalet Divanı'nın önemli kararlarının çevirisi yapılacaktır.f) Yargı mensuplarının başta Avrupa Birliği Adalet Divanı olmak üzere AB kurumlarında staj görmeleri sağlanacaktır.

AMAÇ 4 - İNSAN KAYNAKLARININ NİTELİK VE NİCELİĞİNİN ARTIRILMASI

HEDEF 4.1

Hukuk alanındaki mesleklere giriş sisteminde yeni bir model getirilecektir.

STRATEJİLER

- Hukuk fakültesi mezunlarının hâkim-savcı yardımcısı, noter yardımcısı olabilmeleri ve avukatlık stajına başlayabilmeleri için "Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı" getirilecektir.
- Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı'nda başarılı olanların hâkim ve savcı yardımcılığı ile noter yardımcılığına mahsus sınavlara girebilmeleri sağlanacaktır.

HEDEF 4.2

Hâkim ve savcı yardımcılığı müessesesi oluşturulacak ve mesleğe giriş usulü değiştirilecektir.

STRATEJİLER

- Türk yargı sistemine hâkim ve savcı yardımcılığı müessesesi kazandırılacaktır.
- Bu kadroda geçen belli süreden sonra hâkimlik ve savcılık mesleğine geçiş için ayrıca bir sınav yapılacaktır.

AMAÇ 4 - İNSAN KAYNAKLARININ NİTELİK VE NİCELİĞİNİN ARTIRILMASI

HEDEF 4.3

Meslek içi eğitimin niteliği geliştirilecektir.

STRATEJİLER

- Yargı teşkilatında sürekli ve zorunlu eğitim modeline geçilecektir.
- Personel eğitim merkezlerinin sayısı artırılacaktır.
- Personel eğitim merkezlerinin eğitim modülleri ve eğitim programları güçlendirilecek eğitim alan personel sayısı artırılacaktır.
- Adli hizmetlerin; yararlanıcıların memnuniyeti esas alınarak, kırılğan grupların ihtiyaçlarına da duyarlı şekilde sürdürülmesi için mahkeme ve savcılık kalemleri ile icra dairelerinde görev yapan personelin eğitim alması sağlanacaktır.

HEDEF 4.4

Hâkim, Cumhuriyet savcısı ve yargı çalışanı sayısı artırılacak, yargısal faaliyetlere destek veren uzmanlık hizmetleri geliştirilecek ve ihtisas mahkemeleri kurulacaktır.

STRATEJİLER

- Yargı teşkilatının hâkim, savcı ve personel sayısı Avrupa Konseyi'ne üye ülkelerin kişi başına düşen ortalamaları ve fiili iş yükü dikkate alınarak artırılacaktır.
- Hâkim, savcı ve personel alımında kadın-erkek eşitliği ilkesinin gözetilmesine devam edilecektir.
- Adalet personeli alımına ilişkin sınavlarda adalet meslek yüksekokulları ile mesleki ve teknik liselerin adalet alanı mezunlarına öncelik tanınmasına ilişkin düzenleme yapılacaktır.
- Adliyelerde görev yapan uzmanların tüm savcılık ve mahkemelere hizmet verebilecek şekilde görevlendirilmesi sağlanarak, çalışma alanlarına ilişkin standartlar belirlenecektir.
- Adliyelerde görev yapan psikolog, sosyolog, uzman çalışmacı gibi uzman personel sayısı artırılacaktır.
- Medya ve halkla ilişkiler bürolarında iletişim fakültesi mezunu tecrübeli personelin istihdamı sağlanacaktır.
- İhtisas gerektiren çevre, imar ve enerji gibi alanlarda özel mahkemeler kurulacaktır.
- Kalem personeli değişikliklerinde mahkeme hâkiminin görüşünün alınması sağlanacaktır.

AMAÇ 5 - HAK VE ÖZGÜRLÜKLERİN KORUNARAK GELİŞTİRİLMESİ, SAVUNMA HAKKININ ETKİN KULLANILMASININ SAĞLANMASI

HEDEF 5.1

Niteliğin artırılması hedefi çerçevesinde avukatlık mesleğine giriş usulü değiştirilecektir.

STRATEJİLER

- Avukatlık stajına başlamak için "Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı"nda başarılı olma şartı getirilecektir.
- Avukat stajyerlerinin staj süresince sigortalı olarak çalışabilmelerine ilişkin düzenlemeler yapılacaktır.

HEDEF 5.2

Savunmanın yargılamalara daha etkin katılımı sağlanacaktır.

STRATEJİLER

- Bazı davalarda avukatla temsil zorunluluğu hususunun yargı kamuoyunda tartışılması sağlanacak ve bu konuda bir yaklaşım geliştirilecektir.
- Avukatların bilgi ve belge temin etmelerine ilişkin yasal yetkilerinin genişletilmesi sağlanacaktır.
- Hukuki güvenliğin artırılması için bazı iş ve işlemlerin avukat aracılığıyla yapılması sağlanacaktır.
- Avukatların sundukları belgelere güvenin esas olduğuna, makul gerekçeye dayanan taraf itirazı hâlinde belgenin inceleme konusu yapılabileceğine ilişkin düzenleme yapılacaktır.

AMAÇ 5 - HAK VE ÖZGÜRLÜKLERİN KORUNARAK GELİŞTİRİLMESİ, SAVUNMA HAKKININ ETKİN KULLANILMASININ SAğLANMASI

HEDEF 5.3

Hak ve özgürlüklere ilişkin standartları yükseltmek üzere mevzuat gözden geçirilecek ve gerekli değişiklikler yapılacaktır.

STRATEJİLER

- İfade özgürlüğüne ilişkin mevzuat ve uygulama analiz edilerek, bireylerin hak ve özgürlük alanlarını daha da genişletecek düzenlemeler yapılacaktır.
- İfade özgürlüğünü ilgilendiren yargı kararlarına karşı kanun yolu güvencesi artırılacaktır.
- Özgürlük ve güvenlik hakkını etkileyen gözaltı, tutuklama ve diğer koruma tedbirlerine ilişkin mevzuat ve uygulama gözden geçirilerek bunların ölçülü bir şekilde uygulanması yönünde değişiklikler yapılacak ve tedbirler alınacaktır.
- Azami tutukluluk süresine ilişkin hükümler, soruşturma ve kovuşturma aşamaları için ayrı ayrı düzenlenecektir.
- Makul sürede yargılanma hakkının ihlali konusundaki başvuruları incelemek ve tazmin etmek üzere etkili bir mekanizma oluşturulacaktır.

HEDEF 5.4

Yeni bir İnsan Hakları Eylem Planı hazırlanacak ve etkili bir şekilde uygulanacaktır.

STRATEJİLER

- AYM ve AİHM kararlarında yer verilen ihlal alanlarına ilişkin etkili çözümler geliştirilecektir.
- İnsan hakları alanında faaliyet gösteren uluslararası koruma mekanizmalarının gözlem ve raporları dikkate alınacaktır.
- İnsan hakları alanında ulusal ve uluslararası sivil toplum örgütleriyle iş birliği yolları geliştirilecektir.

AMAÇ 6 - YARGIDA ŞEFFAFLIĞIN GELİŞTİRİLMESİ, ADALETE ERİŞİMİN KOLAYLAŞTIRILMASI VE HİZMETLERDEN MEMNUNİYETİN ARTIRILMASI

HEDEF 6.1

Yargı hizmetlerinden memnuniyeti etkileyen unsurların tespiti için çalışmalar yapılacaktır.

STRATEJİLER

- Düzenli aralıklarla memnuniyet anketleri yapılacaktır.
- Yargı aktörleri, akademisyenler ve sivil toplum örgütlerinin katılımıyla düzenli toplantılar gerçekleştirilecektir.

HEDEF 6.2

Vatandaşların işlerini kolaylaştıracak uygulamalar geliştirilecektir.

STRATEJİLER

- Tüm ağır ceza merkezi adliyelerde danışma masaları oluşturulacak, danışma masalarının çalışma ve personel standartları belirlenecektir.
- Danışma masalarında öğrencilerin staj yapmasına ve gönüllülerin çalışmasına imkân sağlanacaktır.

HEDEF 6.3

Yargıda medya ve halkla ilişkiler kurumsallaştırılacaktır.

STRATEJİLER

- Adliyelerde kurulan medya iletişim büroları "medya ve halkla ilişkiler büroları" olarak yeniden yapılandırılacaktır.
- Adliye muhabirleri için temel hukuk bilgi ve terminolojisine yönelik eğitim programları düzenlenecektir.

HEDEF 6.4

Adalet sistemi konusunda kamuoyunu bilgilendirme mekanizmaları güçlendirilecektir.

STRATEJİLER

- Yararlanıcılara yönelik yargı sistemi ve süreçler konusunda broşürler hazırlanacak ve bu bilgilerin internet üzerinden erişime açılması sağlanacaktır.
- Adliyelerde başta öğrenciler olmak üzere vatandaşlara yönelik programlar düzenlenmesi suretiyle yargı sisteminin bilinirliğinin artırılması sağlanacaktır.
- Yabancılarla yönelik, adalet sistemini anlatan broşürler hazırlanacak ve bu broşürlere internet üzerinden de ulaşılması sağlanacaktır.

AMAÇ 6 - YARGIDA ŞEFFAFLIĞIN GELİŞTİRİLMESİ, ADALETE ERİŞİMİN KOLAYLAŞTIRILMASI VE HİZMETLERDEN MEMNUNİYETİN ARTIRILMASI

HEDEF 6.5

Adli ve idari yargıda, faaliyet raporlarının kapsamı genişletilecek ve kamuoyunda bilinirliği artırılacaktır.

STRATEJİLER

- Faaliyet raporlarıyla ilgili merkezi ve yerel basın bültenleri hazırlanacaktır.
- Faaliyet raporlarının değerlendirilmesine yönelik bir sistem oluşturulacak ve raporların analizi suretiyle performansı artıracak önlemler alınacaktır.

HEDEF 6.6

Tanıklığı zorlaştıran uygulama ve yaklaşımlar ortadan kaldırılacaktır.

STRATEJİLER

- Tanıklık ücreti ve tanıklara yaklaşımla ilgili standartlar belirlenecek, tanıklık kılavuzu hazırlanacaktır.
- Tanıklığın önem ve değerine dair broşürler hazırlanacaktır.
- Tanık davetiyelerine tanık bilgilendirme metni konulacaktır.

HEDEF 6.7

Adalete etkin erişim için adli yardım sistemi güçlendirilecektir.

STRATEJİLER

- Özel hukuk alanında vatandaşların hukuki sorunları hakkında danışmanlık hizmeti alabilecekleri ofislerden oluşan bir hukuki yardım sistemi oluşturulacaktır.
- Özel hukuk alanında adli yardıma başvuru prosedürü kolaylaştırılacak, standart bir başvuru formu oluşturulacak ve e-Devlet üzerinden başvuru imkânı getirilecektir.
- Adli yardım hizmeti için avukatlara ödenen ücretler artırılabilecektir.
- Arabuluculuk süreçlerindeki adli yardım hizmetleri güçlendirilecektir.
- Adli yardım sisteminin, kırılgan grupların ihtiyaçlarına duyarlı bir yapıya kavuşturulması sağlanacaktır.

Stratejik Plan İZLEME VE DEĞERLENDİRME

Stratejik Plan'ın başarıya ulaşması kurum içi koordinasyonun etkinliğine bağlıdır. Birbirinden kopuk ve disiplin içerisinde yürütülmeyen çalışmalar vizyona ulaşmasını engelleyecektir.

Bundan hareketle Plan'ın uygulama aşamasında etkin bir koordinasyon çalışması yapılması zorunluluk arz etmektedir.

Stratejik Plan'ın izleme ve değerlendirme faaliyeti Strateji Geliştirme Başkanlığı'nın koordinesinde Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu'nda yer alan usullere uygun biçimde sürdürülecektir.

Bakanlığımız, 2019-2023 yılları arasında;

Birim
Stratejik Plan
Ekipleri

Bakanlık
Stratejik Plan
Ekibi

Strateji
Geliştirme
Kurulu

Şeklinde belirlenmiş organizasyon yapısının izleme ve değerlendirme çalışmasını yürütmesi sağlanacaktır.

İzleme ve değerlendirme çalışmalarının sonuçları faaliyet raporları vasıtası ile ilgili kurumlara bildirilecek ve kamuoyuna duyurulacaktır.

Hedef Kartları

Amaç	A1 CEZA ADALETİ SİSTEMİNİN ETKİNLİĞİNİN ARTIRILMASI									
Hedef	H 1.1 Kovuşturma öncesi çözüm araçları ve soruşturma süreçleri güçlendirilecektir.									
Sorumlu birim	Ceza İşleri Genel Müdürlüğü									
İş birliği yapılacak birimler	Mevzuat Genel Müdürlüğü									
Performans göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme sıklığı	Raporlama sıklığı	
PG1.1.1 Tamamlanan mevzuat önerisi sayısı (kümülatif toplam)	%45	0	1	2	3	3	3	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG1.1.2 Kovuşturma aşamasından önce sonuçlanan dosya sayısı	%20	4.232.866	4.232.866	5.079.439	5.291.082	5.502.725	5.926.012	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG1.1.3 Uzlaşma ile sonuçlanan dosya sayısı	%20	208.014	230.000	276.000	358.000	483.000	676.200	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG1.1.4 Standart iş ve kontrol listelerinin hazırlanması	%15	%0	%0	%0	%100	%100	%100	3 ayda bir	6 ayda bir	
Riskler	Mevzuat değişikliğinin gerçekleştirilememesi Mevzuat değişikliği neticesi getirilen müesseselerin uygulamada yeterince benimsenmemesi									
Stratejiler	a) Cumhuriyet savcılarının takdir yetkileri genişletilecektir. b) Ön ödeme ve kamu davasının açılmasının ertelenmesi müesseselerinin uygulama alanı genişletilecektir. c) Etkin pişmanlık hükümleri ve Cumhuriyet savcılarının buna ilişkin yetkileri farklı suç tipleri açısından genişletilecektir. d) Bazı fiillere yönelik soruşturmanın fail ile savcı arasında anlaşmayla sonlandırılabilmesi sağlanacaktır. e) Uzlaştırma öngören hükümlerin kapsamı genişletilecektir. f) Uzlaşmanın önemine ilişkin toplumsal farkındalık artırılacaktır. g) Uzlaştırma bürolarının kapasiteleri artırılacaktır. h) Lekelenmeme hakkının korunması kapsamında yapılan düzenlemenin daha etkin uygulanması için çalışmalar yapılacaktır. i) İddianamenin iadesi müessesesi, kapsamı itibarıyla yeniden belirlenecektir. j) Cumhuriyet başsavcılıklarının teşkilat yapısının etkinliğinin artırılmasına ve adli kollukla koordinasyonun geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapılacaktır. k) Her bir suç tipi için rehber ilkeler ile adli kolluk tarafından yapılacak işlemlerle ilgili "standart iş ve kontrol listeleri" belirlenecektir. l) Adli hekim raporlarından kaynaklanan sorunların giderilmesi konusunda çalışma yapılacaktır.									
Maliyet tahmini	1.500.000 TL									

Amaç	A1 CEZA ADALETİ SİSTEMİNİN ETKİNLİĞİNİN ARTIRILMASI									
Hedef	H 1.2 Başta adil yargılanma hakkı olmak üzere temel hak ve özgürlüklerin korunması ilkesinin gözetilmesi suretiyle suç ve yaptırım sistemi gözden geçirilerek yeniden düzenlenecektir.									
Sorumlu birim	Ceza İşleri Genel Müdürlüğü									
İş birliği yapılacak birimler	Mevzuat Genel Müdürlüğü Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü İnsan Hakları Dairesi Başkanlığı									
Performans göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme sıklığı	Raporlama sıklığı	
PG1.2.1 Etki analizinin yapılması	%20	%0	%0	%100	%100	%100	%100	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG1.2.2 Mevzuat değişikliği önerisinin hazırlanması	%40	%0	%0	%100	%100	%100	%100	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG1.2.3 Uygulanan seçenek yaptırım (TCK 50/1-c,d,e,f kapsamında) sayısındaki artış oranı	%20	3.639	%0	%10	%15	%20	%25	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG1.2.4 Açılan ceza dava sayısında uzlaşma sebebiyle önceki yıla oranla azalma (yüzde)	%20	%11,5	%18	%22	%26	%30	%34	3 ayda bir	6 ayda bir	
Riskler	Mevzuat değişikliğinin gerçekleştirilememesi Mevzuat değişikliği neticesi getirilen müesseselerin uygulamada yeterince benimsenmemesi									
Stratejiler	a) Kısa süreli hapis cezasına seçenek oluşturan yaptırımların süre ve tür yönünden kapsamı genişletilecektir. b) Mevzuatta suç olarak düzenlenen fiiller taranacak ve bu fiillerden idari yaptırıma dönüştürülebilecek olanlar belirlenerek suç olmaktan çıkarılacaktır. c) Hükmün açıklanmasının geri bırakılması müessesesi ile bu kararlara karşı kanun yolu adil yargılanma hakkı çerçevesinde gözden geçirilecektir. d) Takibi şikâyete bağlı suçların kapsamı genişletilecektir. e) Bazı suçlar yönünden toplumda oluşan cezasızlık algısının ortadan kaldırılması ve suçla etkin mücadele için ceza mevzuatındaki yaptırımlar ile infaz sistemi yeniden yapılandırılacaktır.									
Maliyet tahmini	250.000 TL									

Amaç	A1 CEZA ADALETİ SİSTEMİNİN ETKİNLİĞİNİN ARTIRILMASI									
Hedef	H 1.3 Mahkemelerin görev alanları yeniden düzenlenecek ve bazı basit fiillere ilişkin süreçlerin kısaltılması için yeni bir usul getirilecektir.									
Sorumlu birim	Ceza İşleri Genel Müdürlüğü									
İş birliği yapılacak birimler	Mevzuat Genel Müdürlüğü									
Performans göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme sıklığı	Raporlama sıklığı	
PG1.3.1 Basitleştirilmiş ve hızlı bir yargılama usulünün getirilmesi için mevzuat değişikliği önerisinin hazırlanması	%40	%0	%100	%100	%100	%100	%100	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG.1.3.2 Ceza mahkemeleri ile infaz hâkimliklerinin görev alanının yeniden düzenlenmesi için mevzuat değişikliği önerisinin hazırlanması	%40	%0	%0	%100	%100	%100	%100	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG1.3.3 İdari yaptırım kararlarına karşı itiraz hususunda sulh ceza mahkemelerinin ihtisaslaştırılması için mevzuat değişikliği önerisinin hazırlanması	%20	%0	%0	%100	%100	%100	%100	3 ayda bir	6 ayda bir	
Riskler	Mevzuat değişikliğinin gerçekleştirilememesi Mevzuat değişikliği neticesi getirilen müesseselerin uygulamada yeterince benimsenmemesi									
Stratejiler	a) Ceza mahkemelerinin görev alanları yeniden düzenlenecektir. b) Bazı suçların basitleştirilmiş ve hızlı bir yargılama usulüyle görülmesi sağlanacaktır. c) İdari yaptırım kararlarına karşı itirazlar yönünden sulh ceza hâkimliklerinin ihtisaslaşması sağlanacak ve kararlara karşı etkili bir kanun yolu getirilecektir. d) İlâmın infazı aşamasına ilişkin kararların tümüyle infaz hâkimliklerinin görev alanına girmesi sağlanacaktır.									
Maliyet tahmini	250.000 TL									

Amaç	A1 CEZA ADALETİ SİSTEMİNİN ETKİNLİĞİNİN ARTIRILMASI									
Hedef	H 1.4 Çocuk adaleti sistemi, onarıcı adalet yaklaşımıyla yeniden yapılandırılacak ve mağdur odaklı bir yaklaşım benimsenecektir.									
Sorumlu birim	Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığı									
İş birliği yapılacak birimler	Mevzuat Genel Müdürlüğü Ceza İşleri Genel Müdürlüğü Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı									
Performans göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme sıklığı	Raporlama sıklığı	
PG1.4.1. Yapılan etki analizi sayısı (kümülatif toplam)	%15	0	1	2	3	3	3	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG1.4.2 Tamamlanan mevzuat önerisi sayısı (kümülatif toplam)	%30	0	1	2	3	3	3	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG1.4.3. Faaliyete geçirilen adli görüşme odası sayısı	%15	59	59	64	69	74	79	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG1.4.4 Eğitim verilen kişi sayısı	%15	0	200	400	600	800	1.000	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG1.4.5 Sivil toplum kuruluşları ile yapılan toplantı sayısı	%15	0	0	2	4	6	8	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG1.4.6 Fiziki koşulları iyileştirilen çocuk mahkemesi sayısı	%10	0	0	10	20	30	40	3 ayda bir	6 ayda bir	
Riskler	Mevzuat değişikliğinin gerçekleştirilememesi									
Stratejiler	<p>a) Bazı ağır suçlar hariç olmak üzere 15 yaşından küçük çocukların ilk defa işledikleri fiillerin soruşturma ve kovuşturmayla konu edilmeden çocuklara özgü koruma mekanizmaları içerisinde değerlendirilmesi sağlanacaktır.</p> <p>b) Suça sürüklenen çocuklara özgü uzlaştırma ve kamu davasının açılmasının ertelenmesi modeli geliştirilecektir.</p> <p>c) Suça sürüklenen çocukların ilk derece yargılamaları ile bu çocuklar hakkında verilen kararların kanun yolu incelemelerinin öncelikli olarak yapılması sağlanacaktır.</p> <p>d) Çocuk mahkemelerinin fiziki koşulları çocuk adaleti sisteminin amacına uygun hale getirilecektir.</p> <p>e) Mağdur haklarına ilişkin mevzuatın çerçevesi tamamlanacaktır.</p> <p>f) Adli destek ve mağdur hizmetlerine ilişkin merkez ve taşra birimleri oluşturulacak ve adli görüşme odaları ülke geneline yaygınlaştırılacaktır.</p> <p>g) Sosyal inceleme raporlarının standartları belirlenecek ve nitelikleri daha da geliştirilecektir.</p> <p>h) Mağdurlara hizmet sunanlara yönelik eğitimler düzenlenecektir.</p>									
Maliyet tahmini	6.000.000 TL									

Amaç	A1 CEZA ADALETİ SİSTEMİNİN ETKİNLİĞİNİN ARTIRILMASI									
Hedef	H 1.5 Cezaların infazı alanında genel infaz usullerinin uygulanmasında sakınca bulunanlara yönelik uygulamalar geliştirilecek ve güncel teknolojilerin sisteme entegrasyonu sağlanacaktır.									
Sorumlu birim	Ceza ve Tevkifleri Genel Müdürlüğü									
İş birliği yapılacak birimler	Mevzuat Genel Müdürlüğü Bilgi İşlem Genel Müdürlüğü									
Performans göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme sıklığı	Raporlama sıklığı	
PG1.5.1. Yaşlı, hamile ve çocukların cezalarının, elektronik izleme merkezi aracılığıyla evde infazına imkân tanınması için mevzuat değişikliği önerisinin hazırlanması	%50	%0	%0	%0	%100	%100	%100	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG1.5.2 Çocuklara ve hassas gruplara yönelik davranış eğitimi verilen personel sayısı	%50	0	0	250	500	750	1.000	3 ayda bir	6 ayda bir	
Riskler	Mevzuat değişikliğinin gerçekleştirilememesi									
Stratejiler	a) Şiddet içermeyen bazı suçlardan hükümlü olan yaşlı, hamile ve çocukların cezalarının, elektronik izleme merkezi aracılığıyla evde infazına imkân tanınacaktır. b) Ağır hasta hükümlü ve tutuklulara ilişkin infaz süreçleri muhtemel mağduriyetlerin önlenmesi için daha yakından takip edilecektir. c) Çocuk hükümlü ve tutukluların infaz süreçlerinde görev alan personele yönelik özel eğitimler geliştirilecektir. d) Hükümlü ve tutukluların nakil işlemlerinde ailevi nedenler gibi hassasiyetlerin daha fazla gözetilmesi sağlanacaktır. e) Teknolojik imkânların kullanılması suretiyle hükümlü ve tutukluların; yakınları ile görüntülü görüşmesi ve elektronik dilekçe arzı gibi yeni uygulamalar gerçekleştirilecektir. f) Denetimli serbestlik hizmetlerindeki elektronik izleme kapasitesinin artırılması ve yükümlülüklerin takibinde biometrik imza gibi yeni yöntemlerin oluşturulması sağlanacaktır. g) Ceza infaz kurumlarındaki sağlık birimlerinin kapasitesi ve teknolojik donanımları geliştirilecek, kurum dışı sağlık kuruluşları ile iş birliği ve koordinasyon güçlendirilecektir.									
Maliyet tahmini	230.000.000 TL									

Amaç	A1 CEZA ADALETİ SİSTEMİNİN ETKİNLİĞİNİN ARTIRILMASI									
Hedef	H 1.6 Ceza infaz kurumlarının yönetim kapasitesi geliştirilecek, kurumlarda bulunanların topluma uyum süreçlerine yönelik ıslah önlemleri artırılacak ve koşullu salıverilme sistemi iyileştirilecektir.									
Sorumlu birim	Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü									
İş birliği yapılacak birimler	Mevzuat Genel Müdürlüğü									
Performans göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme sıklığı	Raporlama sıklığı	
PG1.6.1 Sivil toplum kuruluşları ile yapılan etkinlik sayısı	%20	0	3	6	9	12	15	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG1.6.2 Meslek edindirme kurslarına katılan kadın ve çocuk sayısı	%40	9.487	10.500	11.500	12.200	13.000	14.000	6 ayda bir	Yılda bir	
PG1.6.3 Hükümlü ve tutuklulara verilen mesleki eğitim sayısı	%40	79.220	83.000	85.000	87.000	90.000	93.000	6 ayda bir	Yılda bir	
Riskler	Mevzuat değişikliğinin gerçekleştirilememesi Personel kadrolarının tahsis edilmemesi									
Stratejiler	a) Ceza infaz kurumları ile denetimli serbestlik teşkilatının personel eksiklikleri giderilecek ve personel seçimi ile terfi sistemi güçlendirilecektir. b) Ceza infaz kurumlarının denetim araçları ile hak ihlallerini önleyici mekanizmalar güçlendirilerek, infaz sisteminin saydamlığı artırılacaktır. c) Sivil toplum kuruluşlarıyla infaz alanında iş birliği geliştirilecektir. d) Koşullu salıverilme işleminin somut kriterlere dayalı olarak uygulanması sağlanacaktır. e) Hükümlü ve tutuklular için meslek edindirme programları geliştirilecektir.									
Maliyet tahmini	20.000.000 TL									

Amaç	A1 CEZA ADALETİ SİSTEMİNİN ETKİNLİĞİNİN ARTIRILMASI									
Hedef	H 1.7 Adli sicil arşiv kayıt sistemi, kişinin maddi ve manevi varlığının geliştirilmesi ve cezaların ıslah edici olması ilkeleriyle bağdaşacak şekilde yenilenecektir.									
Sorumlu birim	Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü									
İş birliği yapılacak birimler	Mevzuat Genel Müdürlüğü									
Performans göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme sıklığı	Raporlama sıklığı	
PG1.7.1 Adli sicil arşiv kayıtlarının kendiliğinden silinmesi için mevzuat değişikliği önerisinin hazırlanması	%30	%0	%0	%100	%100	%100	%100	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG1.7.2 Adli sicil arşiv kayıtlarının silinme sürelerinin kısaltılması için mevzuat değişikliği önerisinin hazırlanması	%30	%0	%0	%100	%100	%100	%100	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG1.7.3 Bilişim sisteminin yenilenmesi	%40	%0	%0	%50	%100	%100	%100	3 ayda bir	6 ayda bir	
Riskler	Mevzuat değişikliğinin gerçekleştirilememesi, bütçe yetersizliği, yazılım veya donanım hatalarının oluşması									
Stratejiler	a) Adli sicil arşiv kayıtlarının silinmesi, ayrı bir mahkeme kararına ihtiyaç duyulmaksızın gerçekleştirilecek ve silinme süreleri kısaltılacaktır.									
	b) Adli sicil bilişim sistemi teknolojik gelişmelere uygun olarak güncellenecektir.									
	c) Kesin nitelikteki mahkûmiyet hükümlerinin adli sicil kaydına işlenmesi uygulamasına son verilecektir.									
Maliyet tahmini	5.000.000 TL									

Amaç	A2 HUKUK YARGILAMASI İLE İDARİ YARGILAMANIN SADELEŞTİRİLMESİ VE ETKİNLİĞİNİN ARTIRILMASI									
Hedef	H 2.1 Hukuk yargulamalarının basitleştirilmesi sağlanacak ve yargulamaların uzamasına sebebiyet veren usul hükümleri değiştirilecektir.									
Sorumlu birim	Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü									
İş birliği yapılacak birimler	Mevzuat Genel Müdürlüğü									
Performans göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme sıklığı	Raporlama sıklığı	
PG2.1.1 Etki analizinin yapılması	%50	%0	%50	%100	%100	%100	%100	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG2.1.2 Mevzuat değişikliği önerisinin hazırlanması	%50	%0	%50	%100	%100	%100	%100	3 ayda bir	6 ayda bir	
Riskler	Mevzuat değişikliğinin gerçekleştirilememesi									
Stratejiler	<p>a) Asliye hukuk ve sulh hukuk mahkemeleri arasındaki görev ayrımı, yeniden belirlenecektir.</p> <p>b) Küçük miktarda talep ve davaların basitleştirilmiş ve hızlı bir yargılama usulü ile çözümlenmesi için düzenleme yapılacaktır.</p> <p>c) Basit ve yazılı yargılama usulünde ön inceleme aşamasına ilişkin yeni düzenlemeler getirilecektir.</p> <p>d) Konusu para ile ölçülebilen ve belli bir parasal miktarın altındaki tüm davalarda basit yargılama usulünün uygulanması sağlanacaktır.</p>									
Maliyet tahmini	250.000 TL									

Amaç	A2 HUKUK YARGILAMASI İLE İDARİ YARGILAMANIN SADELEŞTİRİLMESİ VE ETKİNLİĞİNİN ARTIRILMASI									
Hedef	H 2.2 Hukuk uyuşmazlıklarında alternatif çözüm yöntemleri yaygınlaştırılacaktır.									
Sorumlu birim	Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü									
İş birliği yapılacak birimler	Mevzuat Genel Müdürlüğü									
Performans göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme sıklığı	Raporlama sıklığı	
PG2.2.1 Mevzuat değişikliği önerisinin hazırlanması	%30	%0	%0	%100	%100	%100	%100	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG2.2.2 Arabuluculuk yoluyla çözülen uyuşmazlık sayısı	%40	296.306	%5 (429.260)	%15 (472.186)	%30 (543.014)	%50 (651.617)	%70 (781.940)	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG2.2.3 Arabuluculuk merkezleri sayısı	%30	98	120	126	138	151	165	3 ayda bir	6 ayda bir	
Riskler	Mevzuat değişikliğinin gerçekleştirilememesi									
Stratejiler	a) Mahkemeye bağlantılı alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemleri geliştirilecektir. b) Tüketici uyuşmazlıkları gibi alanlarda arabulucuya başvuru dava şartı hâline getirilecektir. c) Bazı uyuşmazlıklara ilişkin arabuluculukta, uzmanlaşma sağlanacaktır. d) Mahkeme temelli aile arabuluculuğu uygulaması getirilecektir. e) Tensip zaptıyla, tarafların sulhe hazırlık işlemleri hakkında daha ayrıntılı bilgilendirilmesi sağlanacaktır.									
Maliyet tahmini	250.000 TL									

Amaç	A2 HUKUK YARGILAMASI İLE İDARİ YARGILAMANIN SADELEŞTİRİLMESİ VE ETKİNLİĞİNİN ARTIRILMASI									
Hedef	H 2.3 Noterliklerin görev tanımları, yargının iş yükünü de azaltacak şekilde yeniden düzenlenecektir.									
Sorumlu birim	Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü									
İş birliği yapılacak birimler	Mevzuat Genel Müdürlüğü									
Performans göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme sıklığı	Raporlama sıklığı	
PG2.3.1 Etki analizinin yapılması	%25	%0	%0	%100	%100	%100	%100	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG2.3.2 Mevzuat değişikliği önerisinin hazırlanması	%25	%0	%0	%100	%100	%100	%100	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG2.3.3 Yeni açılan noterlik sayısı	%50	1.931	2.011	2.061	2.111	2.161	2.211	3 ayda bir	6 ayda bir	
Riskler	Mevzuat değişikliğinin gerçekleştirilememesi									
Stratejiler	a) Hukuk fakültesi mezunlarının istihdam edileceği noter yardımcılığı müessesesi oluşturulacaktır.									
	b) Noterliğe girişte sınav getirilecektir.									
	c) Noterliklerin açılış kriterleri yeniden belirlenecek ve noterliklerin sayıları artırılacaktır.									
	d) Bazı çekişmesiz yargı işleri ile henüz davanın açılmamış olduğu dönemle sınırlı olmak üzere delil tespiti için noterlikler tarafından da yapılabilmesi sağlanacaktır.									
	e) Yararlanıcıların işlerinin kolaylaştırılması için noterliklerin resmi çalışma saatleri dışında ve tatil günlerinde de hizmet sunmaları sağlanacaktır.									
	f) Yurt dışında yaşayanların dış temsilciliklerde yaptıkları noterlik işlemlerinin bir örneğinin, bilişim sistemi entegrasyonu ile Türkiye'de en yakın noterden anında alınabilmesi sağlanacaktır.									
	g) Noter onayı aranan işlemler, bürokrasinin azaltılması amacıyla gözden geçirilecektir.									
Maliyet tahmini	250.000 TL									

Amaç	A2 HUKUK YARGILAMASI İLE İDARİ YARGILAMANIN SADELEŞTİRİLMESİ VE ETKİNLİĞİNİN ARTIRILMASI									
Hedef	H 2.4 İcra ve iflas sisteminin yönetim, personel ve teşkilat yapısı güçlendirilecektir.									
Sorumlu birim	İcra İşleri Dairesi Başkanlığı									
İş birliği yapılacak birimler	Mevzuat Genel Müdürlüğü									
Performans göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme sıklığı	Raporlama sıklığı	
PG2.4.1 Yapılan etki analizi sayısı (kümülatif toplam)	%25	0	0	1	2	2	2	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG2.4.2 Hazırlanan mevzuat değişikliği önerisi sayısı (kümülatif toplam)	%25	0	0	1	2	2	2	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG2.4.3 Yeni icra dairesi modelinin kurulduğu yer sayısı (kümülatif, adet)	%25	56	60	63	68	73	73	6 ayda bir	Yılda bir	
PG2.4.4 Lisanslı yediemin deposu uygulamasına geçilmesi	%25	%0	%0	%0	%100	%100	%100	6 ayda bir	Yılda bir	
Riskler	Mevzuat değişikliğinin gerçekleştirilememesi									
Stratejiler	a) İcra ve iflas dairelerinin yönetim, personel ve teşkilat yapısını düzenleyen müstakil bir mevzuat hazırlanacaktır. b) Yeni icra dairesi modeli yaygınlaştırılacak ve sanal icra dairesi uygulamasına başlanacaktır. c) Adalet Bakanlığı Teftiş Kurulu bünyesinde adalet müfettişlerinin denetim ve gözetiminde faaliyet göstermek üzere icra ve iflas sistemi meslek mensuplarının yer aldığı bir denetim grubu oluşturulacaktır. d) Lisanslı yediemin deposu uygulamasına geçilmesi ve tasfiye usulünün yeniden düzenlenmesi suretiyle yedieminlik müessesesi ıslah edilecektir.									
Maliyet tahmini	5.000.000 TL									

Amaç	A2 HUKUK YARGILAMASI İLE İDARİ YARGILAMANIN SADELEŞTİRİLMESİ VE ETKİNLİĞİNİN ARTIRILMASI									
Hedef	H 2.5 Alacaklı ve borçlu arasındaki hassas dengenin gözetilmesi suretiyle, icra satış sistemi yenilenecek ve takiplerde vatandaşlara yansıyan maliyetler azaltılacaktır.									
Sorumlu birim	İcra İşleri Dairesi Başkanlığı									
İş birliği yapılacak birimler	Mevzuat Genel Müdürlüğü Bilgi İşlem Genel Müdürlüğü									
Performans göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme sıklığı	Raporlama sıklığı	
PG2.5.1 Etki analizinin yapılması	%30	%0	%0	%100	%100	%100	%100	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG2.5.2 Mevzuat değişikliği önerisinin hazırlanması	%30	%0	%0	%100	%100	%100	%100	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG2.5.3 Sadece elektronik ortamda satış yapılmaya başlanması	%40	%0	%0	%0	%0	%100	%100	3 ayda bir	6 ayda bir	
Riskler	Mevzuat değişikliğinin gerçekleştirilememesi, yazılım veya donanım sorunları									
Stratejiler	a) İcra harç ve masraflarının azaltılmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır. b) Elektronik ortamda satış yapılması suretiyle takip masrafları azaltılacaktır. c) Satış süreci hızlandırılarak muhafaza ücreti ve diğer masraflar azaltılacaktır. d) İhaleye katılımı ve satış bedelini artırmak amacıyla, teminat oranı indirilecektir. e) Borçluya, haczedilen malını satma hakkı tanınacaktır.									
Maliyet tahmini	500.000 TL									

Amaç	A2 HUKUK YARGILAMASI İLE İDARİ YARGILAMANIN SADELEŞTİRİLMESİ VE ETKİNLİĞİNİN ARTIRILMASI									
Hedef	H 2.6 İdari yargılama usulünün sadeleştirilmesi ve etkinliğinin artırılması sağlanacaktır.									
Sorumlu birim	Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü									
İş birliği yapılacak birimler	Mevzuat Genel Müdürlüğü									
Performans göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme sıklığı	Raporlama sıklığı	
PG2.6.1 Etki analizinin yapılması	%50	%0	%0	%100	%100	%100	%100	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG2.6.2 Mevzuat değişikliği önerisinin hazırlanması	%50	%0	%0	%100	%100	%100	%100	3 ayda bir	6 ayda bir	
Riskler	Mevzuat değişikliğinin gerçekleştirilememesi									
Stratejiler	a) İdari uyuşmazlıklara ilişkin grup davalarda pilot dava uygulamasına geçilecektir.									
	b) İdari yargıda gerekçeli karar yazılmasına süre getirilecektir.									
	c) İdari yargıda tek hâkimle görülen dosyaların kapsamı genişletilecektir.									
	d) Bazı uyuşmazlıklarda tanık dinlenebilmesi sağlanacaktır.									
	e) Dosyanın tekemmül sürecinde bazı usuli işlemlerin sadeleştirilmesi suretiyle daha hızlı karar verilmesinin önü açılacaktır.									
Maliyet tahmini	250.000 TL									

Amaç	A3 PERFORMANS VE VERİMLİLİĞİN ARTIRILMASI									
Hedef	H 3.1 “Yargıda Hedef Süre” uygulaması vasıtasıyla sistemin şeffaflığı artırılacak ve makul sürede yargılanma hakkı daha etkin korunacaktır.									
Sorumlu birim	Strateji Geliştirme Başkanlığı									
İş birliği yapılacak birimler	Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü									
Performans göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme sıklığı	Raporlama sıklığı	
PG3.1.1 İstinaf mahkemelerinde hedef süreleri belirleme çalışmalarının tamamlanması	%20	%0	%0	%100	%100	%100	%100	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG3.1.2 Savcılık ve mahkemelerin kendi hedef sürelerini belirlemesi	%20	%0	%0	%0	%100	%100	%100	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG3.1.3 Tamamlanan soruşturma dosyalarında hedef sürele uyulma oranı (yüzde)	%15	65	70	72	74	76	78	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG3.1.4 Tamamlanan ceza dosyalarında hedef sürele uyulma oranı (yüzde)	%15	70	72	74	76	78	80	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG3.1.5 Tamamlanan hukuk dava dosyalarında hedef sürele uyulma oranı (yüzde)	%15	70	72	74	76	78	80	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG3.1.6 Tamamlanan idare ve vergi dava dosyalarında hedef sürele uyulma oranı (yüzde)	%15	72	74	76	78	80	82	3 ayda bir	6 ayda bir	
Riskler	Mevzuat değişikliğinin gerçekleştirilememesi Hedef süre uygulamasının yargı teşkilatında yeterince benimsenmemesi									
Stratejiler	a) Hedef süre uygulaması takip edilecek ve hedef süreyi aşan dosyalara yönelik önlemler alınacaktır. b) Bölge adliye ve bölge idare mahkemelerinde uygulanacak hedef süreler belirlenecektir. c) Savcılık ve mahkemelerin genel hedef süre içerisinde kalarak kendi hedef sürelerini belirlemeleri sağlanacaktır.									
Maliyet tahmini	250.000 TL									

Amaç	A3 PERFORMANS VE VERİMLİLİĞİN ARTIRILMASI									
Hedef	H 3.2 İstinaf mahkemeleri güçlendirilecektir.									
Sorumlu birim	Mevzuat Genel Müdürlüğü									
İş birliği yapılacak birimler	Ceza İşleri Genel Müdürlüğü Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü									
Performans göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme sıklığı	Raporlama sıklığı	
PG3.2.1 Yapılan etki analizi sayısı (kümülatif toplam)	%50	0	1	2	3	3	3	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG3.2.2 Hazırlanan mevzuat değişikliği önerisi sayısı (kümülatif toplam)	%50	0	1	2	3	3	3	3 ayda bir	6 ayda bir	
Riskler	Mevzuat değişikliğinin gerçekleştirilememesi									
Stratejiler	a) Bireylerin hukuki güvencelerinin korunması ilkesinin de gözetilmesi suretiyle yargılamaların uzamasının önüne geçilmesi için kanun yolu düzenlemeleri gözden geçirilecektir. b) Bölge adliye mahkemeleri bünyesindeki ceza dairelerinin istinaf usulündeki bozmaya ilişkin yetkileri yeniden düzenlenecektir. c) İstinaf mahkemeleri arasında oluşan kesin nitelikteki karar farklılıklarını giderecek bir sistemin kurulması sağlanacaktır.									
Maliyet tahmini	500.000 TL									

Amaç	A3 PERFORMANS VE VERİMLİLİĞİN ARTIRILMASI									
Hedef	H 3.3 Bilirkişilik sisteminin etkinliği ve verimliliği artırılabacaktır.									
Sorumlu birim	Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü									
İş birliği yapılacak birimler	Mevzuat Genel Müdürlüğü Ceza İşleri Genel Müdürlüğü									
Performans göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme sıklığı	Raporlama sıklığı	
PG3.3.1 Yapılan etki analizi sayısı (kümülatif toplam)	%30	0	1	2	2	2	2	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG3.3.2 Hazırlanan ikincil mevzuat değişikliği sayısı (kümülatif toplam)	%30	0	1	2	2	2	2	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG3.3.3 Rehber ilkeler ve rapor standartlarının belirlenmesi	%40	%0	%100	%100	%100	%100	%100	3 ayda bir	6 ayda bir	
Riskler	Uygulamada yeterli farkındalığın oluşturulamaması									
Stratejiler	<p>a) Alanında ve konusunda uzmanlaşmış kişilerin bilirkişilik sistemine dâhil edilmesi sağlanacaktır.</p> <p>b) Bilirkişilik hizmetlerinin denetim ve performans sisteminin usul ve esasları ile bilirkişilerin uzmanlık alanlarına göre belirli bir sürede bakabilecekleri dosya sayısı belirlenecektir.</p> <p>c) Bilirkişilerin uyacağı rehber ilkeler ve hazırlayacakları raporların standartları belirlenecek ve uygulama birliği oluşturulacaktır.</p>									
Maliyet tahmini	250.000 TL									

Amaç	A3 PERFORMANS VE VERİMLİLİĞİN ARTIRILMASI									
Hedef	H 3.4 Tebligattan kaynaklanan sorunlar giderilecektir.									
Sorumlu birim	Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü									
İş birliği yapılacak birimler	Mevzuat Genel Müdürlüğü Bilgi İşlem Genel Müdürlüğü									
Performans göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme sıklığı	Raporlama sıklığı	
PG3.4.1 Etki analizinin yapılması	%30	%0	%0	%100	%100	%100	%100	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG3.4.2 Kötü niyetli davranışların engellenmesine yönelik mevzuat önerisinin hazırlanması	%30	%0	%0	%100	%100	%100	%100	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG3.4.3 Yapılan elektronik tebligat sayısı (milyon adet)	%40	4	10	15	17	18	19	3 ayda bir	6 ayda bir	
Riskler	Mevzuat değişikliğinin gerçekleştirilememesi Açılan dava sayısındaki azalma Elektronik tebligat kullanımının yaygınlaşmaması									
Stratejiler	a) Elektronik tebligat uygulaması yaygınlaştırılacaktır. b) Tebligattan kaynaklanan sorunların önlenmesi için tebligat görevlilerine yönelik, mahallinde zorunlu eğitim şartı getirilecektir. c) Tebligat mevzuatı tebligat yapılmasını önlemeye yönelik kötü niyetli davranışları engelleyecek şekilde yenilenecektir.									
Maliyet tahmini	500.000 TL									

Amaç	A3 PERFORMANS VE VERİMLİLİĞİN ARTIRILMASI									
Hedef	H 3.5 Teknolojik imkânlardan da yararlanılarak adalet hizmetlerinin vatandaş odaklı sunulması sağlanacaktır.									
Sorumlu birim	Bilgi İşlem Genel Müdürlüğü									
İş birliği yapılacak birimler	Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü									
Performans göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme sıklığı	Raporlama sıklığı	
PG3.5.1 SEGBİS kurulumu yapılan cihaz sayısı	%40	3.413	3.413	3.913	4.413	4.913	-	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG3.5.2 İlçelerde kurulan SEGBİS cihaz sayısı	%30	0	0	40	100	121	150	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG3.5.3 Havalimanlarında kurulan SEGBİS cihaz sayısı	%30	0	1	2	3	4	5	3 ayda bir	6 ayda bir	
Riskler	Bütçe yetersizliği									
Stratejiler	a) Yurt dışında yaşayan vatandaşların adli işlerinin kolaylaştırılması için bilişim sisteminin yurt dışı temsilcilikleri ile entegrasyonu sağlanacaktır.									
	b) Adliye bulunmayan ilçelerde SEGBİS üzerinden ifade ve beyan verme imkânı sağlanacaktır.									
	c) Büyük havalimanlarında SEGBİS üzerinden ifade ve beyan verme imkânı sağlanacaktır.									
Maliyet tahmini	58.000.000 TL									

Amaç	A3 PERFORMANS VE VERİMLİLİĞİN ARTIRILMASI									
Hedef	H 3.6 Mahkeme yazı işleri müdürlükleri güçlendirilecektir.									
Sorumlu birim	Personel Genel Müdürlüğü									
İş birliği yapılacak birimler	Mevzuat Genel Müdürlüğü Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü Ceza İşleri Genel Müdürlüğü									
Performans göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme sıklığı	Raporlama sıklığı	
PG3.6.1 Etki analizinin yapılması	%30	%0	%0	%100	%100	%100	%100	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG3.6.2 Yazı işleri müdürlüğünün kariyer meslek olması ve yetkilerinin genişletilmesi için mevzuat değişikliği önerisinin hazırlanması	%30	%0	%0	%100	%100	%100	%100	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG3.6.3 Ön büro açılan mahal sayısı	%40	134	145	165	195	240	240	3 ayda bir	6 ayda bir	
Riskler	Mevzuat değişikliğinin gerçekleştirilememesi									
Stratejiler	a) Yazı işleri müdürlüğünün yetkileri genişletilecek ve "kariyer meslek" olarak yeniden yapılandırılacaktır. b) Adli ve idari yargı mahkemelerinde ön bürolar oluşturulacaktır.									
Maliyet tahmini	4.600.000 TL									

Amaç	A3 PERFORMANS VE VERİMLİLİĞİN ARTIRILMASI									
Hedef	H 3.7 Yargıda bilişim sistemleri geliştirilecektir.									
Sorumlu birim	Bilgi İşlem Genel Müdürlüğü									
İş birliği yapılacak birimler	Eğitim Dairesi Başkanlığı Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü									
Performans göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme sıklığı	Raporlama sıklığı	
PG3.7.1 Eğitim alan personel sayısı	%50	0	0	100	200	300	400	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG3.7.2 Güvenlik standartları ile kullanıcı dostu uygulamalarının geliştirilmesi	%50	%0	%20	%40	%60	%80	%100	3 ayda bir	6 ayda bir	
Riskler	Bütçe yetersizliği									
Stratejiler	<p>a) Bilişim sisteminin siber güvenlik standartları geliştirilecektir.</p> <p>b) Yargıda "yapay zekâ ve uzman sistem" uygulamalarının kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.</p> <p>c) Bilişim sistemi, günümüz teknolojilerine uyumlu olacak şekilde kullanıcı dostu uygulamalarla yenilenecektir.</p> <p>d) Bilişim teknolojileri eğitimleri ile personelin bilgi düzeyi sürekli geliştirilecektir.</p>									
Maliyet tahmini	490.000.000 TL									

Amaç	A3 PERFORMANS VE VERİMLİLİĞİN ARTIRILMASI									
Hedef	H 3.8 Adli Tıp Kurumu'nun kapasitesi güçlendirilecek ve adli tıp hizmetleri ülke geneline yaygınlaştırılacaktır.									
Sorumlu birim	Adli Tıp Kurumu Başkanlığı									
İş birliği yapılacak birimler	Personel Genel Müdürlüğü Strateji Geliştirme Başkanlığı Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı									
Performans göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme sıklığı	Raporlama sıklığı	
PG3.8.1 Akreditasyon kapsamına giren metot sayısı	%25	22	24	28	34	42	52	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG3.8.2 Uygulanacak hedef sürelerin belirlenmesi	%25	0	%0	%100	%100	%100	%100	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG3.8.3 Sonuçlandırılan rapor sayısı	%25	558.363	600.000	650.000	700.000	750.000	750.000	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG3.8.4 Adli tıp uzmanlığı verilen kişi sayısı	%25	102	110	120	130	140	150	3 ayda bir	6 ayda bir	
Riskler	Bütçe kaynaklarının yetersizliği									
Stratejiler	a) Adli Tıp Kurumu'nun insan kaynakları ile fiziksel ve teknolojik altyapısı güçlendirilecektir. b) Uluslararası akreditasyon kapsamı genişletilecektir. c) Adli Tıp Kurumu'na gönderilen dosyalarda bulunması gerekli bilgi ve belgelere ilişkin standartlar belirlenecektir. d) Adli Tıp Kurumu'nda "hedef süre uygulaması" hayata geçirilecektir.									
Maliyet tahmini	10.000.000 TL									

Amaç	A3 PERFORMANS VE VERİMLİLİĞİN ARTIRILMASI									
Hedef	H 3.9 Yeni bir adliye mimarisi geliştirilecek ve mevcut hizmet binaları adalete erişimin kolaylaştırılması için yapılandırılacaktır.									
Sorumlu birim	Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı									
İş birliği yapılacak birimler	Strateji Geliştirme Başkanlığı Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığı									
Performans göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme sıklığı	Raporlama sıklığı	
PG3.9.1 Yeni yapılan adalet hizmet binası sayısı	%50	0	15	21	29	36	42	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG3.9.2 Adalet hizmet binalarının kapalı metrekare alanı (kümülatif toplam)	%50	4.371.885	4.720.164	4.974.491	5.025.972	5.280.312	6.675.924	3 ayda bir	6 ayda bir	
Riskler	Bütçe kaynaklarının yetersizliği, yatırım önceliklerinin değiştirilmesi									
Stratejiler	<p>a) Çalışma verimliliğini artıracak bir anlayışla (kısıtlı alanlar, yeni anlayışa göre dizayn edilmiş çalışma mekânları, işlevsel tasarlanmış odalar ve duruşma salonları) farklı büyüklükte tip projeler geliştirilecek ve uygulanacaktır.</p> <p>b) Yeni binalar tasarlanırken çevreyi gözetken, çocuk, aile, mağdur ve tanıkların ihtiyaçlarını da karşılayan uygulamalar geliştirilecektir.</p> <p>c) Aynı adliyenin hizmet binalarının farklı yerlerde olmasının önüne geçilerek hizmete erişim kolaylaştırılacaktır.</p> <p>d) Adliyelerde tanık bekleme odaları oluşturulacaktır.</p> <p>e) Adliyelerde yaşlıların ve engellilerin fiziksel erişimini kolaylaştıran uygulamalar yaygınlaştırılacaktır.</p> <p>f) Mesleklerini icra ederken avukatlara adli ve idari yargı hizmet binalarında gerekli kolaylıklar sağlanacaktır.</p>									
Maliyet tahmini	4.500.000.000 TL									

Amaç	A3 PERFORMANS VE VERİMLİLİĞİN ARTIRILMASI									
Hedef	H 3.10 Duruşma saatlerinin aynı ya da çok kısa aralıklarla verilmesi uygulamasına son verilecek ve duruşmaların hâkim, savcı ve avukatların işin esasına yoğunlaşmasını sağlayacak şekilde yeniden tasarlanması sağlanacaktır.									
Sorumlu birim	Bilgi İşlem Genel Müdürlüğü									
İş birliği yapılacak birimler	Ceza İşleri Genel Müdürlüğü Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü Mevzuat Genel Müdürlüğü İç Denetim Birimi Başkanlığı Eğitim Dairesi Başkanlığı									
Performans göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme sıklığı	Raporlama sıklığı	
PG3.10.1 Duruşmaların bilişim sistemi üzerinden doğrudan kaydedilmeye başlanması	%50	%0	%0	%0	%100	%100	%100	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG3.10.2 Hukuk mahkemelerinde SEGBİS ile yapılan işlem sayısı	%50	161	0	0	2.000	3.000	4.000	3 ayda bir	6 ayda bir	
Riskler	Yargı teşkilatında alışkanlıkların değiştirilememesi, yazılım ve donanım sorunları									
Stratejiler	a) Duruşma kayıt uygulaması değiştirilecek; aşamalı olarak, bilişim sistemi üzerinden "doğrudan kayıt" uygulamasına geçilecektir. b) Hukuk mahkemelerinde SEGBİS uygulaması yaygınlaştırılacaktır. c) Mahkeme hâkiminin mazereti nedeniyle keşif ve duruşmalara katılamayacağını taraf avukatlarına bildirilmesi sağlanacaktır.									
Maliyet tahmini	2.000.000 TL									

Amaç	A3 PERFORMANS VE VERİMLİLİĞİN ARTIRILMASI									
Hedef	H 3.11 Adalet dairelerindeki delil saklama standartları yükseltilecek ve adliyelerde arşiv hizmetleri geliştirilecektir.									
Sorumlu birim	Ceza İşleri Genel Müdürlüğü Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı									
İş birliği yapılacak birimler	Teftiş Kurulu Başkanlığı İç Denetim Birimi Başkanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı Eğitim Dairesi Başkanlığı Mevzuat Genel Müdürlüğü Bilgi İşlem Genel Müdürlüğü									
Performans göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme sıklığı	Raporlama sıklığı	
PG3.11.1 Etki analizinin yapılması	%25	%0	%0	%100	%100	%100	%100	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG3.11.2 Delil saklama ve tasfiye usullerini düzenleyen mevzuatın değiştirilmesi için öneri hazırlanması	%25	%0	%0	%100	%100	%100	%100	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG3.11.3 Emanet daireleri konusunda eğitim çalışmasına katılan sayısı	%25	0	100	200	300	400	500	3 ayda bir	6 ayda bir	
Riskler	Mevzuat değişikliğinin gerçekleştirilememesi									
Stratejiler	a) Delil saklama ve tasfiye usullerini düzenleyen mevzuat gözden geçirilecek ve gerekli değişiklikler yapılacaktır. b) Adli emanet dairelerinin fiziki altyapıları geliştirilecektir. c) Emanet dairelerinde görev yapan personele yönelik eğitim programları düzenlenecektir. d) Adliye arşivlerinde teknolojik imkânların etkin kullanımı sağlanacaktır. e) Elektronik arşiv uygulaması başlatılacaktır.									
Maliyet tahmini	5.000.000 TL									

Amaç	A3 PERFORMANS VE VERİMLİLİĞİN ARTIRILMASI									
Hedef	H 3.12 İlgili kurumlarla iş birliği halinde uluslararası adli yardımlaşma, adli iş birliği ve Avrupa Birliği'ne üyelik sürecine ilişkin kapasite geliştirilecektir.									
Sorumlu birim	Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü									
İş birliği yapılacak birimler	İnsan Hakları Dairesi Başkanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü									
Performans göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme sıklığı	Raporlama sıklığı	
PG3.12.1 Adalet müşaviri atanmış yer sayısı	%25	0	0	2	4	6	8	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG3.12.2 Çevirisi yapılan mevzuat sayısı	%25	0	2	4	6	8	10	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG3.12.3 Staja gönderilen yargı mensubu sayısı	%25	0	0	5	10	15	20	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG3.12.4 Düzenlenen eğitim sayısı	%25	0	0	1	2	3	4	3 ayda bir	6 ayda bir	
Riskler	Mevzuat değişikliğinin gerçekleştirilememesi, bütçe kaynaklarının yetersizliği, uluslararası politika değişiklikleri, Adalet Divanı tarafından karar verilmemesi									
Stratejiler	a) Adalet Bakanlığı'nın yurt dışı teşkilatı güçlendirilecektir. b) Adalet müşavirlerinin çalışma usul ve esasları, yurt dışında bulunan vatandaşlarımızın hukuki ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde yeniden belirlenecektir. c) Sınır aşan örgütlü suçlar, terör, terörizmin finansmanı, sanal ortamda işlenen suçlar, insan ticareti, göçmen kaçakçılığı, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama ve uyuşturucu madde ticareti suçları alanında uluslararası iş birliği geliştirilecektir. d) AB projeleri konusunda yurt içi ve yurt dışında eğitimler düzenlenecek ve projelerin etkinlik ve sürdürülebilirliğinin ölçülmesi ve takip edilmesine ilişkin kapasite geliştirilecektir. e) Yargı alanında AB ilgili mevzuatı ile Adalet Divanı'nın önemli kararlarının çevirisi yapılacaktır. f) Yargı mensuplarının başta Avrupa Birliği Adalet Divanı olmak üzere AB kurumlarında staj görmeleri sağlanacaktır.									
Maliyet tahmini	4.500.000 TL									

Amaç	A4 İNSAN KAYNAKLARININ NİTELİK VE NİCELİĞİNİN ARTIRILMASI									
Hedef	H 4.1 Hukuk alanındaki mesleklere giriş sisteminde yeni bir model getirilecektir.									
Sorumlu birim	Mevzuat Genel Müdürlüğü									
İş birliği yapılacak birimler	Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü									
Performans göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme sıklığı	Raporlama sıklığı	
PG4.1.1 Etki analizinin yapılması	%50	%0	%100	%100	%100	%100	%100	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG4.1.2 Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı'nın getirilmesi için mevzuat önerisinin tamamlanması	%50	%0	%100	%100	%100	%100	%100	3 ayda bir	6 ayda bir	
Riskler	Mevzuat değişikliğinin gerçekleştirilememesi									
Stratejiler	<p>a) Hukuk fakültesi mezunlarının hâkim-savcı yardımcısı, noter yardımcısı olabilmeleri ve avukatlık stajına başlayabilmeleri için "Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı" getirilecektir.</p> <p>b) Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı'nda başarılı olanların hâkim ve savcı yardımcılığı ile noter yardımcılığına mahsus sınavlara girebilmeleri sağlanacaktır.</p>									
Maliyet tahmini	250.000 TL									

Amaç	A4 İNSAN KAYNAKLARININ NİTELİK VE NİCELİĞİNİN ARTIRILMASI									
Hedef	H 4.2 Hâkim ve savcı yardımcılığı müessesesi oluşturulacak ve mesleğe giriş usulü değiştirilecektir.									
Sorumlu birim	Mevzuat Genel Müdürlüğü									
İş birliği yapılacak birimler	Personel Genel Müdürlüğü									
Performans göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme sıklığı	Raporlama sıklığı	
PG4.2.1 Etki analizinin yapılması	%50	%0	%0	%100	%100	%100	%100	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG.4.2.2 Hakim ve savcı yardımcılığı müesseseleri için mevzuat önerisinin tamamlanması	%50	%0	%0	%100	%100	%100	%100	3 ayda bir	6 ayda bir	
Riskler	Mevzuat değişikliğinin gerçekleştirilememesi									
Stratejiler	a) Türk yargı sistemine hâkim ve savcı yardımcılığı müessesesi kazandırılacaktır. b) Bu kadroda geçen belli süreden sonra hâkimlik ve savcılık mesleğine geçiş için ayrıca bir sınav yapılacaktır.									
Maliyet tahmini	250.000 TL									

Amaç	A4 İNSAN KAYNAKLARININ NİTELİK VE NİCELİĞİNİN ARTIRILMASI									
Hedef	H 4.3 Meslek içi eğitimin niteliği geliştirilecektir.									
Sorumlu birim	Eğitim Dairesi Başkanlığı									
İş birliği yapılacak birimler	Strateji Geliştirme Başkanlığı Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığı									
Performans göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme sıklığı	Raporlama sıklığı	
PG4.3.1 Faaliyette olan eğitim merkezi sayısı	%40	2	2	3	3	4	4	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG4.3.2 Eğitim alan personel sayısı	%20	0	10.000	20.000	22.000	24.000	24.000	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG4.3.3 Yeni oluşturulan eğitim modülü sayısı	%20	0	5	10	15	20	25	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG4.3.4 Halkla ilişkiler eğitimine katılan kişi sayısı	%20	0	200	400	600	800	1.000	3 ayda bir	6 ayda bir	
Riskler	Bütçe kaynaklarının yetersiz olması									
Stratejiler	<p>a) Yargı teşkilatında sürekli ve zorunlu eğitim modeline geçilecektir.</p> <p>b) Personel eğitim merkezlerinin sayısı artırılacaktır.</p> <p>c) Personel eğitim merkezlerinin eğitim modülleri ve eğitim programları güçlendirilecek eğitim alan personel sayısı artırılacaktır.</p> <p>d) Adli hizmetlerin; yararlanıcıların memnuniyeti esas alınarak, kırılgan grupların ihtiyaçlarına da duyarlı şekilde sürdürülmesi için mahkeme ve savcılık kalemleri ile icra dairelerinde görev yapan personelin eğitim alması sağlanacaktır.</p>									
Maliyet tahmini	220.000.000 TL									

Amaç	A4 İNSAN KAYNAKLARININ NİTELİK VE NİCELİĞİNİN ARTIRILMASI									
Hedef	H 4.4 Hâkim, Cumhuriyet savcısı ve yargı çalışanı sayısı artırılabacak, yargısal faaliyetlere destek veren uzmanlık hizmetleri geliştirilecek ve ihtisas mahkemeleri kurulacaktır.									
Sorumlu birim	Personel Genel Müdürlüğü									
İş birliği yapılacak birimler	Ceza ve Tevkifleri Genel Müdürlüğü Eğitim Dairesi Başkanlığı Mevzuat Genel Müdürlüğü Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığı									
Performans göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme sıklığı	Raporlama sıklığı	
PG4.4.1 Yeni atanan hâkim ve savcı sayısı	%20	19.429	0	1.400	2.900	4.200	4.200	6 ayda bir	Yılda bir	
PG.4.4.2 100.000 kişiye düşen hâkim sayısı	%10	16,2	16,5	17	18	19	20	6 ayda bir	Yılda bir	
PG4.4.3 100.000 kişiye düşen savcı sayısı	%10	7,4	7,8	8	8,2	8,4	8,6	6 ayda bir	Yılda bir	
PG4.4.4 Personel sayısında artış	%20	123.175	%5	%10	%15	%20	%25	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG.4.4.5 Mesleğe alınan uzman sayısı	%20	0	100	200	300	400	500	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG4.4.6 Kurulan ihtisas mahkemesi sayısı	%20	1.757	1.850	1.900	1.950	2.000	2.050	3 ayda bir	6 ayda bir	
Riskler	Kadro tahsis edilmemesi									
Stratejiler	a) Yargı teşkilatının hâkim, savcı ve personel sayısı Avrupa Konseyi'ne üye ülkelerin kişi başına düşen ortalamaları ve fiili iş yükü dikkate alınarak artırılacaktır. b) Hâkim, savcı ve personel alımında kadın-erkek eşitliği ilkesinin gözetilmesine devam edilecektir. c) Adalet personeli alımına ilişkin sınavlarda adalet meslek yüksekokulları ile mesleki ve teknik liselerin adalet alanı mezunlarına öncelik tanınmasına ilişkin düzenleme yapılacaktır. d) Adliyelerde görev yapan uzmanların tüm savcılık ve mahkemelere hizmet verebilecek şekilde görevlendirilmesi sağlanarak, çalışma alanlarına ilişkin standartlar belirlenecektir. e) Adliyelerde görev yapan psikolog, sosyolog, uzman çalışmacı gibi uzman personel sayısı artırılacaktır. f) Medya ve halkla ilişkiler bürolarında iletişim fakültesi mezunu tecrübeli personelin istihdamı sağlanacaktır. g) İhtisas gerektiren çevre, imar ve enerji gibi alanlarda özel mahkemeler kurulacaktır. h) Kalem personeli değişikliklerinde mahkeme hâkiminin görüşünün alınması sağlanacaktır									
Maliyet tahmini	1.000.000 TL									

Amaç	A5 TEMEL HAK VE ÖZGÜRLÜKLERİN KORUNARAK GELİŞTİRİLMESİ, SAVUNMA HAKKININ ETKİN KULLANILMASININ SAĞLANMASI									
Hedef	H 5.1 Niteliğin artırılması hedefi çerçevesinde avukatlık mesleğine giriş usulü değiştirilecektir.									
Sorumlu birim	Mevzuat Genel Müdürlüğü									
İş birliği yapılacak birimler	Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü									
Performans göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme sıklığı	Raporlama sıklığı	
PG5.1.1 Yapılan etki analizi sayısı	%50	0	1	2	2	2	2	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG.5.1.2 Tamamlanan mevzuat değişikliği önerisi sayısı (kümülatif toplam)	%50	0	1	2	2	2	2	3 ayda bir	6 ayda bir	
Riskler	Mevzuat değişikliğinin gerçekleştirilememesi									
Stratejiler	a) Avukatlık stajına başlamak için "Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı"nda başarılı olma şartı getirilecektir. b) Avukat stajyerlerinin staj süresince sigortalı olarak çalışabilmelerine ilişkin düzenlemeler yapılacaktır.									
Maliyet tahmini	250.000 TL									

Amaç	A5 TEMEL HAK VE ÖZGÜRLÜKLERİN KORUNARAK GELİŞTİRİLMESİ, SAVUNMA HAKKININ ETKİN KULLANILMASININ SAĞLANMASI									
Hedef	H 5.2 Savunmanın yargılamalara daha etkin katılımı sağlanacaktır.									
Sorumlu birim	Mevzuat Genel Müdürlüğü									
İş birliği yapılacak birimler	Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü									
Performans göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme sıklığı	Raporlama sıklığı	
PG5.2.1 Etki analizinin yapılması	%50	%0	%0	%100	%100	%100	%100	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG.5.2.2 Mevzuat değişikliği önerisinin tamamlanması	%50	%0	%0	%100	%100	%100	%100	3 ayda bir	6 ayda bir	
Riskler	Mevzuat değişikliğinin gerçekleştirilememesi									
Stratejiler	a) Bazı davalarda avukatla temsil zorunluluğu hususunun yargı kamuoyunda tartışılması sağlanacak ve bu konuda bir yaklaşım geliştirilecektir.									
	b) Avukatların bilgi ve belge temin etmelerine ilişkin yasal yetkilerinin genişletilmesi sağlanacaktır.									
	c) Hukuki güvenliğin artırılması için bazı iş ve işlemlerin avukat aracılığıyla yapılması sağlanacaktır.									
	d) Avukatların sundukları belgelere güvenin esas olduğuna, makul gerekçeye dayanan taraf itirazı hâlinde belgenin inceleme konusu yapılabileceğine ilişkin düzenleme yapılacaktır.									
Maliyet tahmini	750.000 TL									

Amaç	A5 TEMEL HAK VE ÖZGÜRLÜKLERİN KORUNARAK GELİŞTİRİLMESİ, SAVUNMA HAKKININ ETKİN KULLANILMASININ SAĞLANMASI									
Hedef	H 5.3 Hak ve özgürlüklere ilişkin standartları yükseltmek üzere mevzuat gözden geçirilecek ve gerekli değişiklikler yapılacaktır.									
Sorumlu birim	Mevzuat Genel Müdürlüğü									
İş birliği yapılacak birimler	Ceza İşleri Genel Müdürlüğü İnsan Hakları Dairesi Başkanlığı									
Performans göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme sıklığı	Raporlama sıklığı	
PG5.3.1 Yapılan etki analizi sayısı	%50	0	1	2	2	2	2	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG5.3.2 Tamamlanan mevzuat değişikliği önerisi sayısı (kümülatif toplam)	%50	0	1	2	2	2	2	3 ayda bir	6 ayda bir	
Riskler	Mevzuat değişikliğinin gerçekleştirilememesi									
Stratejiler	<p>a) İfade özgürlüğüne ilişkin mevzuat ve uygulama analiz edilerek, bireylerin hak ve özgürlük alanlarını daha da genişletecek düzenlemeler yapılacaktır.</p> <p>b) İfade özgürlüğünü ilgilendiren yargı kararlarına karşı kanun yolu güvencesi artırılacaktır.</p> <p>c) Özgürlük ve güvenlik hakkını etkileyen gözaltı, tutuklama ve diğer koruma tedbirlerine ilişkin mevzuat ve uygulama gözden geçirilerek bunların ölçülü bir şekilde uygulanması yönünde değişiklikler yapılacak ve tedbirler alınacaktır.</p> <p>d) Azami tutukluluk süresine ilişkin hükümler, soruşturma ve kovuşturma aşamaları için ayrı ayrı düzenlenecektir.</p> <p>e) Makul sürede yargılanma hakkının ihlali konusundaki başvuruları incelemek ve tazmin etmek üzere etkili bir mekanizma oluşturulacaktır.</p>									
Maliyet tahmini	250.000 TL									

Amaç	A5 TEMEL HAK VE ÖZGÜRLÜKLERİN KORUNARAK GELİŞTİRİLMESİ, SAVUNMA HAKKININ ETKİN KULLANILMASININ SAĞLANMASI									
Hedef	H 5.4 Yeni bir İnsan Hakları Eylem Planı hazırlanacak ve etkili bir şekilde uygulanacaktır.									
Sorumlu birim	İnsan Hakları Dairesi Başkanlığı									
İş birliği yapılacak birimler										
Performans göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme sıklığı	Raporlama sıklığı	
PG5.4.1 İnsan Hakları Eylem Planı'nın tamamlanması	%40	%0	%100	%100	%100	%100	%100	6 ayda bir	Yılda bir	
PG.5.4.2 Eylem Planı'nın gerçekleştirme yüzdesi	%30	0	0	20	40	60	80	6 ayda bir	Yılda bir	
PG.5.4.3 İş birliği kapsamında gerçekleştirilen etkinlik sayısı	%30	0	0	1	2	3	4	6 ayda bir	Yılda bir	
Riskler	Eylem Planı'nın belirlenen sürede kamuoyuna açıklanamaması, iş birliği yapılan diğer kurumlarca sorumlu olunan hedeflerin tamamlanamaması									
Stratejiler	a) AYM ve AİHM kararlarında yer verilen ihlal alanlarına ilişkin etkili çözümler geliştirilecektir. b) İnsan hakları alanında faaliyet gösteren uluslararası koruma mekanizmalarının gözlem ve raporları dikkate alınacaktır. c) İnsan hakları alanında ulusal ve uluslararası sivil toplum örgütleriyle iş birliği yolları geliştirilecektir.									
Maliyet tahmini	1.250.000 TL									

Amaç	A6 YARGIDA ŞEFFAFLIĞIN GELİŞTİRİLMESİ, ADALETE ERİŞİMİN KOLAYLAŞTIRILMASI VE HİZMETLERDEN MEMNUNİYETİN ARTIRILMASI									
Hedef	H 6.1 Yargı hizmetlerinden memnuniyeti etkileyen unsurların tespiti için çalışmalar yapılacaktır.									
Sorumlu birim	Strateji Geliştirme Başkanlığı									
İş birliği yapılacak birimler	Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığı									
Performans göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme sıklığı	Raporlama sıklığı	
PG6.1.1 Düzenlenen yargıya güven ve memnuniyet anketi sayısı	%40	0	1	1	1	1	1	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG6.1.2 Adalet hizmetlerinden memnuniyet oranı (kümülatif yüzde artış)	%30	56,3	57	57,5	58	58,5	59	Yılda bir	Yılda bir	
PG6.1.3 Düzenlenen toplantı sayısı	%30	0	0	2	4	6	8	6 ayda bir	Yılda bir	
Riskler	Hedeflenen mevzuat değişikliklerinin gerçekleştirilememesi, ekonomik ve siyasal gelişmeler, yapılan değişikliklerin uygulayıcılar ve yararlanıcılar tarafından yeterince benimsenememesi, bütçe kaynaklarının yeterli olmaması									
Stratejiler	a) Düzenli aralıklarla memnuniyet anketleri yapılacaktır. b) Yargı aktörleri, akademisyenler ve sivil toplum örgütlerinin katılımıyla düzenli toplantılar gerçekleştirilecektir.									
Maliyet tahmini	4.000.000 TL									

Amaç	A6 YARGIDA ŞEFFAFLIĞIN GELİŞTİRİLMESİ, ADALETE ERİŞİMİN KOLAYLAŞTIRILMASI VE HİZMETLERDEN MEMNUNİYETİN ARTIRILMASI									
Hedef	H 6.2 Vatandaşların işlerini kolaylaştıracak uygulamalar geliştirilecektir.									
Sorumlu birim	Personel Genel Müdürlüğü									
İş birliği yapılacak birimler	Ceza İşleri Genel Müdürlüğü Eğitim Dairesi Başkanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü İcra İşleri Dairesi Başkanlığı Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığı									
Performans göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme sıklığı	Raporlama sıklığı	
PG6.2.1 Danışma masası oluşturulan adliye sayısı	%100	134	145	165	195	240	240	3 ayda bir	6 ayda bir	
Riskler	Bütçe kaynaklarının yeterli olmaması, inşaat ve tadilat çalışmalarının ihalede belirtilen süre içerisinde tamamlanamaması									
Stratejiler	a) Tüm ağır ceza merkezi adliyelerde danışma masaları oluşturulacak, danışma masalarının çalışma ve personel standartları belirlenecektir. b) Danışma masalarında öğrencilerin staj yapmasına ve gönüllülerin çalışmasına imkân sağlanacaktır.									
Maliyet tahmini	2.300.000 TL									

Amaç	A6 YARGIDA ŞEFFAFLIĞIN GELİŞTİRİLMESİ, ADALETE ERİŞİMİN KOLAYLAŞTIRILMASI VE HİZMETLERDEN MEMNUNİYETİN ARTIRILMASI									
Hedef	H 6.3 Yargıda medya ve halkla ilişkiler kurumsallaştırılacaktır.									
Sorumlu birim	Strateji Geliştirme Başkanlığı									
İş birliği yapılacak birimler	Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği Eğitim Dairesi Başkanlığı Personel Genel Müdürlüğü Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığı									
Performans göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme sıklığı	Raporlama sıklığı	
PG6.3.1 Düzenlenen eğitim programı sayısı	%100	0	0	1	2	3	4	3 ayda bir	6 ayda bir	
Riskler	Bütçe kaynaklarının yeterli olmaması, uygulamanın benimsenmemesi									
Stratejiler	<p>a) Adliyelerde kurulan medya iletişim büroları "medya ve halkla ilişkiler büroları" olarak yeniden yapılandırılacaktır.</p> <p>b) Adliye muhabirleri için temel hukuk, bilgi ve terminolojisine yönelik eğitim programları düzenlenecektir.</p>									
Maliyet tahmini	2.000.000 TL									

Amaç	A6 YARGIDA ŞEFFAFLIĞIN GELİŞTİRİLMESİ, ADALETE ERİŞİMİN KOLAYLAŞTIRILMASI VE HİZMETLERDEN MEMNUNİYETİN ARTIRILMASI									
Hedef	H 6.4 Adalet sistemi konusunda kamuoyunu bilgilendirme mekanizmaları güçlendirilecektir.									
Sorumlu birim	Strateji Geliştirme Başkanlığı									
İş birliği yapılacak birimler	Ceza İşleri Genel Müdürlüğü Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü Bilgi İşlem Genel Müdürlüğü Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığı									
Performans göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme sıklığı	Raporlama sıklığı	
PG6.4.1 Düzenlenen program sayısı	%40	0	1	2	3	4	5	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG6.4.2 Hazırlanan materyal sayısı	%30	0	0	0	50.000	50.000	100.000	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG6.4.3 İnternet sitesinin hazırlanarak güncellenmesi	%30	0	0	%70	%80	%90	%100	3 ayda bir	6 ayda bir	
Riskler	Bütçe kaynaklarının yeterli olmaması, yazılım ve donanım sorunlarının oluşması									
Stratejiler	a) Yararlanıcılara yönelik yargı sistemi ve süreçler konusunda broşürler hazırlanacak ve bu bilgilerin internet üzerinden erişime açılması sağlanacaktır. b) Adliyelerde başta öğrenciler olmak üzere vatandaşlara yönelik programlar düzenlenmesi suretiyle yargı sisteminin bilinirliğinin artırılması sağlanacaktır. c) Yabancılar yönelik, adalet sistemini anlatan broşürler hazırlanacak ve bu broşürlere internet üzerinden de ulaşılabileceği sağlanacaktır.									
Maliyet tahmini	8.000.000 TL									

Amaç	A6 YARGIDA ŞEFFAFLIĞIN GELİŞTİRİLMESİ, ADALETE ERİŞİMİN KOLAYLAŞTIRILMASI VE HİZMETLERDEN MEMNUNİYETİN ARTIRILMASI									
Hedef	H 6.5 Adli ve idari yargıda, faaliyet raporlarının kapsamı genişletilecek ve kamuoyunda bilinirliği artırılacaktır.									
Sorumlu birim	Strateji Geliştirme Başkanlığı									
İş birliği yapılacak birimler										
Performans göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme sıklığı	Raporlama sıklığı	
PG6.5.1 Hazırlanan basın bülteni sayısı	%100	165	165	165	165	165	165	3 ayda bir	6 ayda bir	
Riskler	Bütçe kaynaklarının yeterli olmaması									
Stratejiler	<p>a) Faaliyet raporlarıyla ilgili merkezi ve yerel basın bültenleri hazırlanacaktır.</p> <p>b) Faaliyet raporlarının değerlendirilmesine yönelik bir sistem oluşturulacak ve raporların analizi suretiyle performansı artıracak önlemler alınacaktır.</p>									
Maliyet tahmini	500.000 TL									

Amaç	A6 YARGIDA ŞEFFAFLIĞIN GELİŞTİRİLMESİ, ADALETE ERİŞİMİN KOLAYLAŞTIRILMASI VE HİZMETLERDEN MEMNUNİYETİN ARTIRILMASI									
Hedef	H 6.6 Tanıklığı zorlaştıran uygulama ve yaklaşımlar ortadan kaldırılacaktır.									
Sorumlu birim	Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığı									
İş birliği yapılacak birimler	Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü Ceza İşleri Genel Müdürlüğü									
Performans göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme sıklığı	Raporlama sıklığı	
PG6.6.1 Standartların belirlenmesi ve kılavuzun hazırlanması	%50	%0	%0	%100	%100	%100	%100	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG6.6.2 Hazırlanan broşür sayısı (kümülatif toplam)	%50	0	5.000	30.000	60.000	90.000	100.000	3 ayda bir	6 ayda bir	
Riskler	Stratejilerin yerine getirilmesi konusunda kurumsal sahiplenmenin yeterince oluşturulamaması									
Stratejiler	a) Tanıklık ücreti ve tanıklara yaklaşımla ilgili standartlar belirlenecek, tanık kılavuzu hazırlanacaktır.									
	b) Tanıklığın önem ve değerine dair broşürler hazırlanacaktır.									
	c) Tanık davetiyelerine tanıklık bilgilendirme metni konulacaktır.									
Maliyet tahmini	2.500.000 TL									

Amaç	A6 YARGIDA ŞEFFAFLIĞIN GELİŞTİRİLMESİ, ADALETE ERİŞİMİN KOLAYLAŞTIRILMASI VE HİZMETLERDEN MEMNUNİYETİN ARTIRILMASI									
Hedef	H 6.7 Adalete etkin erişim için adli yardım sistemi güçlendirilecektir.									
Sorumlu birim	Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığı									
İş birliği yapılacak birimler	Mevzuat Genel Müdürlüğü Ceza İşleri Genel Müdürlüğü Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü Strateji Geliştirme Başkanlığı									
Performans göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme sıklığı	Raporlama sıklığı	
PG6.7.1 Etki analizinin yapılması	%30	%0	%0	%100	%100	%100	%100	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG6.7.2 Mevzuat değişikliği önerisinin tamamlanması	%30	%0	%0	%100	%100	%100	%100	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG6.7.3 Adli yardım hizmeti için yapılan harcama miktarındaki artış oranı	%40	359.935.162 TL	%17	%27	%32	%37	%40	Yılda bir	Yılda bir	
Riskler	Mevzuat değişikliğinin gerçekleştirilememesi									
Stratejiler	<p>a) Özel hukuk alanında vatandaşların hukuki sorunları hakkında danışmanlık hizmeti alabilecekleri ofislerden oluşan bir hukuki yardım sistemi oluşturulacaktır.</p> <p>b) Özel hukuk alanında adli yardıma başvuru prosedürü kolaylaştırılacak, standart bir başvuru formu oluşturulacak ve e-Devlet üzerinden başvuru imkânı getirilecektir.</p> <p>c) Adli yardım hizmeti için avukatlara ödenen ücretler artırılabilecektir.</p> <p>d) Arabuluculuk süreçlerindeki adli yardım hizmetleri güçlendirilecektir.</p> <p>e) Adli yardım sisteminin, kırılgan grupların ihtiyaçlarına duyarlı bir yapıya kavuşturulması sağlanacaktır.</p>									
Maliyet tahmini	3.000.000 TL									

